

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Datum

2019-11-07

Tid: kl. 16:00-20:00

Plats: Rådasjön

Ordförande

Per Vorberg (M)

Ledamöter

David Dinsdale (L), vice ordförande

Patrik Linde (S), 2:e vice ordförande

Grim Pedersen (M)

Kersti Lagergren (M)

Mikael Johannison (M)

Ronny Sjöberg (C)

Håkan Eriksson (KD)

Martin Tengfjord (SP)

Ulla-Karin Johansson (S)

Robert Langholz (S)

Roland Jonsson (MP)

Calle Johansson (SD)

Ersättare

Rickard Rosengren (M)

Ingemar Lindblom (M)

Bengt Johansson (M)

Hengameh Mokhtari (M)

Anders Halldén (L)

Tony Wahl (C)

Steinar Walsö-Kanstad (KP)

Ulrika Öst (S)

Wiwiann Niklasson (S)

Åsa Garberg (V)

Marie Strid (MP)

Peter Arvidsson (SD)

Anders Johansson (SD)

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Datum

2019-11-07

1. Ansökan om serveringstillstånd; stadigvarande tillstånd att servera alkoholhaltiga drycker till allmänheten – Food Factory, Mölnlycke
2019KS508
  2. Upphandling av server och lagringslösning
2019KS274
  3. Avsiktsförklaring med Skanska gällande Internationella Engelska Skolan
2019KS674
  4. Återköp del av Härryda Landvetter 4:124
2019KS525
  5. Godkännande av verksamhetsplan och driftbudget 2020-2022 samt investerings- och exploateringsbudget 2020-2024
2019KS10
  6. Information från miljö- och hälsoskydd angående Samgräv AB och Deponi AB i Härryda kommun
Thomas Hammarlund
16:30
  7. Information om exploatering på området Samgräv AB
Fredrik Olsson 16:50
  8. Information om utlåning av eleyklar
Hans-Erik Linnros 17:00
  9. Information om detaljplan för Prästgårde 1:69. Hotell i Härryda, Härryda kommun
2012KS592
Emma Bäcklund 17:05
  10. Information om detaljplan för del av råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet
2015KS531
Marcus Broman 17:25
- Paus kl 17:45-18:05**
11. Information om yttrande över åtgärdsvalsstudie väg 156 inom Västra Götaland
2019KS528
Henrik Yngve 18:05

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Datum

2019-11-07

12.	Lägesrapport Götalandsbanan	Henrik Yngve 18:25
13.	Presentation av medarbetarenkäten Städservice	Anders Petterson 18:45
14.	Information om strategisk plan Agenda 2030 version 2.0 2019KS606	Birgitta Flärdh 19:00

Upphandling av server och lagringslösning

2

2019KS274

Kommunstyrelsen

Datum
2019-08-21

Dnr
2019KS274 050

Upphandling av server och lagringslösning

Sammanfattning

IT-funktionen, sektorn för teknik och förvaltningsstöd, har gjort en förnyad konkurrensutsättning mot Kammarkollegiets ramavtal för datacenter, dvs. server och lagerlösning. Upphandlingen omfattar serverrelaterad hårdvara (t.ex. servrar och serverkomponenter) och ger möjlighet för lagring av filer och verksamhetssystem.

Kammarkollegiet är en av flera inköpscentraler i Sverige. Kammarkollegiet har bl.a. i uppgift att upphandla ramavtal för varor och tjänster åt andra statliga myndigheter. Inom IT- och telekomområdet kan ramavtalen även omfatta kommuner och landsting. Genom att samordna myndigheternas upphandlingar av varor och tjänster bidrar det till effektiviseringar i form av tids- och resursbesparingar och förmånligare villkor för myndigheterna.

Syftet med den förnyade konkurrensutsättningen är att få ett avtal för inköp av hårdvara och konsulttjänster över en period om ca 4 år för att säkerställa löpande underhåll, utveckling, inköp och support.

Investeringarna för inköp under perioden 2015-2019 avseende produkter som ingår i denna förnyade konkurrensutsättning uppgick till strax under 4000 tkr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tilldelar kontrakt avseende server och lagringslösning till xxx.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Per-Arne Larsson
Sektorschef

Anders Lagerkvist
Funktionschef

Bilaga:

Anbudsutvärdering

Avsiktsförklaring med Skanska gällande
Internationella Engelska Skolan

3

2019KS674

Kommunstyrelsen

Datum
2019-10-24

Dnr
2019KS674 250

Avsiktsförklaring med Skanska gällande Internationella Engelska Skolan

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 25 september 2019 § 244 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på avsiktsförklaring mellan kommunen och Skanska AB med inriktningen att etablera Internationella Engelska Skolan (IES) på Högadalskolans fastighet eller annan anvisad plats. Efter diskussioner mellan kommunen, Skanska och IES är markområdet kring Högadalskolan inte längre aktuellt för en etablering av Internationella Engelska Skolan.

Förvaltningen har upprättat förslag till avsiktsförklaring mellan Härryda kommun och Skanska Sverige AB gällande etablering av IES. Denna avsiktsförklaring innehåller därför enbart platsen i enlighet med kartbilaga.

Avsiktsförklaringen gäller förtur till framtida förvärv av markområde på del av fastigheten Hulebäck 1:34. Avsiktsförklaringen är tidsbegränsad och gäller fram till den 31 december 2021. Skanska ska till Härryda kommun erlägga en årlig ersättning om 50 000 kr för avsiktsförklaringen så länge som avsiktsförklaringen gäller.

Syftet med avsiktsförklaringen är att Skanska Sverige AB ska utreda platsens möjlighet och förutsättningar till att uppföra en grundskola vilken IES avses hyra för sin verksamhet. Den politiska majoriteten har fört samtal med IES gällande byggnation och etablering av en fristående grundskola i Härryda kommun och bedömer att området kan vara en lämplig placering. För att möjliggöra en etablering på området bedöms att en ny detaljplan behöver upprättas samt infrastruktur byggas ut.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner avsiktsförklaring mellan Härryda kommun och Skanska Sverige AB gällande etableringen av Internationella Engelska Skolan enligt föreliggande förslag.

Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören att underteckna avsiktsförklaringen.

Kommunstyrelsen anser uppdraget om att ta fram förslag på avsiktsförklaring med Skanska Sverige AB gällande Internationella Engelska Skolan genomfört och därmed avslutat.

Anders Ohlsson
Samhällsbyggnadschef

Kristina Englund
Mark- och bostadschef

Bilaga:
Avsiktsförklaring med Skanska gällande IES
Översiktskarta

Mellan Skanska Sverige AB, org.nr 556033-9086, c/o PU Kommersiellt, 405 18 Göteborg, nedan kallad **Skanska**, och Härryda kommun, org.nr 212000-1264, 435 80 Mölnlycke, nedan kallad **Kommunen**, träffas följande:

Avsiktsförklaring

1 Syfte och bakgrund

Den politiska majoriteten har fört samtal med Internationella Engelska Skolan, nedan **IES**, gällande byggnation och etablering av en fristående grundskola i Kommunen och bedömer att del av Hulebäck 1:34 kan vara en lämplig placering.

För att formalisera samarbetet mellan parterna tecknas detta avtal.

Syftet är att Skanska ska uppföra en skola som IES ska hyra för sin verksamhet.

2 Området

Det berörda området är del av Hulebäck 1:34, markerat med rött på bilagd kartbilaga, nedan kallat området.

3 Avsiktsförklaring

Kommunen garanterar härmed att inte föra någon diskussion om överlåtelse av området med någon annan part än Skanska. Denna garanti gäller fram tills det att denna avsiktsförklaring upphör att gälla enligt punkt 11 nedan.

4 Området

4.1 Förutsättningar

Området är idag planlagt som allmän platsmark i flera olika detaljplaner. För att möjliggöra etablering av IES bedöms att en ny detaljplan behöver tas fram.

Inom del av Hulebäck 1:34 finns idag en grusfotbollsplan, trädbevuxna ytor samt en gc-väg. Kommunen har även Va-ledningar i områdets södra kant.

4.2 Utredningar

Skanska svarar för att ta fram handlingar som kan ligga till grund för ett planbesked. Följande utredningar ska tas fram:

- planskiss där nödvändiga byggnader, utemiljöer samt trafiklösningar redovisas
- geoteknisk utredning
- naturvärdesinventering
- kapacitetsutredning på det kommunala Va-nätet

Denna lista är inte uttömmande och behov av ytterligare utredningar kan framkomma under arbetets gång.

4.3 Fortsatt arbete

I det fall ett positivt planbesked kan ges för skola inom del av Hulebäck 1:34 ska nytt avtal tecknas mellan Skanska och Kommunen. Det avtalet ska bland annat reglera vidare planprocess, marköverlåtelse och avtal med IES.

5 Arbete och kostnader

Det åligger Skanska att utföra och bekosta erforderliga utredningar.

Kommunen avgör om utredningarna håller tillräcklig hög kvalitet samt att slutsatserna i utredningarna är korrekta. Kommunen och Skanska ska föra en dialog över vilka utredningar som behövs tas fram.

6 Ersättning

Vid en eventuell framtida överlåtelse av ett av områdena ska ersättningen mellan Skanska och Kommunen motsvara en marknadsmässig försäljning.

7 Avgift

Skanska ska till Kommunen erlägga en årlig ersättning om 50 000 kr så länge som avsiktsförklaringen gäller. Avgiften erläggs årligen i förskott den 1 januari.

8 Överlåtelse

Framtida avtal om marköverlåtelse får tecknas med av Skanska Sverige AB helägt dotterbolag.

9 Tid och uppsägning

Detta avtal upphör att gälla den 2021-12-31.

Kommunen har rätt att säga upp avtalet i förtid om Skanska inte aktivt arbetar med att möjliggöra för en etablering av IES eller om Kommunen bedömer att Skanska inte har möjlighet att genomföra en etablering av IES.

Skanska har rätt att säga upp avtalet i förtid om de bedömer att de inte kan genomföra en etablering av IES.

En uppsägning ska föregås av en diskussion mellan parterna och utgångsläget är att en eventuell uppsägning ska vara ömsesidig.

10 Avtalets upphörande

Vid återtagen avsiktsförklaring åger Skanska inte rätt till kompensation för avgifter, nedlagt arbete eller bekostade utredningar mm. Parterna svarar för sina egna kostnader.

11 Giltighet

Detta avtal är enbart giltigt om det godkänns av kommunstyrelsen i Härryda kommun genom beslut som får laga kraft.

J.V.

Mölnlycke 2019- -
För Härryda Kommun

.....
Per Vorberg
Kommunstyrelsens ordförande

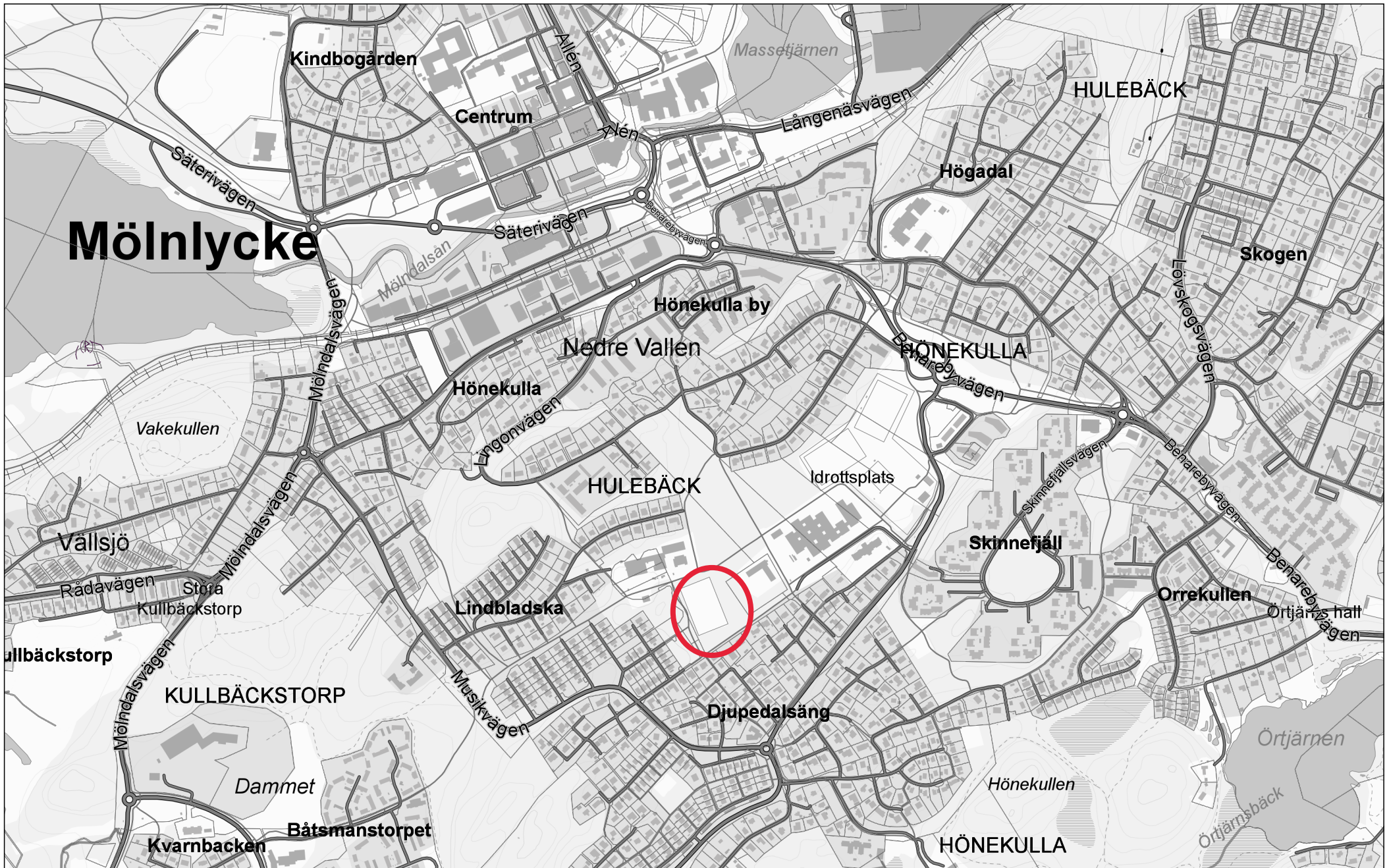
.....
Peter Lönn
Kommundirektör

Göteborg 2019-10-24
För Skanska Sverige AB

.....
Jeanette Vedin

Affärsutveckling PU Kommersiellt

Mölnlycke

Återköp del av Härryda Landvetter 4:124

4

2019KS525

Kommunstyrelsen

Datum
2019-09-09

Dnr
2019KS525 250

Återköp av del av Härryda Landvetter 4:124, kv 3 Landvetter centrum

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 26 mars 2018 § 67 att godkänna marköverlåtelseavtalet mellan Härryda kommun och Förbo AB för kvarter 3 i Landvetter centrum. Enligt marköverlåtelseavtal, avtalsnummer 27-2018, förvärvade Förbo AB del av Landvetter 4:124, kvarter 3, i syfte att bebygga området med ca 24 hyreslägenheter.

Enligt punkt 5.7 i marköverlåtelseavtalet har kommunen rätt till återköp om bebyggelse inte påbörjas senast 2019-08-31. Bebyggelse har inte påbörjats och därför, i enlighet med marköverlåtelseavtalet, återköps del av Landvetter 4:124 från Förbo AB.

Förvaltningen har upprättat förslag till köpekontrakt för återköp av kvarter 3 i Landvetter centrum mellan Förbo AB och Härryda kommun. Återköpet innebär att Förbo överlåter del av fastigheten Landvetter 4:124 om totalt cirka 2 000 kvm till kommunen. Kommunen ska återbetala en köpeskilling av 3 360 000 kronor, samt ersättning för allmänna dagvattenanläggningar om 340 000 kronor, totalt 3 700 000 kronor.

När återköpet av markområdet är slutfört ska markområdet omgående säljas vidare på den öppna marknaden. Utgångspunkten för försäljningen är att markområdet ska säljas till högstbjudande men också med kvaliteter som ska tillföra värden i Landvetter centrums kärna. Förvaltningen ska inbjuda in exploatörer att lämna in anbud om att köpa och bebygga markområdet med bostäder. Inbjudan ska delges samtliga exploatörer som är intresserade av att bygga bostäder i Härryda kommun.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner köpekontrakt för återköp av del av Härryda Landvetter 4:124 mellan Härryda kommun och Förbo AB enligt föreliggande förslag.

Kommunstyrelsen uppdrar åt samhällsbyggnadschef och mark- och bostadschef att underteckna köpekontraktet och övriga till köpet tillhörande handlingar.

Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att försälja fastigheten efter ett anbudsförfarande som följer kommunens riktlinjer för markanvisningar.

Anders Ohlsson
Samhällsbyggnadschef

Kristina Englund
Mark- och bostadschef

Bilagor:
Återköp av del av HÄrryda Landvetter 4:124
Marköverlåtelseavtal nr 27-2018

Mellan Förbo AB, org.nr: 556109-8350, Box 161, 435 24 Mölnlycke, nedan kallad
exploatören, och Härryda kommun, org.nr: 212000-1264, 435 80 Mölnlycke, nedan kallad
kommunen, träffas följande

MARKÖVERLÅTELSEAVTAL

1 ORIENTERING

1.1 Grund för avtalet

Till grund för detta avtal ligger detaljplan P279 för Landvetter 2:9 m.fl. Detaljplanen antogs
av kommunfullmäktige 2017-03-27 och vann laga kraft 2017-11-30.

1.2 Avtalets innehåll

Detta avtal reglerar bl a marköverlåtelse, byggnadsskyldighet samt förvaltning av ca 24 st
hyreslägenheter, betalning, hyresavtal med kommunen, förmedling av bostäder samt tillträde.

1.3 Markområdet

Markområdet har markerats med röd kantfärg på kartbilaga 1. Markområdet utgör vid avtalets
tecknande del av kommunens fastighet Härryda Landvetter 4:124. Markområdet ska styckas
av från Härryda Landvetter 4:124 och bilda en fastighet för flerbostadshus.

2 MARKÖVERLÅTELSE MM

2.1 Överlåtelseförklaring

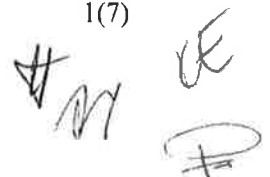
Kommunen överlåter med full äganderätt markområdet om totalt ca 2000 kvm som markerats
med röd kantfärg på kartbilaga 1 till exploatören.

2.2 Köpeskilling

Exploatören ska till kommunen erlagga en köpeskilling för markområdet om totalt
TREMILJONERTREHUNDRASEXTIOTUSEN (3 360 000) KRONOR. Området visas med
röd kantfärg på kartbilaga 1.

Köpeskillingen är beräknad på en byggnation om 1680 kvm BTA. Laga kraftvunnet bygglov
där medgiven byggnationen överstiger 1680 kvm BTA ska köparen erlagga ytterligare
köpeskilling. Tilläggsköpeskilling ska vara 2 000 kr/kvm BTA utöver 1680 kvm BTA.
Tilläggsköpeskillingen ska erläggas senast 30 dagar från det att bygglovets vunnit laga kraft.

1(7)

I köpeskillingen ingår gatukostnader inom detaljplanen.

2.3 Ersättning för dagvattenanläggning

Exploatören ska till kommunen erlægga en ersättning för allmänna dagvattenanläggningar om totalt TREHUNDRAFYRTIOTUSEN (340 000) KRONOR.

2.4 Tillträde

Tillträde till markområdet sker i samband med erläggande av köpeskillning.

2.5 Erläggande av betalning

Exploatören ska erlægga köpeskillingen för markområdet samt ersättning för dagvattenanläggning senast 2018-04-30.

Om ersättningen ej erlägges i rätt tid ska exploatören utge dröjsmålsränta enligt räntelagen på obetalt belopp tills betalning sker.

2.6 Fullbordande av köp, utfärdande av köpebrev

Köpet av markområdet fullbordas när köpeskillning erlagts och köpebrev utfärdats av kommunen.

2.7 Markens skick

Markområdet överlåtes i befintligt skick sådan den besiktigats av exploatören.

Geoteknisk undersökning åligger exploatören.

Exploatören, som har erinrats om sin undersökningsplikt avseende markområdets skick, förklarar sig härmed godtaga skicket av marken samt avstår med bindande verkan från alla anspråk mot kommunen på grund av fel eller brist i markens skick.

2.8 Servitut, nyttjanderätt, pantträtt mm

Markområdet överlåtes fritt från penninginteckningar.

Kommunen svarar för och bekostar markens befriande från övriga nyttjanderätter, servitut eller annan rätt, i den mån dessa utgör hinder eller medför kostnader av någon betydelse för den planerade exploateringen.

2.9 Stämpelskatt

Exploatören betalar med överlåtelsen förenad stämpelskatt samt övriga lagfarts- och inteckningskostnader.

2(7)
H KE
M #

2.10 Lantmäteriförrättning

Kommunen ansöker om och bekostar den avstyckning som krävs med anledning av marköverlåtelsen.

Exploatören biträder härmed i erforderlig omfattning kommunens ansökan.

2.11 Hägnad och mur

Kommunen är inte skyldig att delta i kostnaden för utförande och underhåll av hägnad eller mur i den överlåtna markens gränser.

2.12 Slänträtt

Kommunen medges härmed utan särskild ersättning rätt, att i samband med utbyggnad av till överlåtet markområde angränsande gator och andra anläggningar anordna och bibehålla erforderliga slänter inom området.

2.13 4e kap jordabalken

I övrigt gäller för överlåtelsen vad som i 4 kap jordabalken eller eljest i lag stadgas om köp av fast egendom.

3 BYGGOBJEKTET

3.1 Byggbjektet – Hyresfastigheter

Exploatören förbinder sig att uppföra 1 styck flerbostadshus om en uppskattad total bruttoarea om 1680 kvm där lägenheterna upplåts med hyresrätt.

Exploatören avser att uppföra bostäderna i enlighet med bifogad situationsplan och ritningsunderlag, vilka kommunen tagit del av.

3.2 Energikrav

Byggnaderna ska uppföras så att energikraven med specifika energianvändningen enligt BBR uppfylls.

3.3 Parkeringsplatser

Kvartersmarken ska utformas så flerbostadshuset har minst 0,8 bilplatser/lägenhet.

3.4 Utökad tillgänglighet

Tillgängligheten för funktionsnedsatta ska särskilt beaktas så att onödiga nivåhinder undviks, t ex höga trösklar, nivåskillnader i entréer och dylikt. Utformningen av WC/dusch ska särskilt beaktas och förstärkas utifrån kravet på god tillgänglighet, samt ha god ytstandard och funktionalitet. Entréer ska kunna nås med bil. Flerbostadshusets entrédörrar och eventuella dörrar från trapphus/hiss till eventuell loftgång ska vara utrustad med automatisk dörröppnare.

3(7)

H KE
AM JS

Exploatören ska samråda med kommunens mark- och bostadsavdelning i dessa frågor. Om person med funktionsnedsättning blir aktuell för tilldelning och om sådan sökande så önskar, ska bostaden ytterligare anpassas till dennes behov. I den mån åtgärderna inte är berättigade att bekostas via kommunalt bostadsanpassningsbidrag får respektive boende själv stå för merkostnaden.

4 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

4.1 Utbyggnad av gator samt vatten- och avlopp

Kommunen kommer att bygga ut erforderliga gator på allmänplatsmarken. Exploatörens ersättning för kommunens kostnader för utbyggnad av gata regleras i markpriset. Exploatören bygger själv ut gatorna inom kvartersmarken.

Kommunen bygger ut och bekostar de vatten- och spillvattenledningar som krävs för exploateringen. Kommunen kommer att upprätta och anvisa 1 styck förbindelsepunkt för hela exploateringsområdet. Förbindelsepunkten anvisas i tomtgräns.

Exploatören ska erlægga anläggningsavgift för vattentjänster till kommunen då förbindelsepunkt är skriftligen anvisad.

4.2 Dagvattenhantering

Dagvatten ska omhändertas i enlighet med kommunens policy om lokalt omhändertagande av dagvatten.

En samordning gällande dagvattenhantering för kvarteren inom Landvetter centrum är nödvändig för bebyggelsen. Kommunen kommer att utföra dagvattenanläggningar gemensamt för Landvetter centrum tillkommande byggnation. Kostnader för kommunens dagvattenanläggningar som kan hänföras till utbyggnad av kvarter 3, ska bekostas av exploatören enligt punkt 2.3.

4.3 Sophantering

Utrymme för sophantering och källsortering ska finnas. Avfallsutrymme ska utformas så att det följer gällande lagstiftning för arbetsmiljö och renhållning samt även kommunens gällande avfallsföreskrifter.

Detaljutförning ska ske i samråd med kommunens vatten- och avfallsverksamhet.

4.4 Mark utanför exploateringsområdet

Mark utanför exploateringsområdet får inte nyttjas som upplags- eller uppställningsplats.

4.5 Skador inom vägområdet eller annan anläggning

Exploatören äger ej rätt att utföra grävarbeten utanför tomtgräns. I det fall exploatören eller dennes entreprenör utför grävarbeten utanför tomtgräns och skador inom vägområde eller

4(7)
H
AI
KE
#

annan anläggning uppstår, kommer kommunen att återställa skadan på exploatörens bekostnad. Kommunen fakturerar i ett sådant fall exploatören då skadan åtgärdats.

5 ÖVRIGT

5.1 Upplåtelse av bostäder till flyktingar

Exploatören ska genom tecknande av hyresavtal upplåta 3 st lägenheter av den storlek som kommunen bestämmer till Härryda kommun, sektorn för socialtjänsten. Kommunen har därefter rätt att upplåta hyresrätterna i andra hand till av kommunen utsedd flykting/flyktingfamilj. Kommunen ansvarar för lägenheten gentemot exploatören (hyresvärden) till dess att andrahandshyresgästen tar över lägenheten i första hand. Hyresförhållandet med kommunen som hyresgäst avses vara ett år. Hyresavtalet ska tecknas med kommunen innan lägenheterna förmedlas genom kommunens lägenhetskö i enlighet med punkten nedan.

5.2 Byggnation och upplåtelse av servicebostäder

Exploatören ska enligt exploateringsavtal med avtalsnummer 116-2014 uppföra samt genom tecknande av hyresavtal upplåta 8 st servicebostäder för särskilt boende till Härryda kommun, sociala sektorn inom kvarteret 2. I och med tecknande av detta avtal förbinder sig exploatören att upplåta ytterligare 4 st smålägenheter för särskilt boende till Härryda kommun, sociala sektorn inom kvarteret 2 och 3.

5.3 Hållbart samhällsbyggande

Genom tecknande av detta avtal och byggnationen inom kvarteret 3 bidrar exploatören till ett hållbart samhällsbyggande genom att arbeta med helheten, variation, inflytande, identitet och relationsskapande för att utveckla områden med social hållbarhet.

Genom att fokusera på området, människorna och deras behov kan exploatören åstadkomma bostadsområden som är levande, attraktiva, hållbara och trygga.

Det gäller att få en levande och trygg boendemiljö, där det finns människor i rörelse. Både vid planering av helt nya bostadsområden och vid förtätning av våra befintliga områden eftersträvar exploatören för en variation i lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer för att matcha behov och önskemål hos de som bor eller vill bosätta sig där.

5.4 Förmedling av bostäder

Exploatören kommer att uppföra totalt ca 24 st lägenheter med hyresrätt inom det överlåtna området. Samtliga lägenheter ska i första hand förmedlas genom Härryda kommuns lägenhetskö. Exploatören förbehåller sig rätten till sedvanlig prövning av hyresgästerna.

5.5 Gatukostnad

Genom fullgörande av detta avtal ska exploatören anses ha fullgjort sina skyldigheter för aktuell bebyggelse i vad avser gatukostnader enligt den detaljplan som ligger till grund för detta avtal.

5(7)
H
KE
M
F

5.6 Planavgift

I samband med ansökan om bygglov erlägger exploatören planavgift enligt vid varje tillfälle gällande taxa.

5.7 Återköpsklausul

Syftet med denna marköverlåtelse är att området ska bebyggas med hyreshus under 2019.

Kommunen har rätt till återköp av markområdet om bebyggelse inte påbörjats senast 2019-08-31. Med påbörjad bebyggelse avses gjuten bottenplatta eller motsvarande.

Återköp av markområdet sker till samma belopp som köpeskillingen med avdrag för stämpelskostnad.

Efter eventuellt återköp har kommunen rätt att sälja markområdet vidare till annan aktör. Exploatören har ingen rätt till övrig ersättning vid ett återköp enligt denna punkt.

Det åligger kommunen att skriftligen meddela exploatören i det fall kommunen anser att byggnadsskyldigheten inte uppfyllts.

5.8 Försäljning av fastigheten

Exploatören har inte rätt att, inom 20 år från tecknande av detta avtal, försälja flerbostadshuset med hyreslägenheter för bildande av bostadsrättsförening.

5.9 Överlåtelse av avtalet

Detta avtal får inte utan skriftligt medgivande från chefen för sektorn för samhällsbyggnad, Härryda kommun överlåtas på annan part.

5.10 Tvist

Kommunen får bestämma om eventuell tvist i anledning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol eller genom skiljedom enligt svensk lag om skiljemän.

6 VILLKOR

6.1 Avtalets giltighet

Detta avtal är endast giltigt

under förutsättning att avtalet godkänns av kommunfullmäktige i Härryda kommun senast 2018-03-26

samt

att avtalet godkänns av Förbo ABs styrelse

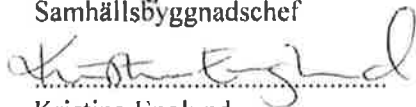
6(7)
H
M
KE
+

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Mölnlycke 2018-04-09
För Härryda kommun

Håkan Jacobsson
Samhällsbyggnadschef

Kristina Englund
Mark- och bostadschef

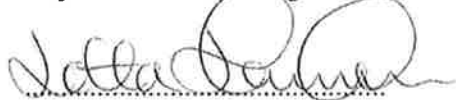
Mölnlycke 2018-03-06
För Förbo AB

Firmatecknare

Peter Granhede / Anders Hallde
Namnförtydligande

Säljarens namnteckning bevittnas:

JOTTA HANBORN

Namnförtydligande

Säljarens namnteckning bevittnas:

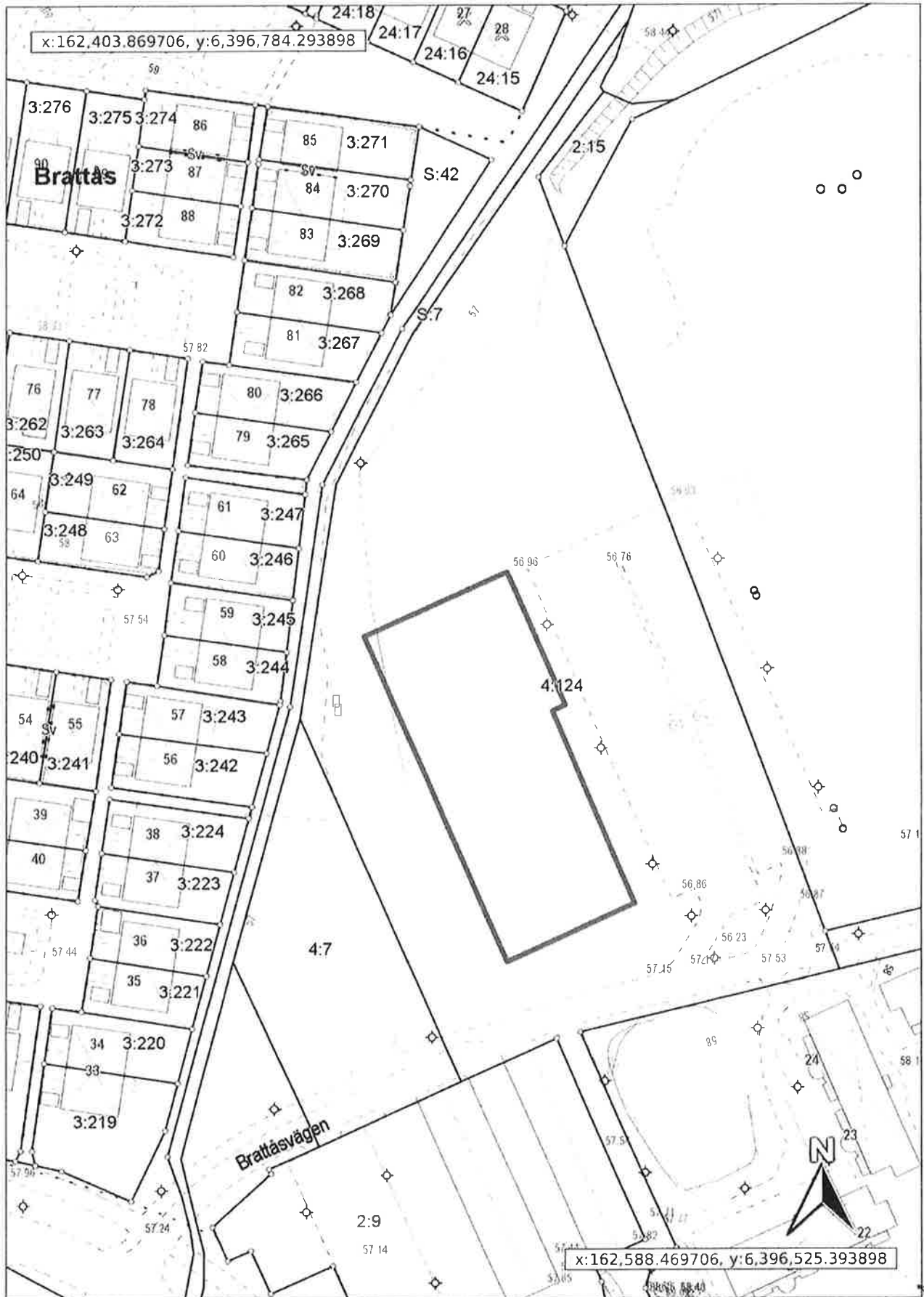
Peter Granhede

Namnförtydligande

7(7)

Kartbilaga 1

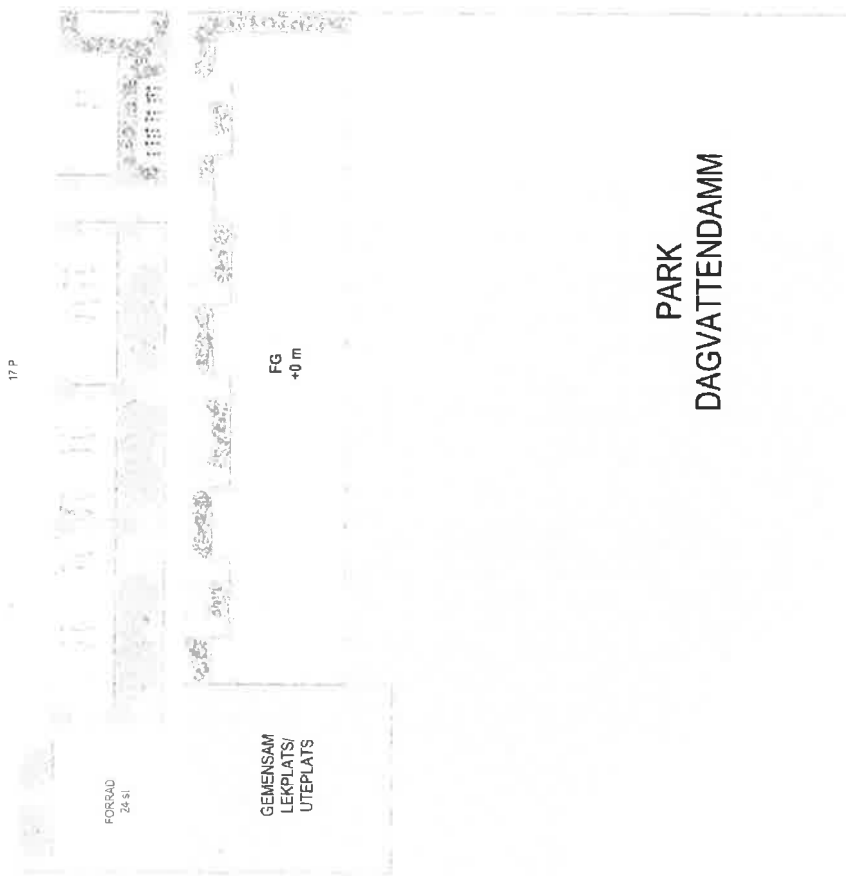
20 m
70 ft

Dec/20/2017
Skala 1:1000

Sektorn för Samhällsbyggnad, Härryda kommun. Kartan har ej rättsverkan. Fastighetsgränser kan ha ett ungefärligt läge i kartan.

Handwritten signature and initials

Mellan Förbo AB, org.nr: 556109-8350, Box 161, 435 24 Mölnlycke, nedan kallad exploatören, och Härryda kommun, org.nr: 212000-1264, 435 80 Mölnlycke, nedan kallad kommunen, träffas följande

ÅTERKÖP AV DEL AV HÄRRYDA LANDVETTER 4:124

1. Parterna är överens om att kommunen återköper del av Härryda Landvetter 4:124, kv 3, i enlighet med kartbilaga 1 enligt marköverlåtelseavtal avtalsnummer 27-2018, nedan kallat området.
2. Exploatören överlåter härmed med full äganderätt området till kommunen.
3. Parterna är överens om att marköverlåtelse med dess samtliga handlingar, se bifogat köpebrev och köpekontrakt, avtal nummer 27-2018, i och med detta återköp ska annulleras i sin helhet.
4. Kommunen ska till exploatören återbetala en köpeskilling för området, se punkt 2.2 i marköverlåtelseavtalet, om TREMILJONERTREHUNDRASEXTIOTUSEN (3 360 000) KRONOR.
5. Kommunen ska till exploatören återbetala ersättning för dagvattenhantering, se punkt 2.3 i marköverlåtelseavtalet, om TREHUNDRAFYRTIOTUSEN (340 000) KRONOR.

Återbetalningen ska ske två veckor efter att detta avtal undertecknas av båda parter samt att köpebrev och köpekontrakt, avtal nummer 27-2018 i original återlämnats till kommunen.
6. Parterna är överens om att återkalla lantmäteriförrättning med ärendenummer O182567. För återkallande av förrättningen ska separat överenskommelse upprättas och skickas till lantmäterimyndigheten.
7. Kommunen är inte ersättningsskyldig för de eventuella kostnader som uppstått för exploatören från tiden då köpekontrakt, avtal nummer 27-2018, tecknades till tidpunkten för tecknande av detta avtal.
8. Exploatören garanterar att köpebrev och köpekontrakt, avtal nummer 27-2018, inte har överlåtit på annan.
9. Detta avtal är giltigt under förutsättning;

att avtalet godkänns av kommunstyrelsen i Härryda kommun senast 2019-11-21

att avtalet godkänns av Förbo ABs styrelse senast 2019-11-08

att köpebrev och köpekontrakt, avtal nummer 27-2018 i original återlämnats till kommunen

samt

att återbetalning sker enligt punkt 4 och 5.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Mölnlycke 2019-
För Härryda kommun

Mölnlycke 2019-
För Förbo AB

.....
Anders Ohlsson
Samhällsbyggnadschef

.....
Firmatecknare

.....
Kristina Englund
Mark- och bostadschef

.....
Namnförtydligande

.....
Firmatecknare

.....
Namnförtydligande

Bevittnas:

.....

.....
Namnförtydligande

.....

.....
Namnförtydligande

Godkännande av verksamhetsplan och
driftbudget 2020-2022 samt investerings- och
exploateringsbudget 2020-2024

5

2019KS10

Kommunstyrelsen

Datum
2019-10-01

Dnr
2019KS10 042

Godkännande av verksamhetsplan och driftbudget 2020-2022 samt investerings- och exploateringsbudget 2020-2024

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade den 17 juni 2019 § 93 beslut om budget/plan 2020-2022 avseende drift och 2020-2024 avseende investeringar och exploateringar. Anslagen fastställdes på sektorsnivå. Kommunstyrelsen ska fatta beslut om driftbudget 2020-2022 på verksamhetsnivå samt verksamhetsplan för 2020-2022. Investeringar och exploateringar fastställs på projektnivå för åren 2020-2024.

Ett förslag till verksamhetsplan och budget presenterades av förvaltningen för kommunstyrelsen den 10 oktober 2019. Där uppdrog kommunstyrelsen åt förvaltningen att göra justeringar i verksamhetsplan och budget inför beslut den 7 november enligt bifogat dokument, samt att genomföra ett antal utredningar. Ett reviderat förslag till verksamhetsplan bifogas.

Förvaltningen avser återkomma med uppdragsbeskrivningar inom följande områden under innevarande år:

- Redovisa en komplett bild på status när det gäller skicket, underhålls- och renoveringsbehov av alla kommunens fastigheter med primärt fokus på grundskolor och förskolor.
- Redovisning av en grundlig belysning av hela kommunens organisation av IT- och digitaliseringsverksamhet för att belysa effektivitet och kostnadskontroll och eventuella dubbla funktioner, samt kvaliteten på upphandlad IT-support.
- Genomlysning av samtliga stödfunktioner under kommunledning.
- Redovisning av effekterna av om samtliga upphandlingar administreras av upphandlingsenheten.
- Utredning av en central inköpsfunktion i syfte att avlasta kärnverksamheterna, få högre avtalstrohet och lägre priser.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsplan för 2020-2022, driftbudget per verksamhetsnivå 2020-2022 samt investering och exploateringsbudget på projektnivå avseende åren 2020-2024.

Kommunstyrelsen noterar att Lokalresursplanen 2020-2024 (LRP) ligger till grund för budgetförslaget.

Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att återkomma med uppdragsbeskrivningar

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige verksamhetsplan för 2020-2022.

Peter Lönn
Kommundirektör

Bo Ekström
Ekonomichef

Bilaga 1 Verksamhetsplan 2020-2022 inkl drift 2020-2022 samt investeringar och exploateringar 2020-2024

Bilaga 2 Lokalresursplan 2020-2024

Bilaga 3 Kommunstyrelsens beslut om förändringar i budgethandlingar

Verksamhetsplan 2020-2022

Kommunstyrelsen

2019-11-07

Innehållsförteckning

1 Härryda kommun	3
1.1 Övergripande om kommunen och KS roll.....	3
1.2 Organisation och styrmodell.....	3
1.3 Mål för god ekonomisk hushållning.....	5
1.4 Kommunens gemensamma områden	7
1.5 Arbetsgivarvarumärke.....	10
1.6 Ekonomi.....	11
2 Kommunstyrelsen	20
2.1 Ekonomi.....	20
3 Sektor för samhällsbyggnad	21
3.1 Mark och bostad	26
3.2 Miljö- och hälsoskydd.....	27
3.3 Plan och bygglov	28
3.4 Trafik	30
3.5 Vatten.....	31
3.6 Avfall.....	32
4 Sektor för teknik och förvaltningsstöd	33
4.1 Fastighet.....	35
4.2 IT	37
4.3 Måltidsservice.....	38
4.4 Service.....	39
4.5 Städservice.....	40
4.6 Säkerhet	41
5 Kommunledning och stödfunktioner	42
5.1 Ekonomi och upphandling	43
5.2 Personal.....	43
5.3 Utvecklingsfunktion.....	44

Bilagor: Investeringar och exploateringar 2020-2024

1 Härryda kommun

1.1 Övergripande om kommunen och KS roll

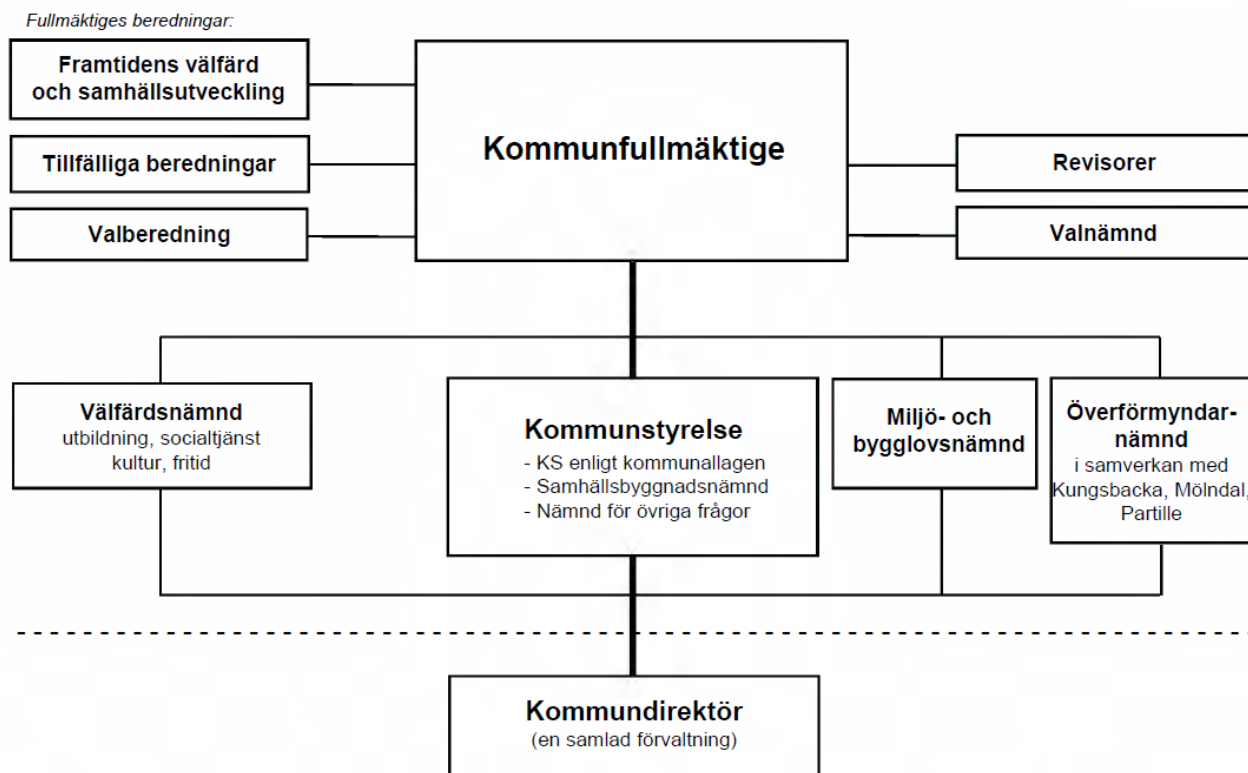
Härryda kommun är en förortskommun i göteborgsregionen och ingår i det regionala samarbetet. Kommunen har historiskt haft en hög och jämn befolkningstillväxt och antalet invånare är ca 38 000. Strävan är att ha hög kvalitet i den verksamheten som finansieras av medborgarna och att ha det bästa näringslivsklimatet.

Kommunstyrelsen har under kommunfullmäktige ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Kommunstyrelsen är också nämnd för samhällsbyggnadsfrågor och för frågor som inte ligger under någon annan nämnds ansvarsområde så som näringsliv, fastighet/lokaler, hållbarhetsfrågor, krisledning och arbetsgivarfrågor.

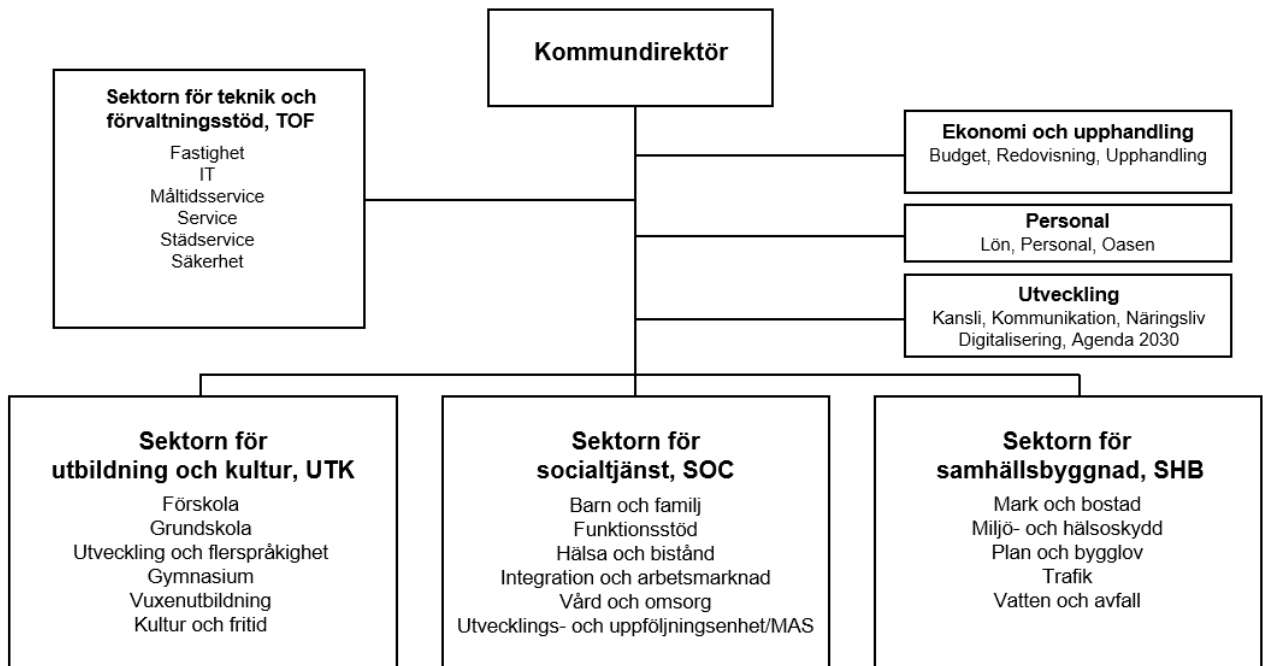
1.2 Organisation och styrmodell

Från och med 2019 har kommunen en ny politisk organisation och en ny styrmodell. Under kommunfullmäktige finns två verksamhetsnämnder. Vårdsnämnden är ansvarig för frågor inom socialtjänst, utbildning, kultur och fritid medan kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för övriga områden. Kommunen har en förvaltning med kommundirektören som förvaltningschef.

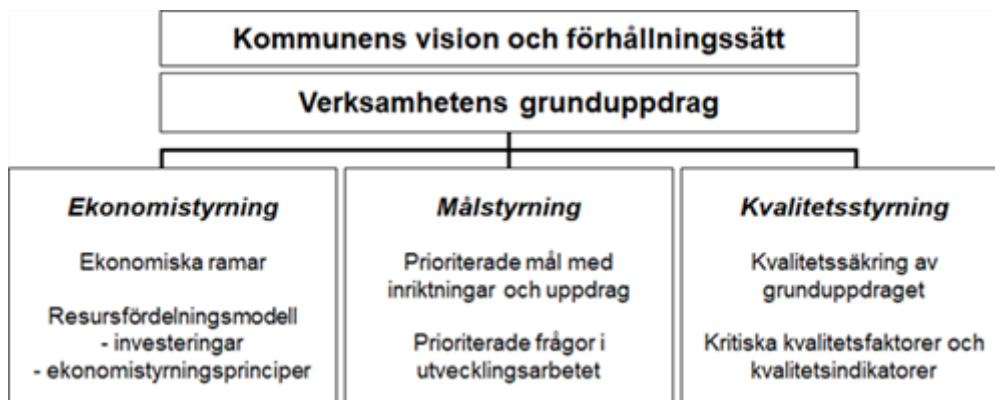
Politisk organisation

Förvaltningens organisation

Styrmodell, beskrivning

Sedan 2019 tillämpas en ny styrmodell som fastslogs av kommunfullmäktige efter demokratiberedningens förslag 2018. Ovanstående bild redovisar översiktligt styrmodellen. Kommunens vision och förhållningssätt beräknas fastställas inför år 2020.

Under 2019 har den nya modellen börjat tillämpas för att 2020 tillämpas i sin helhet.

Ekonomistyrningen framgår av gemensamma och sektorspecifika ekonomiska sammanställningar.

Respektive verksamhet har beskrivit sitt grunduppdrag. Beskrivning av hur uppföljning och kvalitetssäkring ska göras, samt kvalitetsfaktorer och indikatorer sker i dokumentet "Sektorsplan" som skall redovisas för kommundirektören i januari.

Samtliga delar kommer att följas upp i samband med ordinarie uppföljningar under 2020.

1.3 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Finansiella mål

Kommunallagen anger att mål och riktlinjer för verksamheten ska beaktas och att finansiella mål ska anges. De finansiella målen utgör ett verktyg för att kunna bedöma den finansiella situationen och utvecklingen, och därmed fastslå om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Kommunfullmäktiges finansiella mål syftar bland annat till att klara av framtida pensionsutbetalningar utan att urholka kommunens likviditet. Målen mäts och analyseras i rullande fyraårsperioder.

		Utfall 2017	Utfall 2018	Budge t 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Soliditeten ökar med en procentenhet per år	Förändring av soliditet	1	0	-2	2	-1	0
	Soliditet, rullande fyra	2,5	1	0,3	0,3	-0,3	-0,3
Resultatet är 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader	Resultatets andel av verksamhetens nettokostnader	4,8	1,5	1,5	2,5	2,6	2,8
	Resultatandel, rullande fyra	6,3	4,8	3,6	2,6	2	2,4

I den strategiska planen konkretiseras förhållningssätt och ett antal åtgärder i syfte att bibehålla en god finansiell utveckling. Den finansiella utvecklingen förutsätter att nettokostnaderna i kommunen kan finansiera minskade intäkter från den mellankommunala kostnadsutjämnningen.

Soliditeten ökar med en procentenhet per år

I bokslut 2018 var kommunens soliditet 29 procent, vilket var samma soliditet som 2017. För 2019 beräknas soliditeten minska till 27 procent för att 2020 öka till 29 procent igen. Sett ur ett rullande fyraårsperspektiv uppnås inte målet om en procents ökning någon gång under planperioden. Genomsnittliga ökningen 2017-2020 beräknas bli 0,25 procent. För planperiodens sista år beräknas soliditeten till 28 procent. Orsaken till svårigheten att nå soliditetsmålet är den höga planerade investeringstakten, och därmed ökande upplåning, i kombination med förhållandevis svaga resultat.

Resultatet är 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader

För varje enskilt år nås målet om att resultatet ska vara minst 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader. Sett ur ett rullande fyraårsperspektiv kommer målet inte att nås under 2021 och 2022. Detta beror på förhållandevis svaga resultat under 2018 och 2019.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas de fastställda verksamhetsmålen med utfallet per indikator.

	Indikator/mått	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med alla bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer	Befolkningstillväxt, andel (%)	1	1,2	0,8	1,1
	Antal färdigställda lägenheter	118	140	81	197
	Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	100	66	50	60
	Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1–5 rum och kök).	5	5	5	5
Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform	Antal barn som ej erhållit plats inom fyra månader (accepterar fler än ett alternativ)	0	0	0	0
	Andel föräldrar som får förstahandsval beträffande verksamhetsform, %.	100	100	100	100
Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier	Andel elever behöriga till gymnasieskolan, %	92,1	92,2	93,4	93,1
	Andel elever med examen inom fyra år, inklusive IV/IM, %	77,2	75,2	76,3	77,3
	Arbetslöshet, inklusive personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Härryda kommun)	4,7	3,3	2,5	2,5
	Arbetslöshet, inkl personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Länet)	6,7	6	5,1	4,6
Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende särskilt boende	11	4	7	19
	Behov av särskilt boende, personer.	274	286	307	338
	Antal platser särskilt boende	263	276	288	288
	Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år, personer	100	121	116	129
	Antal lägenheter för funktionsnedsatta.	92	107	115	124

I den strategiska planen förtydligas de långsiktiga avsikterna med målen ytterligare.

Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med alla bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

Bostadsförsörjningsprogrammet upprättas med en genomförandetid på fem år och med en årlig revidering av programmet. Programmet är det planeringsverktyg som utgör grunden för befolkningsstillväxten och ett planeringsunderlag för övriga sektorer. Genom exploateringsavtal med olika aktörer kan kommunen skapa ett varierat utbud av bostäder och utnyttja konkurrensen bland bostadsproducenterna.

Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform

Förskolan lever upp till lagkravet att alla vårdnadshavare som är berättigade till och önskar förskoleplats erbjuds detta inom fyra månader. Alla vårdnadshavare kommer att kunna erbjudas den verksamhetsform man önskar för sitt barn.

Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier

Slutbetyg från gymnasiet är den viktigaste variabeln för att unga ska få tillträde till arbete eller fortsatta studier. Behörighet till gymnasiets nationella program är en förutsättning för detta. I sektorn pågår ett arbete med att ytterligare utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på enhets-, verksamhets- och huvudmannanivå. Särskilt riktade statliga satsningar som Lågstadie lyftet, Matematiklyftet och Läsllyftet bör på sikt ge möjlighet till ökad måluppfyllelse. Fler nyanlända barn och ungdomar gör att behoven av studiehandledning ökar.

Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov

I förvaltningens arbete med lokalresursplaneringen (LRP) utformas planer för att tillgodose behov av särskilt boende för äldre enligt en modell som är baserad på kommunens befolkningsprognos. Antalet äldre i kommunen ökar kontinuerligt, vilket innebär krav på fler boenden. Under 2022 planeras ett nytt särskilt boende med 54 platser att stå klart i Mölnlycke och ytterligare ett särskilt boende med cirka 50 platser planeras mot slutet av perioden för att möta kommande behov. I Mölnlycke centrum kommer även ett trygghetsboende med cirka 120 lägenheter byggas under planperioden.

Planeringen av nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning är mer individanpassad och utgår främst ifrån LSS-handläggarnas kännedom om stödinsatser som kommunens invånare med funktionsnedsättning har. Informationen och den samlade bedömningen av behovet ligger till grund för lokalresursplaneringen och utbyggnad av bostäder i enlighet med LSS-lagstiftningens målsättning. Under perioden finns både servicebostäder och andra tillgänglighetsanpassade lägenheter fördelade på Landvetter och Mölnlycke inlagt i plan. För personer under 19 år köper kommunen platser av annan utförare.

1.4 Kommunens gemensamma områden

I den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden framgår följande: "För att bidra till en hållbar tillväxtregion vill vi i Härryda ta täten i arbetet med att vara ett föredöme när det gäller skolresultat, näringslivsklimat, samhällsbygge, Agenda 2030 och aktivt bidra till arbetet med Klimat 2030 (Västra Götaland ställer om)." I detta avsnitt beskrivs övergripande om arbetet med näringslivsfrågor och Agenda 2030 samt om övriga områden som lyfts som långsiktiga strategiska utvecklingsområden; service, kommunikation, digitalisering och konkurrensutsättning.

Serviceorganisation

En långsiktig prioritering är att kommunen ska vara en serviceorganisation med myndighetsansvar. Målbilden är att varje enskilt möte mellan invånare/företagare och medarbetare i kommunen ska präglas av service och kvalitet.

Härryda kommun har idag goda resultat i den serviceundersökning som görs samtidigt som den visar på förbättringsområden. För att ta ytterligare steg i att utveckla servicen har en handlingsplan för förbättrad service utarbetats och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp har tillsatts.

Insatser sker inom områdena kultur, struktur och kunskap. Att ta fram styrdokument så som policy för service och riktlinje för telefoni och e-post ingår som första steg, därefter kommer informations- och utbildningsinsatser att genomföras. Förvaltningen kommer även utreda och genomföra åtgärder för att tydliggöra och förenkla kontaktvägarna in till kommunen. Att använda digitaliseringens möjligheter blir en viktig del för att öka service och tillgänglighet.

Det krävs långsiktigt och kontinuerligt arbete för att skapa och upprätthålla hög servicenivå i organisationen varför projektet som nu genomförs får ses som en start på ett arbete som ska pågå under lång tid framöver.

Kommunikation

Kommunikation är ett strategiskt och långsiktigt prioriterat område och ska vara grunden för förhållningssättet till medborgare och näringslivet. Den nyligen fastställda kommunikationspolicyn sätter ramar och ger inriktning för arbetet. Viktiga hörnstenar är transparens, dialog, delaktighet samt att kommunikation ska vara proaktiv, planerad och sammanhållen.

Arbetet med att utveckla den kommunikativa organisationen fortgår. Det är ett strategiskt ledningsverktyg och det är viktigt att chefer i organisationen ser sin roll som bärare av kommunikationsperspektivet i alla frågor och processer. En utbildningssatsning för alla chefer har genomförts och under året utvecklas arbetet vidare utifrån den nya gemensamma plattform som utbildningen gett.

Kommunikationsinsatser ska vara planerade och finnas med i förändringsprocesser och större beslut. Utvecklingen av kommunens externa och interna kanaler fortsätter, både vad gäller innehåll, form och funktion. Vi tar fram strategier för hur kanalerna ska användas. Vi har idag ett större flöde än tidigare och når brett med information genom exempelvis nyheter på hemsida och via pressmeddelanden, men arbetet med att använda kanaler och verktyg på ett smart och effektivt sätt behöver fortsätta.

Kommunikationsstödet till sektorerna har blivit mer strukturerat och vi fortsätter att utveckla formen för hur kommunikationsenheten ska kunna stötta chefer och medarbetare med kommunikationsbehov.

Digitalisering

Syftet med digitalisering är att hitta effektivare, bättre och enklare lösningar, det vill säga digitalisering som skapar effektiviseringar. Kommunens digitala agenda med huvudrubriken "digitalt först" anger inriktning och vägledande principer. Arbetet ska vara systematiskt och hållbart, baseras på delaktighet och skapa förändring. Hela kommunens IT- och digitaliseringsverksamhet kommer att ses över under år 2020.

Kopplat till den digitala agendan finns en förvaltningsgemensam handlingsplan med konkreta åtgärder, bland annat fortsatt utveckling av e-tjänster, nyttjande av LoRa-teknikens möjligheter inom flera områden, digitalisering av bygglovsprocessen samt hantering av försörjningsstöd. Varje sektor ska där till utforma en egen plan för arbetet med digitalisering.

Näringsliv

Arbetet för att utvecklas mot att bli Sveriges bästa näringslivskommun sker långsiktigt och uthålligt.

Näringslivsfrågorna är hela kommunens angelägenhet och bedrivs på strategisk nivå och med tydlighet i mål, åtgärder och uppföljning.

Härryda kommun ska vara attraktivt för nya företag samt stimulera entreprenörskap och tillväxt i befintligt näringsliv. Kommunen verkar i regionala forum för att utveckla näringslivet och regionen. Som en del i så väl det regionala som lokala arbetet har kommunfullmäktige antagit ett näringslivsstrategiskt program för 2019-2035. Programmet bygger på Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program som innehåller målbild och strategier som hela regionen står bakom.

Arbetet med att utveckla och förbättra företagsklimatet sker förvaltningsövergripande och med tydlig gemensam riktning där näringslivsfrågorna är angelägna för hela organisationen. En konkret handlingsplan är utarbetad för att varaktigt uppnå positionen som Sveriges bästa näringslivskommun. I den kommunala planeringen uppmuntras olika driftsformer.

Kommunen samverkar med näringslivet genom företagareföreningar och andra samverkansorgan, företagsbesök görs kontinuerligt och information till företagare från kommunen sker via tidning, nyhetsbrev och regelbundna frukostmöten med mera.

Agenda 2030

Arbetet med Agenda 2030 är sedan 2018 prioriterat för Härryda kommun. Inriktningen ska vara att arbeta med de områden där kommunen kan göra störst skillnad och där det är möjligt att följa upp insatserna.

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2019 en strategisk plan för arbetet med Agenda 2030. Planen tar utgångspunkt i det omfattande arbetet som redan görs inom kommunens olika verksamheter, pekar ut viktiga principer för det fortsatta arbetet, adderar ytterligare konkreta insatser samt lyfter fram de målområden där kommunen kan bidra mest i arbetet med agendan. Agenda 2030 ska genomsyra kommunens verksamheter och inom respektive sektor utarbetas särskilda planer och genomförs insatser.

Exempel på områden där Agenda 2030-arbetet kommer till uttryck är arbetet med att utveckla Landvetter Södra, ny översiktsplan för kommunen, samverkansprojektet med Homa Bay i Kenya, projekt där elever i årskurs 8 möter företagare för att stötta hållbarhetsarbete, arbetet med minskat matsvinn inom måltidsservice, utfasning av dubbdäck från kommunens fordon, uppdaterad resepolicy, klimat- och energirådgivning till företag och privatpersoner, arbetet med psykisk hälsa för såväl barn och unga som vuxna med mera.

För att ytterligare förtydliga inriktning och ambitionsnivå kommer en strategisk plan för arbetet med Agenda 2030 i version 2.0 att föreläggas fullmäktige för beslut. Ett viktigt nästa steg i arbetet är att söka samverka och partnerskap med andra aktörer, så väl företagare som föreningar och civilsamhället.

Miljö - en del av Agenda 2030-arbetet

Härryda kommun ska ligga i framkant när det gäller miljö och klimatarbete på kort och lång sikt. Det interna miljöarbetet i kommunens verksamheter, bland annat med miljödiplomering av sektor teknik och förvaltningsstöd, ger en grund för arbetet.

"Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med många andra aktörer, bland annat kommuner, som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region. Målet är att regionen 2030 ska vara en fossiloberoende region. Härryda kommun är en av många kommuner som deltar i kraftsamlingen. Fokusområdena är hållbara transporter, förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster, klimatsmart och hälsosam mat samt sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler. En del i arbetet med "Klimat 2030" är att utarbeta en plan för hur kommunens egen verksamhet ska vara fossilfri till 2030.

Folkhälsa - en del av Agenda 2030-arbetet

Arbetet för god hälsa, delaktighet och trygghet sker brett och i alla delar av förvaltningens

verksamheter. En viktig del utgörs av det främjande och generella folkhälsoarbetet, bland annat via avtal och samverkan med hälso- och sjukvården. Det främsta fokusområdet för 2020 är olika insatser för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa. Det sker bland annat genom utbildningar i "första hjälpen vid psykisk ohälsa" för medarbetare i förvaltningen, utbildning för alla elever i årskurs 8 om psykisk hälsa, handlingsplan för suicidpreventivt arbete, föräldraskapsstöd och insatser kring hedersrelaterat våld.

Konkurrensutsättning

Verksamheter ska prövas om de kan utföras mer ekonomiskt på annat sätt eller av annan utförare med bibehållen eller högre kvalitet. Det kan ske både i samband med uppstart av ny verksamhet och i samband med översyn av befintlig verksamhet. Privata initiativ är välkomna inom alla områden och de ekonomiska förutsättningarna skall vara så förutsägbara och rättvisa som möjligt mellan olika utförare.

1.5 Arbetsgivarvarumärke

Attraktiv arbetsgivare

För att kunna konkurrera om kompetent arbetskraft och därmed säkra den framtida personalförsörjningen är det av största vikt att vara en attraktiv arbetsgivare. Det är viktigt att utveckla och stärka Härryda kommuns arbetsgivarvarumärke. Det personalpolitiska programmet är en grundpelare i det arbetet och en viktig del i att bygga en gemensam stadig grund för alla medarbetare i kommunen. Det personalpolitiska programmet kommer att kompletteras av förhållningssätt som ska prägla vår organisation och tillsammans kommer detta arbete att implementeras och bli levande i kommunen under 2020. Andra viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat kompetensförsörjning, kompetensutveckling, ledarskapsutveckling och ledarskapsförsörjning.

Kompetensförsörjning sticker ut som en viktig strategisk fråga eftersom det blir allt svårare att rekrytera och behålla behörig personal inom kommunens olika verksamheter. Att arbeta med införandet av alternativa kompetenser inom särskilt konkurrensutsatta verksamheter kommer vara en framgångsfaktor för en fortsatt god kompetensförsörjning i framtiden.

Det ska vara lätt för nya medarbetare att skapa sig en förståelse för kommunens organisation och styrning. Det har därför inletts ett arbete med att ta fram en digital introduktion som kommer att bestå av olika mindre så kallade Nanoutbildningar som kommer att belysa viktiga delar av att vara anställd i Härryda kommun allt för att skapa en känsla av samhörighet och förståelse för organisationens helhet och det gemensamma uppdraget.

Personalpolitiska programmet

Kommunen kommer, inom ramen för arbetsgivarvarumärket, lägga störst vikt vid en nylansering av det personalpolitiska programmet (PPP) som ska medverka till att Härryda kommuns arbetsgivarvarumärke stärks och att en stadig grund läggs för alla medarbetare i organisationen kring vilken typ av arbetsgivare kommunen vill vara. Programmet ska genomsyra organisationen och är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla anställda deltar och engagerar sig i arbetet.

1.6 Ekonomi

Finansiell utveckling

Resultatbudget

Belopp i mkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar	1 925,2	2 010,4	2 064,8	2 143,8	2 252,2
Avskrivningar	128,8	132,7	137,2	148,7	162,6
Verksamhetens nettokostnader	2 054,0	2 143,1	2 202,0	2 292,5	2 414,8
Skatteintäkter	1 942,4	2 011,5	2 058,4	2 137,6	2 231,9
Generella statsbidrag och utjämning	161,6	193,3	219,3	243,1	280,1
Finansiella intäkter	5,3	3,4	13,4	13,4	13,4
Finansiella kostnader	-6,6	-9,4	-12,2	-15,2	-15,2
Finansiella kostnader för pensioner	-17,7	-23,0	-22,7	-27,7	-27,7
Resultat	31,0	32,8	54,3	58,6	67,7

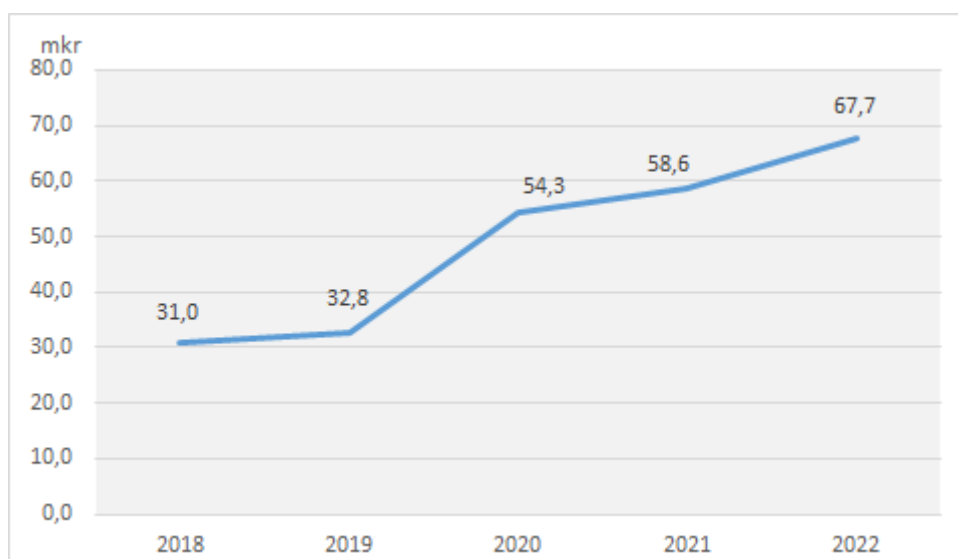
Balansbudget

Belopp i mkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Materiella tillgångar	2 457,6	2 985,2	2 987,7	3 239,0	3 476,4
Finansiella tillgångar	74,9	73,6	74,9	74,9	74,9
Summa anläggningstillgångar	2 532,6	3 058,9	3 062,7	3 314,0	3 551,4
Tomtmark för försäljning, förråd och lager	161,8	100,6	71,8	126,8	103,8
Fordringar	150,0	154,6	150,0	150,0	150,0
Likvida medel	176,0	0,0	50,0	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	487,8	255,2	271,8	276,8	253,8
SUMMA TILLGÅNGAR	3 020,4	3 314,1	3 334,5	3 590,8	3 805,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	865,1	904,0	952,2	1 010,8	1 078,5
<i>varav årets resultat</i>	<i>31,0</i>	<i>32,8</i>	<i>54,3</i>	<i>58,6</i>	<i>67,7</i>
Skulder					
Avsättningar för pensioner	784,6	799,1	803,9	825,5	846,3
<i>varav avsättning pensionsskuld intjänat före 1998</i>	<i>595,5</i>	<i>591,2</i>	<i>567,1</i>	<i>555,3</i>	<i>542,6</i>
Övriga avsättningar	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6
Långfristiga skulder	868,2	1 120,3	1 076,0	1 252,0	1 377,9
<i>varav anslutningsavgifter</i>	<i>168,20</i>	<i>125,0</i>	<i>171,2</i>	<i>173,2</i>	<i>174,2</i>
Kortfristiga skulder	492,9	481,1	492,9	492,9	492,9
SUMMA SKULDER	2 155,3	2 410,1	2 382,4	2 580,0	2 726,6
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	3 020,4	3 314,1	3 334,5	3 590,8	3 805,2
SOLIDITET	29 %	27 %	29 %	28 %	28 %

Resultat

Resultaten för perioden ökar vilket är nödvändigt för att närma sig målen för god ekonomisk hushållning. Under 2019 har regeringen aviserat en förändring av modellen för kostnadsutjämning vilket kommer påverka resultatet. För Härryda kommun innebär förändringen en minskning av bidraget för kostnadsutjämning om ca 23-25 mkr. För 2020 kompenseras kommuner som förlorar på nya modellen med ett införandebidrag vilket gör att Härryda kommun påverkas marginellt första året. Bidraget fasas ut under 2021 och upphör helt 2022. Hänsyn till effekten av bland annat ny

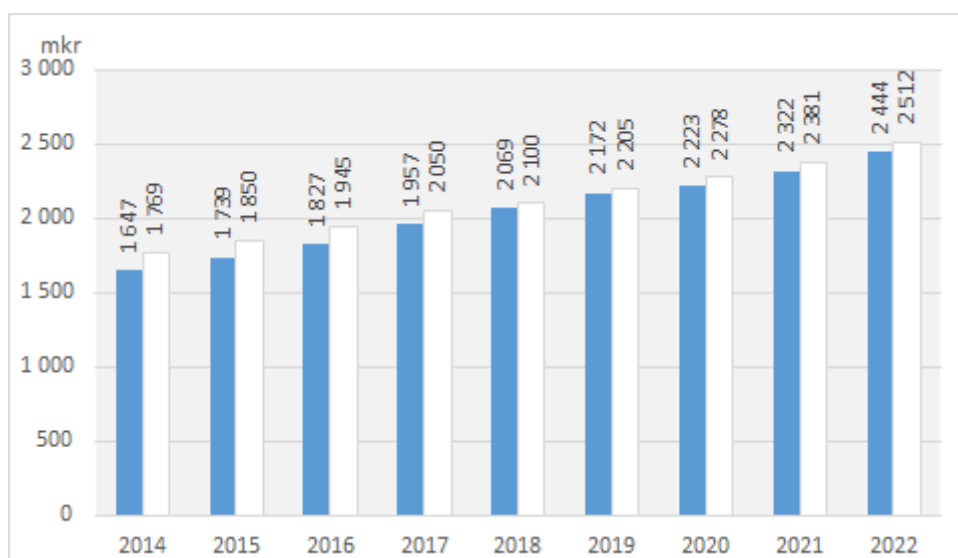
kostnadsutjämning har inte tagits i beskrivningen, men en motsvarande kostnadsminskning kommer sannolikt att bli nödvändig.

Skatteintäkter och förändring av nettokostnader

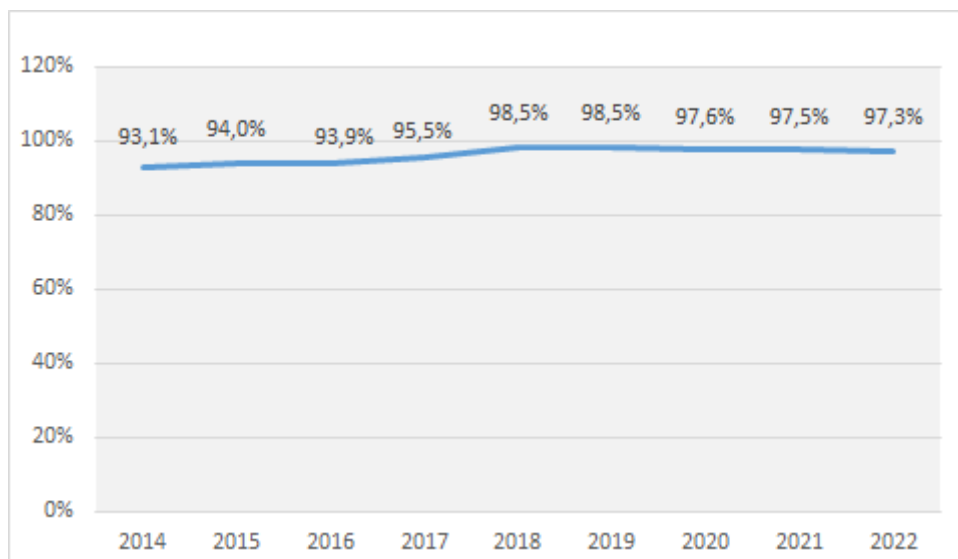
Skatteprognosen bygger på prognoser och uppgifter från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) men hänsyn är också tagen till kommunens egen befolkningsprognos. Om inte befolkningsutvecklingen i Härryda kommun blir den planerade kommer intäkterna att förändras och justeringar i budgeten att bli nödvändiga. I Skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i december 2018 (cirkulär 18:68) ökar intäkter och utjämning med 3,5 procent 2020 jämfört med 2019. Det motsvarar ca 76 mkr. Ökningen ska finansiera lönehöjningar i befintlig verksamhet, inflation för övriga kostnader samt volym- och eventuella ambitionshöjningar. Som beskrivits ovan är inte effekten av nya kostnadsutjämnings medtagen i skatteprognosen.

Skatteintäkter och nettokostnader

Diagrammet redovisar verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto samt utvecklingen av skatteintäkter inklusive utjämnings. Vänster stapel visar nettokostnader och höger stapel visar skatteintäkter och utjämnings. Skillnaden mellan staplarna motsvarar budgeterat resultat.

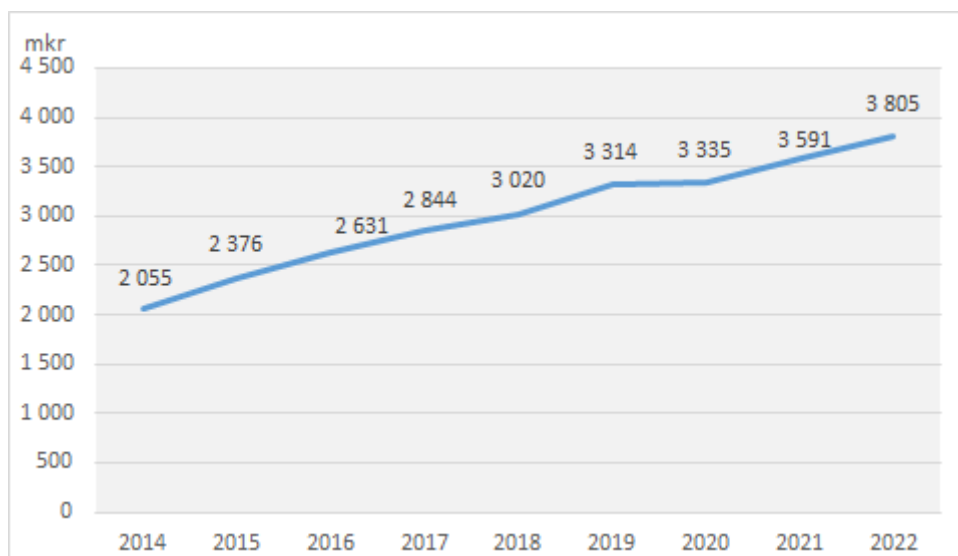
Nettokostnadsandel

Diagrammet redovisar nettokostnadernas andel av skatteintäkterna.

Tillgångar och investeringar

De totala tillgångarna har ökat de senaste åren och förväntas även göra det under perioden 2020-2022. Tillgångarna ökar till följd av att avskrivningarna är lägre än nyinvesteringarna under perioden.

Det bedömda investeringsbehovet för perioden 2020-2024 är 1 729 mkr, varav 479 mkr föreslås 2020. Med stor sannolikhet kommer dock ett flertal objekt som budgeterats för år 2019 att utföras under år 2020.

Maximal investeringsvolym är fastställd till 400 mkr. Verksamhetsförändringarna har reviderats i enlighet med lokalresursplanen och även andra projekt tidigareläggs respektive förskjuts framåt i tiden jämfört med tidigare plan. Av de budgeterade investeringarna beräknas en allt mindre del kunna finansieras via resultat och avskrivningar och det kommer att krävas fortsatt upplåning för att finansiera denna volym.

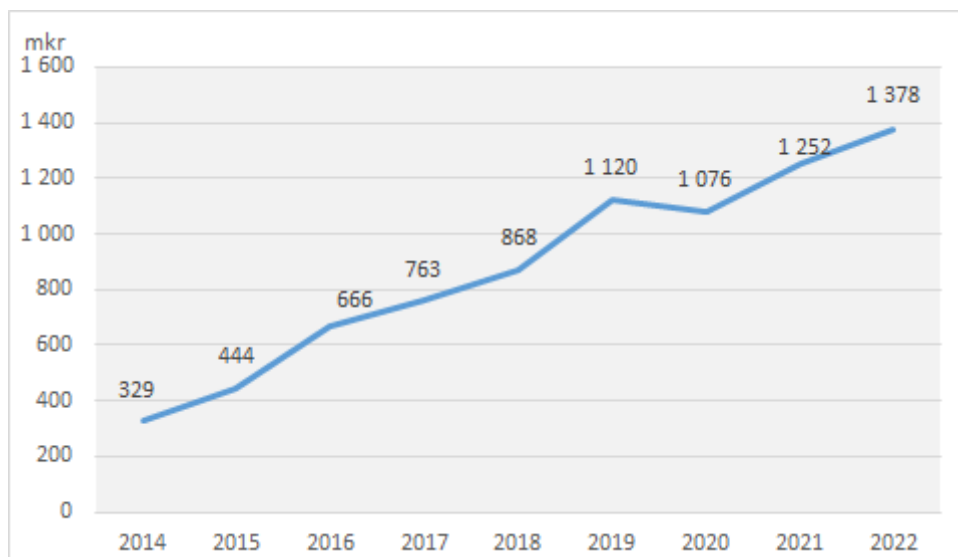
Pensionsskulden

Härryda kommun redovisar enligt fullfonderingsmodellen vilket innebär att hela pensionsåtagandet redovisas som en skuld. Modellen innebär en rättvisande bild av kommunens långsiktiga åtaganden. Det strider dock mot kommunal redovisningslag som anger att den sk blandmodellen ska tillämpas. En effekt av att tillämpa fullfonderingsmodellen är att soliditeten påverkas negativt jämfört med kommuner som redovisar enligt blandmodellen. Däremot är, sedan några år tillbaka, kostnaderna vid tillämpning av fullfonderingsmodellen lägre än vid blandmodellen. I slutet av perioden uppgår den totala avsättningen till drygt 844 mkr.

Ränta och basbeloppsuppräknig redovisas som en finansiell kostnad. Den totala kostnaden för pensioner ökar från 129 mkr 2020 till 147 mkr för 2022.

Långfristiga skulder

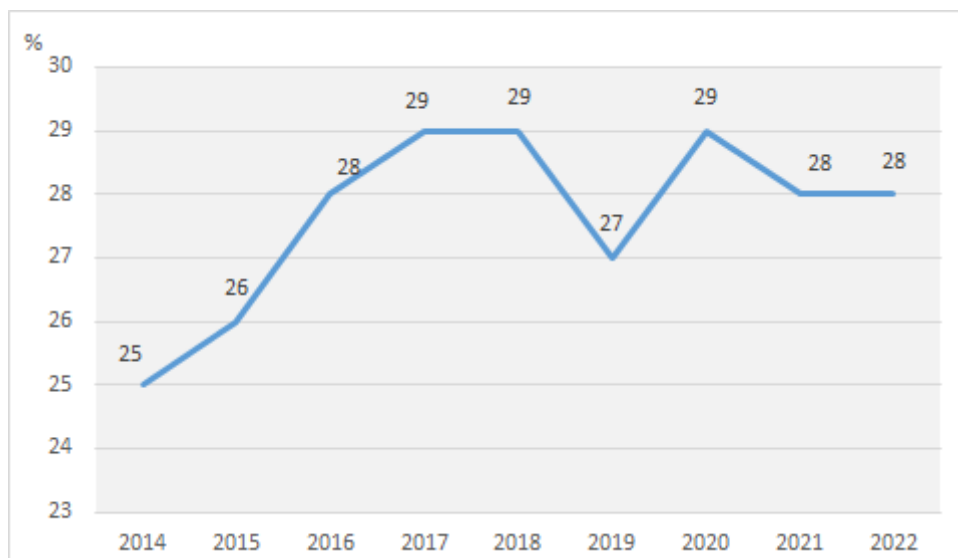
Skulden i bokslut 2018 uppgick till knappt 870 mkr varav 700 mkr var banklån och resterande 170 mkr avsåg anläggningsavgifter till VA-kollektivet, gatukostnadsersättning och investeringsbidrag. På grund av en ambitiös investeringsplan uppgår den budgeterade långfristiga upplåningen i bank under 2020 till drygt 900 mkr, för att fram till 2022 öka till drygt 1 200 mkr.

Soliditetsutveckling

Soliditeten beskriver kommunens betalningsförmåga på lång sikt och visar på hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats via resultaten och samlats under eget kapital. Kommunen redovisar endast soliditet enligt fullfonderingsmodellen. Målsättningen är att soliditeten ska öka med en procentenhet per år i genomsnitt under en rullande fyraårsperiod. I bokslut 2018 var kommunens soliditet 29 procent, vilket var samma som året innan. För 2019 budgeteras soliditeten minska till 27 procent. Prognosen för 2019 visar däremot på oförändrad soliditet jämfört med tidigare år då investeringsvolymen inte når upp till budgeterade nivåer.

För år 2022, som är det sista året i planperioden, beräknas soliditeten till 28 procent. Orsaken till svårigheten att nå soliditetsmålet, dvs att soliditeten ska öka med en procentenhet per år, är den höga planerade investeringstakten och därmed en ökande upplåning i kombination med ett förhållandevis svagt resultat.

Känslighetsanalys

Tabellen visar vilken effekt olika händelser har på Härryda kommuns ekonomi. Små förändringar innebär stora belopp, vilket visar hur viktigt det är med en marginal då budgeten fastställs.

Förändringar i känslighetsanalys, årseffekt för budgetår 2020	mkr
Löneökning med 1 procent inklusive sociala avgifter	15,9
Räntan höjs/sänks 1 procent, på ett års sikt	3,6
Inflationsförändring för övriga kostnader, 1 procent	9,8
Skatteunderlagsförändring rikets, 1 procent	20,6
Förändrad utdebitering med 10 öre	10,1

Informationsmåt

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal invånare per 31/12	37 802	38 234	38 828	39 483	40 232
Verksamhetens nettokostnad per invånare, kronor	54 223	56 051	56 710	58 063	60 021
Årets resultat per invånare, kronor	821	857	1 397	1 485	1 683
Summa anläggningstillgångar per invånare, kronor	66 996	80 003	78 879	83 934	88 272
Eget kapital per invånare, kronor	22 886	23 644	24 522	25 601	26 807
Pensionsskuld per invånare (inkl. löneskatt 24,26 %), kronor	20 756	20 900	20 704	20 908	21 035
Långfristiga skulder per invånare, kronor	22 967	29 301	27 712	31 709	34 249
Skattesats, procent	20,62	20,62	20,62	20,62	20,62
Skatteintäkt inkl. inkomstutjämnning per invånare, kronor	55 544	57 665	58 662	60 295	62 437

Sammanställning av drift- och investeringsbudget

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Politisk organisation	11 619	12 808	12 974	11 974	12 524
Kommunledning	103 633	110 404	112 354	113 589	113 589
Sektor för utbildning och kultur	1 169 501	1 246 786	1 262 284	1 302 080	1 330 939
Sektor för socialtjänst	667 865	672 212	692 999	695 942	709 333
Sektor för samhällsbyggnad	42 039	87 358	90 589	88 998	90 498
- Skattefinansierad verksamhet	50 795	87 358	90 589	88 998	90 498
- Avfallsverksamhet	967	0	0	0	0
- Vattenverksamhet	-9 723	0	0	0	0
Sektor för teknik och förvaltningsstöd	61 939	22 030	19 718	18 996	19 585
Verksamhetskostnader för finansförvaltningen	-33 664	-24 916	-7 524	33 131	106 486
Pensionskostnad exklusive finansiell kostnad	26 805	16 384	18 559	27 799	31 825
Verksamhetens nettokostnader	2 049 737	2 143 066	2 201 953	2 292 509	2 414 779
Skatteintäkter, utjämnning m.m.	-2 099 683	-2 204 765	-2 277 745	-2 380 646	-2 511 971
Finansiella kostnader och intäkter	1 253	5 964	-1 170	1 803	1 803
Finansiella kostnader pensioner	17 656	22 980	22 702	27 698	27 672
Resultat	31 037	32 755	54 260	58 636	67 717

Förslag till budget/plan 2020-2022 visar överskott varje år och det genomsnittliga resultatet för perioden uppgår till drygt 60 mkr. För att uppnå målet om att resultatet ska vara lägst 2,5 procent av verksamhetens nettokostnader krävs ett resultat om ca 60 mkr. För att nå soliditetsmålet krävs ännu högre resultat alternativt lägre investeringsvolym.

Under 2019 har regeringen aviserat en förändring av modellen för kostnadsutjämning. Budgeten för planperioden tar inte hänsyn till denna förändring. Budgeterade skatteintäkter, utjämning mm bygger på en prognos från december 2018 gjord av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). I oktober 2019 presenterade SKL en ny prognos för skatter och bidrag/utjämning där förslag till ny kostnadsutjämning ingick. Härryda kommun är en av de kommuner som kommer att få minskade bidrag om/när den nya modellen verkställs. Med den nya modellen kommer bidragen för kostnadsutjämningen att minska med ca 23-25 mkr. Under 2020 kompenseras förlorande kommuner med ett införandebidrag vilket gör att närmsta året inte kommer att påverkas nämnvärt av förändringen. Däremot fäses bidraget ut under 2021 och för 2022 är minskningen ett faktum. Förändringen gör att resultatnivåerna sjunker för 2021 och 2022 om hänsyn tas till nya modellen. Även de finansiella målen för god ekonomisk hushållning påverkas negativt av resultatförändringen.

Ett anslag för strategisk personalsatsning i form av kompetensutveckling finns budgeterat under kommunledningen. Anslaget är budgeterat till 5 mkr årligen.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Sektor för utbildning och kultur	12 850	16 667	12 660	16 900	12 570	11 600	14 810
Sektor för socialtjänst	2 093	9 298	2 100	2 300	2 500	2 100	2 100
Sektor för samhällsbyggnad	80 086	381 960	250 010	231 610	194 910	79 310	34 310
- Skattefinansierad verksamhet	37 347	163 549	28 260	34 860	47 960	56 060	19 560
- Vattenverksamhet	42 412	216 899	221 100	196 300	146 500	22 800	14 300
- Avfallsverksamhet	327	1 512	650	450	450	450	450
Sektor för teknik och förvaltningsstöd	119 551	189 676	212 180	221 481	119 079	184 165	114 341
Kommunledning	0	6 073	2 000	2 000	1 645	1 386	828
Summa investeringsutgifter	214 580	603 674	478 950	474 291	330 704	278 561	166 389

Under den närmaste femårsperioden uppgår investeringsvolymen till 1 729 mkr varav 479 mkr är budgeterade för år 2020. Den genomsnittliga investeringsvolymen per år uppgår till 346 mkr. Av de budgeterade investeringarna kan en del finansieras via resultat och avskrivningar, men det kommer att krävas fortsatt upplåning för att finansiera investeringsvolymen. Självfinansieringsgraden sjunker från nivåer om 70 procent under 2017 och 2018 till 40 procent under 2020-2021 för att stiga till 70 procent igen under 2022.

I investeringsbudgeten har kommunstyrelsen gjort prioriteringar och markerat ut projekt som behöver anmälas till kommunstyrelsen för att få ett startbesked innan igångsättning är möjlig. I ärendet om startbesked ska framgå hur många delredovisningar/avstämningar av projektet som ska rapporteras till kommunstyrelsen. I investeringsbudgeten ingår också projekt som kommunstyrelsen har nedprioriterat, föreslagit byggnation i annan regi alternativt flyttat framåt i tiden jämfört med kommunfullmäktiges beslut i juni. Drygt 260 mkr av investeringar hamnar inom denna kategori under planperioden.

Det enskilt största projektet under planperioden är ett nytt vattenverk i Västra Nedsjön beräknat till 547 mkr. Projektet har blivit försenat men beräknas kunna tas i bruk under 2022. I samband med detta

planeras för nya, och utbyte av gamla, överföringsledningar i framförallt kommunens östra delar. I Mölnlycke centrum kommer ett arbete med en dagvattenpark att färdigställas under perioden.

Fullmäktige beslutar om anslagsbindning för investeringsbudget på sektorsnivå. Kommunstyrelsen beslutar om anslagsbindning på projektnivå. Kommundirektör med vidaredelegation sektorschef beslutar om överskridande av enskilt investeringsanslag med maximalt tio procent inom ramen för sektorns sammanlagda investeringsbudget för innevarande år.

Slutredovisning av investeringsprojekt till kommunfullmäktige ska göras av väsentliga projekt och alltid om den sammanlagda investeringsbudgeten överskrider tio mkr. Undantaget är återkommande projekt som till exempel inventarier med mera.

2 Kommunstyrelsen

2.1 Ekonomi

Driftsredovisning

Sektor, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kommunledning	103 633	110 404	112 354	113 589	113 589
Samhällsbyggnad	42 039	87 358	90 589	88 998	90 498
Teknik och förvaltningsstöd	61 939	22 030	19 718	18 996	19 585
Nettokostnad	207 611	219 792	222 661	221 583	223 672

Kommunstyrelsens anslag ökar med 3,9 mkr mellan 2019 och 2022. Det är kommunledning samt samhällsbyggnad som ökar sina anslag medan Teknik och förvaltningsstöds budget sjunker under perioden. Samhällsbyggnads ökning av nettobudgeten förklaras av att det sk "byggbonusbidraget" som betalades ut av Boverket har utgått från år 2019. Anslaget till Räddningstjänstförbundet och Råda säteri ökar mellan 2019 och 2022, vilket syns i Kommunledningens budget. Att Teknik- och förvaltningsstöds budget minskar beror på internränteförändringar och hyresjusteringar.

Investeringsredovisning

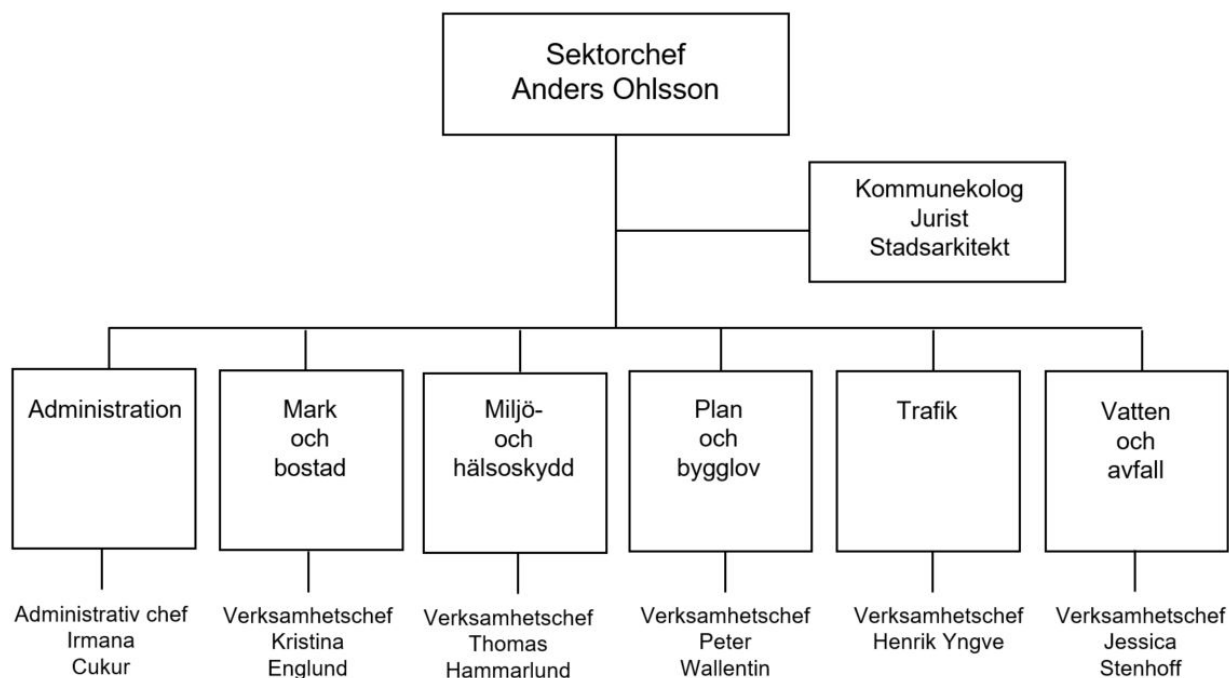
Sektor, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunledning	0	6 073	2 000	2 000	1 645	1 386	828
Samhällsbyggnad	80 086	381 960	250 010	231 610	194 910	79 310	34 310
Teknik- och förvaltningsstöd	119 551	189 676	212 180	221 481	119 079	184 165	114 341
Nettokostnad	199 636	577 709	464 190	455 091	315 634	264 861	149 479

Kommunstyrelsens totala investeringsbudget för perioden 2020-2024 uppgår till 1 649 mkr där drygt 600 mkr är projekt knutna till den avgiftsfinansierade verksamheten. Där planeras bland annat för ett nytt vattenverk i Hindås.

Det största enskilda projektet under perioden är, förutom vattenverket i Hindås, en ny skola i Hindås. Fagerhultskolan beräknas stå klar höstterminen 2021 och är budgeterad till 177 mkr. Andra stora projekt är Wallenstam Arena i Mölnlycke och en ny ishall.

3 Sektor för samhällsbyggnad

Sektorns organisation

Verksamheterna inom sektorn för samhällsbyggnad är organiserade under kommunstyrelsen. Myndighetsbeslut inom bygglov och miljö- och hälsoskydd fattas av miljö- och bygglovsnämnden. Sektorns övergripande uppdrag är att utifrån ett helhetsperspektiv ge fysiska förutsättningar för ett trivsamt, säkert och långsiktigt hälsosamt samhälle för boende och verksamma i Härryda kommun.

Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	114 198	123 837	133 556	138 704	144 917
Hyror och arrenden	2 401	1 675	1 675	1 675	1 675
Bidrag	36 120	4 855	869	646	856
Försäljning av verksamhet och entreprenad	18 904	24 160	23 160	23 160	23 160
Övriga intäkter	56 337	3 415	3 415	3 415	3 415
Summa intäkter	227 960	157 942	162 675	170 550	174 023
Lönekostnader	58 257	66 307	67 175	64 982	63 532
Köp av huvudverksamhet	81 634	79 473	82 986	88 261	85 686
Lokalhyror och markhyror	1 418	1 944	1 983	1 983	1 983
Avskrivningar och internränta	38 576	42 012	44 876	44 876	57 556
Övriga kostnader	90 115	55 564	56 244	55 564	55 764
Summa kostnader	269 999	245 300	253 264	259 548	264 521
Nettokostnader	42 039	87 358	90 589	88 898	90 498

I ovanstående siffror ingår den avgiftsfinansierade verksamheten med följande belopp.

Bokslutet 2018 intäkter 102,1 mkr, kostnader 93,3 mkr ledde till ett resultat på 8,7 mkr. Budget 2019 +/- 104,6 mkr, Budget 2020 +/- 114,4 mkr, Plan 2021 +/-119,1 mkr, Plan 2022 +/- 125,5 mkr.

Driftbudget per verksamhet

Verksamhet, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Ledning och admin inkl kommunekolog	9 211	9 523	11 941	11 518	10 370
Miljö och Hälsoskydd	5 080	4 699	4 137	4 137	4 137
Trafik	71 449	70 331	69 958	70 340	74 438
Mark och Bostad	-41 185	314	4 259	3 559	2 856
Plan och Bygglov	6 238	2 491	1 294	-556	-1 306
Avfall	967	0	0	0	0
Vatten & Avlopp	-9 723	0	0	0	0
Nettokostnad	42 039	87 358	90 859	88 998	90 498

Skattefinansierad verksamhet

Den stora skillnaden mellan bokslut 2018 och budget 2019-2022 är slutredovisningar av exploateringsprojekt, som i bokslut 2018 redovisades med drygt 47 mkr i överskott. Slutredovisning av exploateringsverksamheten finns inte med i budget 2019-2022.

Under planperioden ökar sektorns nettobudget med 3,1 mkr jämfört med budget 2019. De största förändringarna under planperioden är bland annat kompensation för utebliven byggbonus från staten, på 4,0 mkr, som varit budgeterad som årlig intäkt för verksamheten mark och bostad. Sektorns budget har även justerats för kapitaltjänst utifrån investeringsbudgeten. Ramarna har minskats för anslag för

arbetet med ny översiktsplan enligt tidigare budgetbeslut.

En annan förändring som påverkat budgeten är kommunens ändrade ekonomiska förutsättningar jämfört med beslutad/budget plan, vilket minskar sektorns budget med 6,7 mkr totalt under planperioden.

Ovanstående förutsättningar har lett till omjusteringar inom ram och nedanstående åtgärder.

Personal

Personalförstärkning kommer att ske inom miljö- och hälsoskydd för att matcha kommunens behov av tillsynsarbete, tjänsten kommer att finansieras av avgifter. Övriga verksamheter inom sektorn kommer att minska sin personaltäthet under kommande budgetperiod för att anpassa budgeten till gällande ram. Under 2019 har sektorns personal börjat redovisa tid som bokförs på de olika exploateringsprojekten. Under planperioden behöver sektorn se över och utveckla detta arbetssätt än mer, vilket skulle möjliggöra finansiering av personalresurserna.

Övrigt

Under budget/plan budgeteras för barmarksunderhåll för ökade volymer, ökade kostnader för färdtjänst samt medel till stadsbyggnadsstudie för Landvetter. Miljö- och hälsoskydd samt bygglov har avsatt medel för utveckling av ärendehanteringssystemen för att kunna möta en ökad digitalisering och effektivisering av processerna.

Enligt beslutad budget/plan minskas anslaget för framtagande av ny översiktsplan i takt med att projektet slutförs.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Vatten och avlopp

Stora projekt inom VA- verksamheten, som till exempel vattenverket och överföringsledningarna, gör att verksamheten behöver utökas ytterligare med 2 personer under budgetperioden. Ovannämnda projekt leder till ökade kapitalkostnader vilket vi framförallt ser under slutet av 2021 och 2022. För att möta kostnadsökningarna kommer kommunen höja taxorna under kommande år.

Avfall

Avfallsverksamhetens kostnader ökar i och med indexregleringar och befolkningsökning vilket finansieras med ökade taxevolymer. Avfall planerar att anställa en resurs som kommer att arbeta för att nå de mål och åtgärder som fastställts i avfallsplanen, samt en informatör på deltid till Bråta återvinningscentral.

Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Inkomst	5 551	15 970	2 500	23 500	74 900	185 800	0
Utgift	85 636	397 930	252 510	255 110	269 810	265 110	34 310
Nettoutgift	80 086	381 960	250 010	231 610	194 910	79 310	34 310

I planperioden uppgår sektorns samlade nettoinvesteringsbudget till dryga 790 mkr, varav ca 187 mkr finns inom de skattefinansierade verksamheterna. I sammanhanget ska tilläggas att en stor del av 2019 års budget beräknas att ombudgeteras. Utöver behovet av finansiering kommer det innebära en stor påverkan på framtida driftskostnader. Inför uppstart av investeringsprojekten ska sektorn begära startbesked av kommunstyrelsen. Startbeskedet ska innehålla uppgifter om bland annat projektplan, tidsplan samt budget.

Av ovan avser ca 181 mkr projekt på gator och parker. Två projekt ,om totalt 83 mkr kopplade till Mölnlycke fabriker, hör till de största i planen för trafikverksamheten. Inom detaljplan (56 mkr)

rymmer utbyggnad av Fabriksvägen, torg framför idrottshall, Långenäsvägen och upprustning runt Massetjärn. Projektet genomförs i samarbete med VA. Utanför detaljplan (27 mkr) avser främst kapacitetsåtgärder för ökad trafik genom Mölnlycke på Säterivägen. Ett annat stort projekt som genomförs i samarbete med VA är Mölnlycke dagvattenpark, budgeterat till 46 mkr på Trafik. Projektet innefattar dammar och muddring av ån, nödvändigt för översvämningsskydd och dagvattenhantering. Även nya broar och en åpromenad ska byggas ut i samband med detta. Enligt vattendom måste åtgärder i ån vara färdigställda innan år 2022. Verksamheten har också budgeterat dryga tolv miljoner årligen för löpande åtgärder och komponentutbyte 2020 vilket ökar till 13,5 mkr 2024. Utöver egna projekt och underhåll ansvarar trafikverksamheten för projektering och upphandling i genomförandet av detaljplaner (exploatering), i planen ligger nio sådana projekt som helt eller delvis finansieras av markförsäljning och gatukostnadsersättning. Totalt 244 mkr i bruttoutgifter för projekt i samband med exploatering varav 225 mkr finansieras av markförsäljning och gatukostnadsersättningar. Exempel på stora exploateringsprojekt för trafikverksamhetens del är Landvetter södra (Magasinsvägens förlängning), Idrottsvägen och Mölnlyckemotet.

Vattenverksamhetens och kommunens enskilt största projekt inom planperioden är byggnation av ett nytt vattenverk i Västra Nedsjön och tillhörande överföringsledningar där byggnation är påbörjad. Vattenverket är en nödvändighet för framtida vattenförsörjning i kommunen. Totala utgifter för projektet, som innefattar både verket och överföringsledningar, är 547 mkr och beräknas vara färdigt att tas i bruk 2022. Det nya vattenverket kommer att innebära vissa kostnadsminskningar för köp av vatten och ökade intäkter för medfinansiering av överföringsledningar från Bollebygds kommun. I plan finns också överföringsledningar mellan Hällingsjö-Rävlanda och Hindås-Rävlanda om 29 mkr respektive 39 mkr. Vattenverksamheten är med och finansierar totalt 35 mkr i Mölnlycke dagvattenpark. Investeringar i ledningar i befintliga områden uppgår under planperioden till tio mkr årligen. Vattenverksamheten är också del av exploateringsprojekten och bygger ut anslutningar i samband med genomförande av detaljplaner, totalt planeras elva områden färdigställas. Totala utgifter i samband med exploateringsprojekt är 104 mkr varav 61 mkr finansieras med anslutningsavgifter.

Förändringar mot gällande plan är främst senarelagda och borttagna projekt på grund av stora osäkerheter och i avvaktan på detaljplaner. Totalt har trafikverksamheten minskat nettobudgeten för 2020-2023 mot plan med 92,5 mkr. Exempel på projekt som skjutits fram helt eller delvis är dagvattenparken, Mölnlycke fabriker, cykelbana Hällingsjö-Rävlanda, Musikvägen och Biblioteksvägen. Exempel på projekt borttagna i plan är Mölnlycke provisoriska P-hus, Landvetter P-hus, Enebacken 2 (utanför plan), Solåsen inklusive Slalomvägens förlängning samt Abbortjärn GC-bana. Total minskning för dessa borttagna projekt är 53 mkr.

Förändring i plan på vattenverksamheten är främst fördyring och uppdatering av kalkylen avseende det nya vattenverket med tillhörande överföringsledningar. I förgående plan var projektbudget för alla delar 250 mkr, nuvarande antagen projektbudget är 547 mkr.

Exploatering, finansieringsplan

tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Inkomst	58 976	55 200	142 000	43 100	141 800	49 700	197 700
Utgift	111 734	80 900	83 000	97 800	118 400	80 300	54 700
Nettoutgift	58 976	25 700	-59 000	54 700	-23 400	30 600	143 000

Tabellen är en finansieringsplan för perioden. Resultatet för de enskilda projekten redovisas i bokslutet. I plan 2024, sista året, ingår alla uppskattade inkomster och utgifter för varje enskilt projekt, eftersom faktisk markförsäljning kan ligga efter år 2024 finns större osäkerhet kring dessa.

Exploateringsverksamheten följer underlaget för bostadsförsörjningsprogrammet med byggnation av bostäder på bland annat Idrottsvägen, Landvetter centrum och Björkelidsvägen i Rävlanda samt Östra och västra Backa i Landvetter. Även exploatering av framtida industrimark ingår.

Planen för exploatering innefattar inkomster från markförsäljning, gatukostnadsersättning och va-anslutningsavgifter samt utgifter avseende genomförandet av detaljplaner. Totalt under kommande femårsperiod bedöms utgifterna uppgå till dryga 434 mkr och inkomsterna till 574 mkr.

Industrimarksprojekt med utbyggnad av infrastruktur under perioden är Mölnlyckemotet, Björröd och Airport city. Markförsäljning i Björröds industriområde är på gång och utbyggnad av gator påbörjas under 2019. Mölnlyckemotet planeras påbörjas 2021. I övrigt finns industrimark tillgänglig i områdena Björkåsen i Landvetter och Hindås industriområde.

De mest resurskrävande projekt i form av infrastrukturutbyggnad är Landvetter södra, Landvettercentrum och Idrottsvägen. I Landvetter södra är det stora arbetet i planen en utbyggnad av en tillfartsväg från nuvarande Magasinsvägen som ska försörja området. Försäljning av tomter i Landvetters Backa är påbörjat och verksamheten räknar med inkomster 2019 och 2020 för etapp 1. Etapp 2, de västra delarna av Backa, beräknas vara färdigställt 2022. Det största inkomstbringande projektet under planperioden är just Landvetters Backa men också Idrottsvägen och Landvetter Centrum.

Tidigare planerade projekt, Bocköhalvön och Solåsen, är avvaktande men kvar i plan för att möjliggöra omtag av detaljplaner. Planarbete med Enebacken 2 är påbörjat och man räknar med påbörjad byggnation av infrastruktur 2022.

Tre stycken exploatörsdrivna detaljplaner finns med i finansieringsplanen och är upplagda som exploateringsprojekt trots att det inte finns något kommunalt markinnehav. I föreslagen plan finns dock ingen budget eftersom det råder stor osäkerhet kring vad som kommer att ingå i detaljplan och när i tid planen ska genomföras. Kommunen kan få betalt för att bygga ut allmän plats innan utbyggnaden sker eller vice versa, vilket får planeras närmare i ett senare skede när en detaljplan närmar sig antagande.

För en komplett lista med exploateringsprojekt se bilaga.

Politiska inriktningar

Inriktningar

Övergripande politiska inriktningar redovisas i den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för perioden 2019-2022. Sektorn ska kontinuerligt pröva möjligheten att verksamhet bedrivs av annan utförare än kommunen.

Sektorn ska arbeta för en ökad bostadsbyggnation och i så hög utsträckning som möjligt använda externa aktörer i arbetet. Målsättningen är att kommunens alla delar ska utvecklas.

Nya detaljplaner och dess kringkostnader skall alltid som utgångspunkt ge överskott till kommunen.

Kommunstyrelsen skall löpande ha uppdaterad information om projektens framskridande för att vara väl insatt när det närmar sig t.ex. samråd, granskning eller antagande av detaljplaner. Löpande redovisning skall ske enligt beslut i samband med startbesked.

Viktigt är även att arbeta med dialoger, gärna digitala, med medborgare i ett tidigt skede.

Plan för genomförande

Sektorns dagliga arbete påverkar i hög grad hur Härryda kommun uppfattas som samhällsaktör. I det dagliga arbetet tar vi hänsyn till flera bärande principer som kan bidra till ett lyckat resultat för kommunen som aktör tillsammans med bland annat kommunmedborgare, lokalt näringsliv och fastighetsägare. En vägledning för vårt fokus i det arbetet återfinns i dokumentet Strategisk plan 2019-2022.

Sektorn ser vikten av en kontinuerlig dialog och avstämning med de politiska beslutsinstanserna

gällande frågeställningar av betydelse för måluppfyllnad, förståelse för olika vägval i processerna och gemensam framgång med slutresultatet för vårt arbete. Till vår hjälp i det gemensamma arbetet har vi bland annat majoritetens presidiummöte, kommunalrådets styrgrupper för projekten och kommunstyrelsen, tillika samhällsbyggnadsnämnd.

Sektorn ska organisera sig för att optimera effektiviteten och korta tiden för detaljplanearbete både för exploatörsdrivna och kommunala planer, samt för verksamhetsmark. Dessutom kommer sektorn arbeta med att få god kontroll på ekonomin för helheten i alla projekt och att alla tidsredovisar all arbetstid på rätt projekt.

Många av de arbetsuppgifter för vilka sektorn ansvarar för utförs av annan utförare än kommunen. Sektorns totala driftbudget fördelar sig så att 30 % avser personalkostnader, 40 % avser köp av tjänst från externa och resterande 30 % avser kapitaltjänstkostnader, IT-kostnader och köp av kontorsmaterial m.m. När det gäller investeringsbudgeten så är utföraren i nästan 100 % någon annan än kommunen. Sektorn arbetar dock ständigt med att konkurrensutsätta delar av verksamheten och gör upphandlingar enligt LOU. Sektorns infrastrukturentreprenader kommer att konkurrensutsättas som partnerskaps-, total- och generalentreprenader. Sektorn kommer arbeta för fler exploatörsdrivna planer samt att exploatörer får möjlighet att ansvara för utbyggnad av bland annat allmän platsmark.

Förvaltningen har arbetat fram en modell för hur tidig dialog med närboende och verksamma ska ske i samband med detaljplaneläggning. Modellen används av förvaltningen vid uppstart av nya detaljplaner men uppmanar även exploatörer att använda liknande metoder vid ansökan om planbesked. Hur dialogerna utformas beror på det aktuella områdets förutsättningar. Även i arbetet med kommunens nya översiktsplan planeras dialoger att genomföras.

3.1 Mark och bostad

Grunduppdrag

Mark och bostad driver och ansvarar för kommunens bostadsplanering och exploatering. Förutom att se till att lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar efterlevs, arbetar verksamheten utifrån inriktningsmål för mark och kommunens mål om god ekonomisk hushållning att befolkningen ska öka med lägst 1,5 procent per år. Som ett led i den långsiktiga planeringen görs statistikutredningar och uppföljning av kommunens bostadsplanering och byggnation, befolkningsprognoser och utveckling på kort och lång sikt.

Med översiktsplanen som grund ska mark och bostad se till att kommuninvånarnas behov och önskemål av detaljplanelagd mark i tillfredsställande mängd finns för bostäder, verksamheter, kommunal service m.m. Mark och bostad säkerställer även tillgång på mark för utbyggnad av kommunal infrastruktur. Verksamheten ansvarar för att detaljplanerna är möjliga att förverkliga och håller hög kvalitet med avseende på ekonomi, juridik och teknik, i enlighet med plan- och bygglagen, fastighetsbildningslagen och expropriationslagen.

Mark och bostad köper och säljer mark, tar fram upplåtelseavtal för förvaltning av mark, arrenden och kommunens skogar.

Övriga uppgifter och ansvar: kommunens grundkarta, att vid byggnation göra utsättningar, lägeskontroller och nybyggnadskartor för fastighetsägare och att ajourhålla förvaltningens Geografiska Informationssystem (GIS).

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal nybyggnadskartor	285	390	380	380	380
Antal husutstakningar	97	90	100	130	130

Politiska inriktningar

Inriktningar

Verksamheten skall aktivt arbeta för att trygga markförsörjningen för både näringsliv och bostadsbyggande. Marköverlåtelse skall ske till marknadspris och olika modeller för att tilldela mark skall prövas.

I möjligaste mån skall arbetsuppgifter och utgifter kopplade till exploatering överföras på externa exploatörer.

Plan för genomförande

Som ett led i att trygga markförsörjningen för bostadsbyggande och näringslivsutveckling på privat mark arbetar förvaltningen aktivt med att olika aktörer inom olika kompetenser ska hitta varandra. Arbetet bedrivs genom personliga kontakter, olika mötesformer, digitala och mediala former. Mark och bostad har nära samarbete med näringslivsfunktionen inom kommunens förvaltning och tillsammans har vi många personliga kontakter. Mark och bostads roll är också att bidra till att exploatörer i den mån det krävs får hjälp att hitta rätt i processer och utredningsmaterial. Mark och bostad möjliggör därmed för externa parter och exploatörer att delta i, och i allt högre grad driva, exploateringar inom kommunen.

Kommunfullmäktige har under 2019 antagit nya riktlinjer för markanvisningar. Riktlinjerna redogör för vilka typer av markanvisningar som finns och när i tid dessa generellt kan uppstå. Inom kommunen pågår olika typer av modeller att tilldela mark. Markförsäljning sker alltid till marknadspris. Mark och bostad använder sig av egna värderare, och i de fall det krävs eller är lämpligt, köps värderingar in från oberoende värderingsbolag.

3.2 Miljö- och hälsoskydd

Grunduppdrag

Miljö- och hälsoskydd arbetar på uppdrag av miljö- och bygglovsnämnden och utför tillsyn över verksamheter och aktiviteter som täcks av bland annat miljöbalken och livsmedelslagen, men även lagar såsom tobaks- och strålskyddslagen.

Miljöbalken innehåller regler för att skydda människors hälsa och miljö. Den berör all användning av mark, byggnader eller anläggningar som medför eller kan medföra utsläpp till mark, luft eller vatten som kan utgöra en risk för miljön eller människors hälsa. Miljöbalkens regler gäller alla, såväl företag och offentliga verksamheter som privatpersoner. Syftet med tillsynen är att se till att gällande lagstiftning följs. Livsmedelslagen syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel, inklusive dricksvatten. Det kan gälla att livsmedlen är hygieniskt säkra att äta och att information om innehåll och märkning är korrekt. Miljö- och hälsoskydd genomför livsmedelskontroller för att säkerställa att verksamheterna följer lagen.

Förutom tillsyn och kontroll hanteras olika typer av tillståndsansökningar, anmälningar samt dispenser. Dessa kan röra exempelvis enskilda avlopp, solarier, strandskydd, med mera. Miljö- och hälsoskydd tar varje år fram en behovsutredning och en tillsynsplan. Verksamheten gör alltid en prioritering av aktiviteterna i tillsynsplanen utifrån lagstiftningens krav, den aktuella miljö- och hälsoskyddssituationen i kommunen samt nationella och lokala miljömål.

Miljö- och hälsoskydd är även remissinstans vid exempelvis länsstyrelsens tillståndsprövning. Med kunskap inom miljöområdet deltar verksamheten även i kommunens samhällsplanering. En annan viktig uppgift är att ge råd och upplysningar om miljö- och hälsoskyddsfrågor till invånare och verksamheter.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Kundnöjdhet Livsmedel, NKI		71	80	80	84
Kundnöjdhet Miljö, NKI		69	71	66	72

Fram till 2016 gjordes redovisades resultatet frö Livsmedel och Miljö ihop. Därav ingen uppgift för år 2015.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal livsmedelsanläggningar	256	255	255	255	255
Antal delegationsbeslut	526	700	700	700	700
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter	55	101	101	101	101
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga hälsoverksamheter	87	78	78	78	78
Antal enskilda avlopp	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Antal tillståndsansökningar och anmälningsärenden	416	400	400	400	400

3.3 Plan och bygglov

Grunduppdrag

Verksamheten plan och bygglov består av en planenhet och en bygglovsenhet. Verksamheten styrs till stora delar av plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken. Lagarna reglerar planläggning av mark och vatten och innehåller bestämmelser kring byggande. Syftet med bestämmelserna är att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden.

Enligt plan- och bygglagen är det kommunens ansvar att planlägga användningen av mark och vatten. Verksamheten tar fram och tillhandahåller de underlag för beslut som behövs för att möjliggöra en önskad samhällsutveckling i kommunen.

Planenheten ansvarar för att upprätta detaljplaner, program och översiktsplaner på uppdrag av

kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Verksamhetens bygglovsenhet handlägger bygglov, förhandsbesked, marklov, rivningslov, startbesked, slutbesked och tekniska samråd. Bygglov ansvarar även för tillsyn och kontroll av att bygglovsbesluten följs. Bygglovsenheten jobbar på uppdrag av miljö- och bygglovsnämnden

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Insiktsresultat NKI Bygglov från företagare		58	57	55	69

Fram till 2016 genomfördes mätningen vartannat år. Därav ingen uppgift för 2015.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal bygglovsärenden	1 139	1 120	1 100	1 070	1 100
Antal bostäder i antagna detaljplaner	160	70	1 700	500	400
Mängd verksamhetsmark i antagna detaljplaner (kvm)	1 000	18 000	250 000	0	0
Antal bostäder i beviljade förhandsbesked	34	65	70	70	70

Politiska inriktningar

Inriktningar

Detaljplaner skall tas fram med olika arbetsmetoder beroende på områdets förutsättningar i form av exempelvis ägarförhållanden.

För att förvaltningen skall få påbörja ett nytt detaljplanearbete skall startbesked ges av kommunstyrelsen. Begäran av startbesked skall innehålla projektplan med resursbehov, totalbudget och tidsram för genomförandet samt tilltänkt projektledare.

Tillgången till infrastruktur är styrande för möjligheten att bygga.

Plan för genomförande

Sektorn anpassar arbetssättet i respektive detaljplan efter exempelvis ägoförhållanden. Detaljplaner drivs, förenklat, på två olika sätt: exploatörsdriven eller driven av kommunen. Oavsett modell samarbetar kommunen alltid tätt med exploatören genom hela planprocessen. I den exploatörsdrivna modellen förskjuts delar av ansvaret för framtagande av planhandlingar från kommun till exploatör.

För att säkra ett genomförande av samtliga detaljplaner måste ett framtagande av detaljplan samordnas med möjligheten att få tillgång till infrastruktur. Sektorn har sista åren utvecklat nya arbetssätt, via de exploatörsdrivna detaljplanerna, som möjliggör genomföranden i områden som tidigare sågs som svårare att säkra ett genomförande i. Detta görs genom att ställa krav på exploatör att bekosta utbyggnad av infrastruktur.

Sektorn ska utse en ansvarig person som arbetar med Landvetter Södra och tar ansvar för

samrådshandlingar och övriga handlingar fram till antagande och genomförande.

Sektorn kommer att anmäla inkomna begäran om planbesked till kommunstyrelsen för information, och därefter återkomma inom lagen angiven tid för ställningstagande av kommunstyrelsen.

3.4 Trafik

Grunduppdrag

Verksamheten ansvarar för drift, underhåll, renhållning, reinvesteringar och nyanläggning av kommunala gator, gång- och cykelvägar, pendelparkeringar, parkeringshus och övriga parkeringsytor. Trafik ansvarar även för offentliga centrumytor såsom torg, platser och grönområden och tar myndighetsbeslut i frågor om trafiksäkerhetsåtgärder, dispenser, parkeringsövervakning, trafikbuller och upplåtelse av offentlig plats. Verksamheten har driftansvaret för konst i offentlig miljö. Trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet är viktiga inslag i verksamhetens uppdrag.

Verksamheten deltar i arbetet med att genomföra en överföring av ägande, drift och underhåll av belysning till Härryda Energi AB.

Verksamheten har det övergripande ansvaret för Mölndalsån med dess biflöden samt är kommunens representant för samordningen med Mölndal och Göteborg rörande översvänningsåtgärder.

Verksamheten ansvarar för framtagande av beslut och genomförande av färdtjänst och riksfärdtjänst samt för samordning av kommunens omsorgsresor, skolskjutsar och särskoleskjutsar. För den allmänna kollektivtrafiken ansvarar verksamheten för att ge fysiska förutsättningar för Västtrafik att bedriva kollektivtrafik på det kommunala vägnätet.

Verksamheten regleras i stor utsträckning av lagstiftning så som plan och bygglagen, ordningslagen, trafikförordningen samt lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning. Persontransporterna regleras i lag om riksfärdtjänst, lag om färdtjänst och skollagen. Delar av verksamheten regleras utifrån kommunpolitiskt antagna riktlinjer och taxor som exempel riktlinjer för offentlig plats, riktlinjer för den särskilda kollektivtrafiken och skolskjutsriktlinjer. Största delen av verksamheten upphandlas enligt lag om offentlig upphandling.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Genomfarts- och huvudgator, lokalgator, m ²	871 591	877 291	883 221	897 721	910 971
Gång- och cykelvägar, m ²	327 512	327 762	329 062	331 262	332 862
Antal resor inom den särskilda kollektivtrafiken, st	36 264	36 808	37 360	37 920	38 489
Antal skolskjutsresor exklusive resor inom den allmänna kollektivtrafiken, st	89 026	90 361	91 717	103 773	125 133

3.5 Vatten

Grunduppdrag

Verksamhetens uppdrag är att för vatten- och avloppskollektivet (kunder anslutna till det kommunala VA-nätet) producera och distribuera dricksvatten av godkänd kvalitet och erforderlig kvantitet, avleda och rena spillvatten samt avleda dagvatten. Vattenverksamheten ska verka för en god vattenförsörjning med hänsyn till hygien, hälsa och miljön genom plan- och bygglagen och enligt lagen om allmänna vattentjänster samt livsmedelsverkets föreskrifter. Verksamheten har ett ansvar att skydda dricksvattentäkter genom vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter.

Vatten- och avloppverksamheten utför drift och underhåll samt nybyggnation av kommunens ledningsnät, vattenverk, avloppsreningsverk, pumpstationer, reservoarer och tryckstegringsstationer. Verksamheten ska även genomföra erforderliga investeringar för att vidmakthålla en god dricksvattenförsörjning och rening av spillvatten, såväl för befintliga som för tillkommande bostäder och industrier.

Andra uppdrag som verksamheten ansvarar för är att installera, kontrollera och byta ut vattenmätare, ajourhålla digitaliserat kartverk för vatten- och avloppsledningar samt upprätta VA-försörjningsplaner.

Verksamheten är affärsdrivande och finansierad med avgifter enligt en VA-taxa. VA-taxan beslutas av kommunfullmäktige. Enligt vattentjänstlagen är verksamheten ansvarig att årligen upprätta en separat balans- och resultaträkning som återspeglar hur verksamhetens intäkter förhåller sig till kostnaderna.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Total längd dricksvattenledningar, km	274	275	280	281	296
Total längd spillvattenledningar, km	249	250	261	267	273
Antal vattenläckor (på huvudledningar, serviser och armaturer)	15	20	20	20	22
Antal avloppsstopp (på huvudledningar, serviser och armaturer)	22	20	20	20	20
Producerad vattenmängd, 1000 m ³	1 999	1 866	1 950	1 950	1 950

Politiska inriktningar

Inriktningar

Kommunfullmäktige har givit kommunstyrelsen i uppdrag att bolagisera verksamheten.

3.6 Avfall

Grunduppdrag

Verksamheten avfall är ansvarig för att samla in, transportera och återvinna eller köra bort det hushållsavfall som finns i kommunen, och som inte faller under producentansvaret. Kommunens ansvar omfattar hushållsavfall och grovavfall, avloppsslam och farligt avfall. De lagar som styr avfallshantering är framförallt miljöbalken, avfallsförordningen och förordningar om producentansvar.

Avfallsverksamheten tar fram en renhållningsordning som innehåller en avfallsplan och avfallsföreskrifter. Avfallsplanen anger hur avfall hanteras i Härryda kommun och innehåller kommunens planer för hur avfallshanteringen ska utvecklas. Härryda kommun är med i den gemensamma avfallsplanen för Göteborgsregionen och kompletterar den med en egen kommunspecifik bilaga. De framtagna avfallsföreskrifterna anger bestämmelserna för hur avfallshanteringen ska skötas i kommunen. I dem berättar kommunen hur den uppfyller sina skyldigheter på avfallsområdet och även vilka fastighetsinnehavare som omfattas av föreskrifterna.

Verksamheten samarbetar med olika externa organisationer för återvinning av avfall. Kommunen har tecknat avtal för platser för återvinningsstationer med Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB (FTIAB). FTIAB ansvarar för tömning och städning av återvinningsstationerna. Elkretsen tar emot hushållens elavfall och däck kan lämnas till Svensk däckåtervinning.

Verksamheten är affärsdrivande och finansierad med avgifter enligt en avfallstaxa. Både avfallstaxan och renhållningsordningen beslutas av kommunfullmäktige.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Totalt antal abonnentanläggningar		10 700	10 800	10 900	11 000
Insamlad mängd hushållsavfall, kommunalt ansvar, ton		15 100	15 400	15 700	16 000
Abonnenter som lämnar matavfall biogas, (%)		61	62	62	63
Återvinningsstationer i kommunen		26	26	26	26

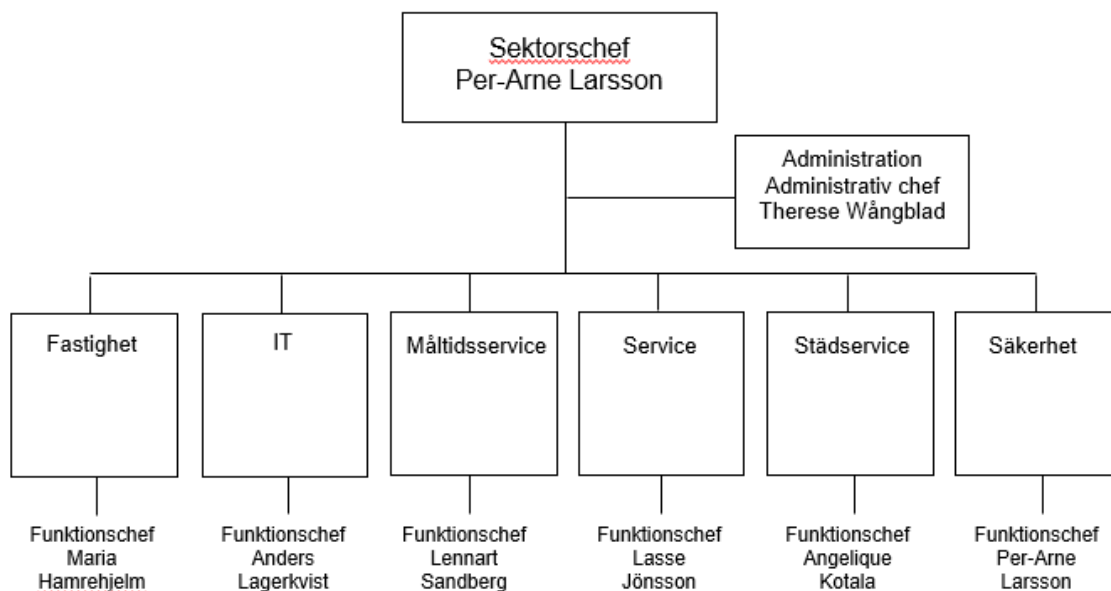
Politiska inriktningar

Inriktningar

Kommunfullmäktige har givit kommunstyrelsen i uppdrag att bolagisera verksamheten.

4 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

Sektorns organisation

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är förvaltningens servicesektor. Uppdraget är att tillhandahålla intern service inom fastighet, städ, måltider, IT, säkerhet. Sektorn arbetar också med kontorsservice i kommunhusen, posthantering, kontaktcenter, fordonscentral, konsumentvägledning, budget- och skuldrådgivning, krisledning, samt drift, skötsel och underhåll av kommunala fritidsanläggningar, gator och grönytor.

Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	33	0	0	0	0
Hyror och arrenden	206 566	219 792	222 370	236 862	251 784
Bidrag	6 114	3 323	3 323	3 323	3 323
Försäljning av verksamhet och entreprenad	184 321	217 003	218 678	231 021	239 300
Övriga intäkter	4 236	2 337	2 337	2 337	2 337
Summa intäkter	401 271	442 455	446 708	473 543	496 744
Lönekostnader	153 987	155 048	155 057	156 544	158 272
Köp av huvudverksamhet	458	0	0	0	0
Lokalhyror och markhyror	48 589	57 678	58 193	65 576	72 123
Avskrivningar och internränta	116 054	119 643	118 517	131 894	144 625
Övriga kostnader	144 122	132 116	134 659	138 525	141 309
Summa kostnader	463 210	464 485	466 426	492 539	516 329
Nettokostnader	61 939	22 030	19 718	18 996	19 585

Driftbudget per verksamhet

Verksamhet, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Ledning	2 451	4 146	2 535	2 535	2 535
Fastighet	1 192	2 380	78	78	78
IT	6 013	5 376	5 879	5 879	5 879
Mark och anläggningar	36 450	0	0	0	0
Måltidsservice	4 755	-516	440	448	1 037
Service	6 640	6 917	6 847	6 117	6 117
Städservice	1 061	798	1 003	1 003	1 003
Säkerhet	3 378	2 929	2 936	2 936	2 936
Nettokostnad	61 939	22 030	19 718	18 996	19 585

Sektorns driftbudget omfattar främst intern service såsom lokaler, måltider, städning och IT-tjänster till kommunens verksamheter. Dessutom budgeteras bl.a. för, budget- och skuldrådgivning, kommunens kontaktcenter, fordonscentralen, drift och skötsel av kommunens fritidsanläggningar samt krisberedskap.

Budgeten har anpassats till objektsförändringar enligt lokalresursplanen samt övriga volymförändringar såsom elevökningar och färre barn inom förskolan. Inom IT budgeteras en tjänst som systemförvaltare med inriktning mot personalfunktionen. En ny tjänst som administratör inom fastighet som budgeterades inför år 2019 har inte tillsatts av besparingsskäl och tas därför bort ur budgeten från och med 2020. Två tillfälligt budgeterade tjänster inom ledning utgår också år 2020. Kapitalkostnaderna till följd av nybyggnationen av Backaskolan har blivit lägre än budgeterat

beroende på fördelaktig upphandling vilket gör att internhyran kan sänkas, detta innebär en besparing på 0,8 mkr för UTK från och med år 2020. I planen för 2021 utgår konsumentvägledning vilket innebär minskade nettokostnader på ca 0,7 mkr.

Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Inkomst	364	0	0	0	0	0	0
Utgift	119 914	189 676	212 180	221 481	119 079	184 165	114 341
Nettoutgift	119 551	189 676	212 180	221 481	119 079	184 165	114 341

Sektorns investeringar styrs framför allt av lokalresursplanen. Investeringarna omfattar drygt 851 mkr under femårsperioden, exempelvis nybyggnation av Fagerhultsskolan i Hindås, Wallenstam arena och en ny ishall. Inom sektorn budgeteras också årligen för inköp av städmaskiner, måltidsinventarier, IT-utrustning, inventarier samt för investeringar som avser fritidsanläggningar. Inom ramen för kommunfullmäktiges beslut har 255 mkr omprioriterats av kommunstyrelsen. Dessutom krävs startbesked för vissa investeringsprojekt motsvarande 302 mkr.

Politiska inriktningar

Inriktningar

Övergripande politiska inriktningar redovisas i den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för perioden 2019-2022. Sektorn ska kontinuerligt pröva möjligheten att verksamhet bedrivs av annan utförare än kommunen.

Sektorn ska erbjuda en effektiv intern service.

Plan för genomförande

En gång per år gör ledningsgruppen en genomlysning av vilka verksamheter eller delar av verksamheter som kan bedrivs av annan utförare.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är förvaltningens servicesektor och vi ska ge våra kunder förutsättningar att ge kommuninvånare och företagare bra service. Sektorn arbetar målmedvetet med att öka kundnöjdheten genom olika aktiviteter som exempelvis ska leda till ett utvecklat och förbättrat kundbemötande. Uppföljning av kundnöjdheten sker på flera sätt, bland annat genom att mäta nöjd kundindex vartannat år.

4.1 Fastighet

Grunduppdrag

Fastighetsfunktionen ska kostnadseffektivt förvalta och underhålla Härryda kommuns fastigheter med miljöarbete i fokus. Funktionen ansvarar för upphandling, projektering, byggledning och kontroll vid ny-, om- och tillbyggnad av kommunens fastigheter. Dessutom ansvarar funktionen för drift och underhåll av kommunens lokaler, intern och extern förhyrning av lokaler samt verksamhetsservice.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Antal oljepannor				8	7
Andel åtgärdade ärenden i Xpand (%)					91

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kostnad för ägda lokaler (kr/kvm)	847	912	929	929	929
Kostnad för hyrda lokaler (kr/kvm)	1 251	1 576	1 436	1 436	1 436
Nyttjandegrad av lokaler (%)	99,5	100	100	100	100
Total area, kvm (bruksarea)	214 989	208 991	213 887	221 417	237 155
Varav ägda lokaler, kvm (bruksarea)	191 720	186 376	190 733	203 923	220 364
Varav hyrda lokaler, kvm (bruksarea)	23 269	22 615	23 154	22 236	21 761
Energianvändning (kwh/kvm)	145		143	141	139
Antal inkomna ärenden i Xpand/år			9 912	10 000	10 000
Varav beställningar			420	440	440
Varav serviceanmälningar			9 492	9 556	9 556

Politiska inriktningar

Inriktningar

Verksamheten skall sträva efter att optimera lokalanvändningen och att bygga klimatsmart. Vid nytillskott skall alternativ till eget ägande undersökas och outnyttjade lokaler skall erbjudas till alternativ utförare eller avyttras när det är lämpligt.

Plan för genomförande

I den nyproduktion där fastighetsfunktionen deltar i projektering finns alltid frågan om effektiva och kostnadseffektiva energilösningar med.

Vid varje till-, om- och nybyggnation gör fastighet en lönsamhetskalkyl på att installera solceller. Driftsäkerhet, ekonomi och miljöpåverkan är utgångspunkten för den samlade bedömningen. Arbetet med solceller kommer att ske i samarbete med Härryda Energi. Teknik för att minska energianvändningen utvecklas ständigt och det sker ett kontinuerligt arbete med att mäta energiförbrukningen för att optimera energitillförseln till kommunens fastigheter. Dessutom görs djupanalyser på fastigheter med hög förbrukning för att, om möjligt, minska energiförbrukningen. Fastighetsfunktionen arbetar med en turordning för avveckling alternativt omställning till annan uppvärmningsmetod för de fastigheter som har installerade oljepannor. Av de åtta oljepannor som finns i byggnader som används för kommunal verksamhet ägs sju av kommunen. I dagsläget finns en plan för avveckling på tre av dessa. Övriga fyra oljepannor kommer att läggas in i plan för avveckling alternativt omställning.

Hyra eller äga lokaler avgörs inom ramen för förvaltningens lokalresursplanering.

4.2 IT

Grunduppdrag

IT-funktionen upprätthåller och utvecklar en kostnadseffektiv och driftsäker IT miljö, fungerande IT-kommunikation såväl internt mellan kommunens olika verksamheter som internet. Funktionen tillhandahåller också digital arbetsplats för medarbetarna samt användarstöd.

Dessutom ansvarar funktionen för administration, drift och övervakning av nätverks-, applikations-, databas- och kommunikationsservrar samt drift av verksamhetsspecifika servrar, IT-tillämpningar och systemförvaltning efter överenskommelse med respektive verksamhet. I uppdrag ingår också tekniskt ansvar för telefonväxeln och tillhörande telefonlösningar.

Servicebesken ger stöd och support till politiker och samtliga medarbetare.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Tillgång till nätverk i procent av total tid				99,4	99,8
Tillgång till internet i procent av total tid				99,4	99,8
Antal incidenter som påverkat leverans till kund				139	100

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal ärenden i servicedesk	6 847	7 000	9 000	9 000	9 000
Antal samtal till servicedesk	13 230	12 500	12 000	11 500	11 000
Antal supporterade digitala enheter (dator, Iphone, Ipad)	2 858	2 700	2 400	2 450	2 500
Antal användare i administrativa nätet	2 609	2 650	2 660	2 670	2 680
Antal debiterbara anknytningar i växeln	1 339	1 350	1 350	1 370	1 380

Politiska inriktningar

Inriktningar

Verksamheten skall stödja en digitalisering som ger effektivisering och/eller uppnår högre medborgar-/näringslivsnytta.

Plan för genomförande

IT-funktionen skall stödja kommunens digitaliseringsarbete genom dialog med verksamheterna samt genom och tillhandahålla en stabil och tillgänglig IT-plattform som uppfyller kommunens behov och krav.

Tillsammans och i samverkan med enheten för digital utveckling bidrar IT till en fortsatt digitalisering utifrån vår specialistkunskap och olika kompetensområden.

4.3 Måltidsservice

Grunduppdrag

Måltidsservice ska tillgodose förvaltningens efterfrågan på måltider. Det sker i tillagnings-, mottagnings- och serveringskök. Funktionen arbetar också aktivt för att minska sin miljöpåverkan och matsvinnet på förskolor, skolor och äldreboenden. Maten som serveras till barn, elever och äldre ska säkerställa goda matvanor och anpassas efter varje åldersgrupps behov.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Matsvinn (kg/person/år)	19	18	16	13	13
Andel förskolor som infört närande lärande måltider				45	93
Andel grundskolor som infört närande lärande måltider				17	72
Andel svenskt kött/fågel	95	95	95	95	95

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Råvarukostnad per matgäst och år	2 550	2 600	2 600	2 600	2 600

Politiska inriktningar

Inriktningar

Transportpåverkan avseende råvaror ska minska.
Matsvinnet ska minska.

Plan för genomförande

Svenska råvaror prioriteras framför utländska ekologiska vid såväl upphandlingar som inköp. Skolköken ska ges förutsättningar att ta egna initiativ kring måltider i skolan.

4.4 Service

Grunduppdrag

Servicefunktionen ger service utifrån områdena fordon, mark och anläggning, konsumentvägledning, budget- och skuldrådgivning, kontaktcenter samt kontorservice. Fordonscentralen ansvarar för inköp, drift och underhåll av bilar i kommunal verksamhet. Mark och anläggningar ansvarar för drift och underhåll av kommunala idrottsplatser, konstgräsplaner, badplatser, lekplatser, näridrottsplatser och motionsspår. Enheten ansvarar också för utförandet av parkskötsel, gatuhållning och snöröjning. Kontorservice ansvarar för förvaltningens post och ger service med vaktmästartjänster till medarbetarna i kommunhuset. Kontaktcenter arbetar i huvudsak på uppdrag av socialtjänsten och samhällsbyggnad gentemot kommuninvånare och företag.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till kontaktcenter	94	97	97	91	95
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till budget- och skuldrådgivning				92	92
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till konsumentvägledning (%)				88	88
Andel direktlösta ärenden i kontaktcenter (%)	72	69	69	72	70
Kundnöjdhet kontaktcenter	96	98	98	94	95
Andel mottagna samtal inom 60 sekunder (%)	88	84	84	79	85
Förbrukning gummigranulat (kg)				25 580	25 500
Andel miljöbilar (%)			69	70,5	70,5
Andel fossilfria drivmedel (%)					
Kostnad/bil/körd mil (kr)				45	45

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal ärenden till kontaktcenter	26 939	19 000	19 000	20 000	21 000
Antal ärenden konsumentvägledning	800	750	750	750	700
Genomsnittligt antal kontakter per ärende till konsumentvägledning		18	18	18	18
Väntetid budget- och skuldrådgivning, antal månader	0,25	1	1	1	1
Antal ärenden budget- och skuldrådgivning	83	85	85	85	95

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal bilar		155	155	155	155

Politiska inriktningar

Inriktningar

Verksamheten skall bidra till kommunens ambition att vara en serviceorganisation för medborgare och näringsliv.

Plan för genomförande

Kontaktcenter samt konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning vänder sig direkt till våra invånare och företag och har som övergripande mål att ge service på våra invånare och företags villkor. Kontaktcenter har sedan 2012 varit tillgängligt under kontorstid, utan telefontider eller lunchstängt. Kontaktcenter löser närmare 70 % av våra invånares och företags frågor i första kontakten utan att behöva koppla vidare till andra tjänstepersoner.

4.5 Städservice

Grunduppdrag

Städservice tillhandahåller kvalitetssäkrade städtjänster åt kommunens förskolor, skolor och boenden. Funktionen utför daglig städning, golvvård, flyttstädning, byggstädning, fönsterputs och extra beställningar. Funktionen arbetar aktivt för att minska sin miljöpåverkan bland annat genom att minska kemikalieanvändningen.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Avverkningsgrad (kvm/person/timma)	237	235	227	238	256
Andel godkända kvalitetsmätningar (%)					90

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Städyta (kvm)	143 064	142 281	145 823	153 694	156 614
Antal städobjekt	110	113	113	115	117

4.6 Säkerhet

Grunduppdrag

Säkerhetsfunktionen samordnar och utvecklar förvaltningens arbete inom säkerhets- och informationssäkerhetsområdet. Funktionen ansvarar för att förvaltningen utbildar och övar krisorganisation vid samhällsstörningar, utvecklar förvaltningens förmåga inom området civilt försvar samt arbetet med säkerhetsskydd.

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Progn. 2019
Placering "trygg och säker kommun" (öppna jämförelser)	17	19	18	23	20
Upplevd trygghet hos kommuninvånarna (enligt SCB:s medborgarundersökning)		57	57	58	58

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen	5	4	8	4	7
Antal objekt med kamerabevakning	4	4	4	5	6

Politiska inriktningar

Inriktningar

Verksamheten skall arbeta för att öka tryggheten för medborgarna, bland annat genom trygga miljöer i alla delar av kommunen.

Plan för genomförande

Grunden i det trygghetskapande arbete som säkerhetsfunktionen ansvarar för utgörs av ronderande väktare i Mölnlycke, Landvetter respektive orterna i de östra delarna av kommunen. Säkerhetsfunktion prioriterar vilka områden som väktarna ska ha extra uppmärksamhet på beroende på aktuell lägesbild. Även polisen informeras regelbundet av säkerhetsfunktionen över vilka platser som polisen bör uppmärksamma. Säkerhetsfunktionens samverkan med socialtjänst och rektorer ligger till grund för framtagande av lägesbild.

Det finns även möjlighet att förstärka med ordningsvakter eller ytterligare väktare om behov uppstår av trygghetskapande åtgärder.

Säkerhetsfunktionen stödjer även fastighetsfunktionen och trafikverksamheten vad gäller utformning av buskage, belysning med mera för att öka tryggheten i anslutning till kommunens fastigheter och allmänna ytor.

5 Kommunledning och stödfunktioner

Sektorns organisation

Kommunledning består av kommundirektör medan stödfunktionerna omfattar Ekonomi och upphandling, Personal samt Utveckling. Kommundirektören ansvarar för och utövar styrning och ledning av den samlade förvaltningen. Stödfunktionernas uppdrag är att leda, samordna samt stödja inom respektive ansvarsområden. I detta ingår att ansvara för och driva utveckling inom prioriterade områden.

Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	-204	0	0	0	0
Hyror och arrenden	-75	1 186	1 186	1 186	1 186
Bidrag	1 887	2 662	1 315	1 315	1 315
Försäljning av verksamhet och entreprenad	2 115	732	732	732	732
Övriga intäkter	649	50	50	50	50
Summa intäkter	4 371	4 630	3 283	3 283	3 283
Lönekostnader	52 473	56 039	56 000	56 000	56 000
Köp av huvudverksamhet	28 140	25 471	26 516	28 101	28 101
Lokalhyror och markhyror	2 814	3 071	3 135	3 135	3 135
Avskrivningar och internränta	119	121	1 121	1 121	1 121
Övriga kostnader	24 458	30 332	28 865	28 515	28 515
Summa kostnader	108 004	115 034	115 637	116 872	116 872
Nettokostnader	103 633	110 404	112 354	113 589	113 589

Driftbudget per verksamhet

Verksamhet, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Ledning	34 426	34 449	35 494	37 079	37 079
Ekonomi och upphandling	16 358	18 192	18 170	18 170	18 170
Personal	23 779	26 909	26 400	26 400	26 400
Utveckling	29 070	30 854	32 290	31 940	31 940
Nettokostnad	103 633	110 404	112 354	113 589	113 589

Budgeten för kommunledning och stödfunktionerna omfattar ungefär till hälften personalkostnader men en stor del utgörs också av kommunens årliga medlemsavgift till Räddningstjänstförbundet. En uppräknings av denna har gjorts under planperioden. En justering av anslaget för utveckling av Råda säteri ingår också i budgeten. Justeringen är enligt plan och innebär en höjning med 1,0 mkr år 2020 som sedan trappas ner till knappt 0,7 mkr från och med år 2021. En tjänst som

kommunsekreterare/jurist tillsattes år 2019 och från och med 2020 överförs budget för halva den tjänsten från Socialtjänsten. En besparing som innebär färre ipads/iphones för stödfunktionerna har arbetats in i budgeten, den motsvarar en kostnadsminskning med knappt 0,1 mkr.

Investeringsbudget

tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0
Utgift	0	6 073	2 000	2 000	1 645	1 386	828
Nettoutgift	0	6 073	2 000	2 000	1 645	1 386	828

Investeringsbudgeten omfattar anslag för konstnärlig utsmyckning som motsvarar 0,5 % av kommunens samlade investeringsbudget, dock maximalt 2,0 mkr.

5.1 Ekonomi och upphandling

Grunduppdrag

Grunduppdraget är att vara kommunens samlade enhet för ekonomi- och upphandlingsfrågor. I uppdraget ingår att stödja kommunstyrelsen och förvaltningen i ekonomiska frågor och hantera kommunens samtliga kund- och leverantörsfakturor. Funktionen upprättar månadsrapporter, bokslut samt sammanställer kommunens förvaltningsberättelse och budget. Funktionen hanterar alla kommungemensamma ramavtal samt ramavtal som är specifika för sektor för socialtjänst samt utbildning och kultur. Även kommunens försäkringar samordnas av funktionen.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal leverantörsfakturor	64 829	60 200	67 000	70 000	73 000
Varav elektroniska	32 002	35 700	37 000	42 000	47 000
Antal kundfakturor	108 051	106 100	108 000	110 000	55 000
Ekonomiska rapporter till KS	6	6	6	6	6

Antalet kundfakturor beräknas minska pga bolagisering av VA och Avfallsverksamheten

5.2 Personal

Grunduppdrag

Personalfunktionen är kommunens centrala resurs för personalfrågor. Huvuduppgifterna är att genom ett konsultativt arbetssätt stödja chefer i personalfrågor. Funktionen ska se till att kommunen som arbetsgivare följer lagar, avtal och policys inom området, samt följer upp och kontrollerar bland annat sjukfrånvaron. Funktionen arbetar även med strategiska personalfrågor som ledarutveckling, arbetsgivarvarumärket och kompetensförsörjning. Till arbetsuppgifterna hör även kommuncentrala förhandlingar och samordning av löneöversynen i kommunen. Funktionen ansvarar för all

lönehantering, pensionshantering och personalstatistik av olika slag. Den förebyggande personalvårdenheten Oasen ingår som en del av personalfunktionen. Oasen har två huvuduppgifter: dels att arbeta med att förebygga ohälsa, dels att arbeta med verksamhetsutveckling och arbetslagsutveckling. Oasen arbetar även med rehabilitering av medarbetare i nära samarbete med personalspecialisterna. Inom förvaltningen finns två bemanningsenheter (utbildning och kultur samt socialtjänst) som kommer att bli en kommungemensam bemanningsenhet inom personalfunktionen.

Informationstal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal löneutbetalningar per år	54 174	51 000	54 000	54 000	54 000
Antal tillsvidareanställda	2 899	2 845	2 900	2 950	2 950
Antal visstidsanställda	351	370	300	250	250

5.3 Utvecklingsfunktion

Grunduppdrag

Utvecklingsfunktionen innehåller enheterna Kansli, Kommunikation, Näringsliv samt Digital utveckling. Dessutom finns ansvaret för processledning och samordning för kvalitetsarbete och Agenda 2030, inklusive folkhälsa och miljö, inom funktionen.

Kanslienheten ansvarar för stöd och service till den politiska organisationen genom bland annat sekreterarskap för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder med mera. Dessutom ansvarar enheten för post och diarium, ärendehantering, centralarkiv, genomförande av allmänna val samt konsultation och utbildning i juridiska frågor till förvaltningen.

Arbetet med att utveckla kommunikation i förvaltningen leds och samordnas av kommunikationsenheten. Enheten ansvarar dessutom för grafisk profil, kommunens hemsida, annonsering, trycksaker, kriskommunikation samt stödjer respektive verksamhet med kommunikationsplanering.

Näringslivsenhetens arbete har fokus på att Härryda ska vara Sveriges bästa näringslivskommun. Företagslotsen arbetar med att i nära dialog med befintliga och nytilkommande företag i kommunen underlätta och förbättra kontakten med kommunen. För att säkerställa en positiv utveckling av kommunens kommersiella centrum arbetar platsutvecklaren tillsammans med fastighetsägare, näringsidkare och övriga förvaltningen. Besöksnäringsutvecklaren arbetar med att utveckla Råda säteri till en modern och levande säterimiljö enligt den av fullmäktige beslutade inriktningen. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen finns tillgänglig för företag, organisationer och privatpersoner, tjänsten är finansierad av Energimyndigheten.

Enheten för digital utveckling leder och samordnar arbetet med digitalisering. En digital agenda med huvudrubriken "digitalt först" har utformats som anger inriktning och principer som ska vara vägledande för arbetet. Kopplat till den digitala agendan finns en förvaltningsgemensam handlingsplan med konkreta åtgärder, bland annat utveckling av e-tjänster. Varje sektor ska där till utforma en egen plan för arbetet med digitalisering.

Förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete leds och samordnas via utvecklingsfunktionen. Det befintliga kvalitetsledningssystemet ses över för att stödja och stimulera arbetet med ständiga förbättringar på ett tydligt sätt. Projektet kring att utvecklas kommunen som serviceorganisation samordnas också via utvecklingsfunktionen.

Arbetet med Agenda 2030 leds och samordnas av ett särskilt team med olika kompetenser inom områdena miljö, folkhälsa och hållbar utveckling. Teamets uppgift är att leda genomförandet av den strategiska plan som ligger till grund för arbetet med Agenda 2030. Dessutom ansvarar teamet för det strategiska arbetet med folkhälsa, bland annat samverkan och avtal med hälso- och sjukvården kring folkhälsoinsatser samt för samordning av det interna miljöarbetet i förvaltningen.

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024

Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Välfärdsnämnd	0	25 965	0	14 760	0	19 200	0	15 070	0	13 700	0	16 910
Varav utbildning och kultur	0	16 667	0	12 660	0	16 900	0	12 570	0	11 600	0	14 810
Varav socialtjänst	0	9 298	0	2 100	0	2 300	0	2 500	0	2 100	0	2 100
Kommunstyrelsen	15 970	593 679	2 500	466 690	23 500	478 591	74 900	390 534	185 800	450 661	0	149 479
Varav samhällsbyggnad	15 970	397 930	2 500	252 510	23 500	255 110	74 900	269 810	185 800	265 110	0	34 310
Varav teknik och förvaltningsstöd	0	189 676	0	212 180	0	221 481	0	119 079	0	184 165	0	114 341
Varav kommunledning	0	6 073	0	2 000	0	2 000	0	1 645	0	1 386	0	828
Summa inkomster/utgifter	15 970	619 644	2 500	481 450	23 500	497 791	74 900	405 604	185 800	464 361	0	166 389
Summa netto		603 674		478 950		474 291		330 704		278 561		166 389

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024
SEKTOR FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

Nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
	LEDNING														
101	Id01 Inventarier				100		100				100		100		100
	Summa ledning			0	100	0	100	0	0	0	100	0	100	0	100
	FÖRSKOLA														
102	Ig01 Reinvestering Och Inventarier				2 510		2 400				2 400		2 400		2 400
103	Ig02 Inventarier, Nya Förskolor				186	0	0				170		170		210
	Summa förskola			0	2 696	0	2 400	0	2 400	0	2 570	0	2 400	0	2 610
	GRUNDSKOLA														
104	Ih01 Reinvestering och inventarier				6 255		5 360				5 500		5 500		5 500
105	Ih13 Backaskolan				810										
106	Ih14 Fagerhultsskolan (paviljonger Rävlanda)				1 950						5 050				
107	Ih16 lokaler Mke (Ekdalaskolan)						100								
108	Ih17 Högadalsskolan, övertag av fsk						100								
	Summa grundskola			0	9 015	0	5 560	0	10 550	0	5 500	0	5 500	0	5 500
	UTVECKLING/FLERSPRÅKIGHET														
110	Iy10 Inventarier				380		300				300		300		300
111	Iy11 Vålkomsten						500								
	S:a utveckling/flerspråkighet			0	380	0	800	0	300	0	300	0	300	0	300
	GYMNASIUM														
112	Ii02 Reinvestering Och Inventarier				2 166		2 050				2 050		2 050		2 050
	Summa gymnasium			0	2 166	0	2 050	0	2 050	0	2 850	0	2 050	0	2 050
	VUXENUTBILDNING														
113	Ij02 Reinvestering Och Inventarier				300		300				300		300		300
	Summa vuxenutbildning			0	300	0	300	0	300	0	300	0	300	0	300
	KULTUR OCH FRITID														
114	Ie01 Inventarier, Musik				1 029		950				700		700		950
115	Ie02 Inventarier, Kulturhuset				981		500				500		500		250
	Summa kultur och fritid			0	2 010	0	1 450	0	1 200	0	950	0	950	0	950
	Summa inkomster/utgifter för sektorn			0	16 667	0	12 660	0	16 900	0	12 570	0	11 600	0	11 810
	Summa netto för sektorn				16 667		12 660		16 900		12 570		11 600		11 810

Projekt utanför ordinarie investeringsplan, ansvar sektorsledning

Nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
109	Ih15 Ny skola Mke, inventarier														
				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000
															3 000

Summa totalt för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan				0	16 667	0	12 660	0	16 900	0	12 570	0	11 600	0	14 810
Summa netto för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan					16 667		12 660		16 900		12 570		11 600		14 810

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024
SEKTOR FÖR SOCIALTJÄNST

Nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
IK10	IT-investeringar. Anslag för tillkommande funktionalitet och teknik under avtalperioden samt ev. ny upphandling och anpassning till nationell e-Hälsa				500								500
IK12	Förnyelse av inventarier och arbetsmiljöåtgärder. Utbyte och komplettering av inventarier inom samtliga verksamheter				1 600								1 600
IK14	Larm, övergång till digital teknik			445									
IK27	Ny gruppbostad Östra Backa, nybyggnation. Inventarier till gemensamma utrymmen i gruppbostad, 6 ljuter samt liftar			305									
IK28	Stödboende Östra Backa			400									
IK31	Stödboende Orrekullen			400									
IK32	BGT Hindås, inventarier till gemensamhetslokal			400									
IK33	Bygården särskilt boende, tillbyggnad. Inventarier och utrustning			203									
IK34	Tillgänglighetsanpassade lägenheter Mölnlycke Fabriker 12 (+1) lgh, nybyggnation. Inventarier till kontaktlägenhet. Start halvår 2022								200				
IK35	Tillgänglighetsanpassade lägenheter Mölnlycke Idrottsvägen 12 (+1) lgh, nybyggnation. Inventarier till kontaktlägenhet. Start halvår 2022								200				
IK36	Landvetter bostad med särskild service 12 lgh, nybyggnation.												
	Summa inkomster/utgifter för sektorn			0	2 100	0	0	0	2 500	0	0	0	2 100
	Summa netto för sektorn				2 100				2 500				2 100

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024

SEKTOR FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD

SB= Startbesked krävs

Nr	Status	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024		
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	
		Trafik egna projekt															
301	SB	ME dagvattenpark Gång- och cykelbanor inkl cykelbro samt allmän plats. Samfinansierat med VA-verksamheten		37 000		12 114			6 000				8 000				
302	SB	ME dagvattenpark. I vattendom ges möjlighet att bygga en felande-cykellänk mellan Åvägen-Biblioteksgatan		9 000		3 000								6 000			
303	SB	ME Mölnlycke fabriker inom plan		56 000		37 456								10 000			
304	SB	ME Mölnlycke fabriker utanför plan, (kapacitetförstärkning, cykelvägar, park runt Masetjärn)		27 000		16 093								10 000			
305	SB	K2020, Initiala åtgärder enligt K2020 inkl 2013 Vägskillnaden, mindre pendel- och cykelparkeringar samt anslutande cykelbanor bla till LR resecentrum				1 699		500					500				500
306	SB	HÖ Cykelbana Hällingsjö Rävlanda		25 000		13 435							5 000				
307	SB	ME, Gårdesområdet plankostnader samt gång cykelväg wendelsvägen		11 500		9 809							1 500				
309	SB	ME, Musikvägen säkrare passager och felande gång cykelvägar		14 500		7 500											7 000
310	SB	ME Biblioteksvägen upprustning		16 000													6 000
311	SB	Upprustning grannskapspark del av Grön plan		5 000													2 000
		<i>Löpande åtgärder och komponentutbyte</i>															
313	SB	Utbyggnad av trafiksäkra cykel och skolvägar				2 555		1 200					1 300				1 500
314		Trafikmiljö åtg.				5 426		4 000					4 000				4 000
		Bla buller och trafiksäkerhetshöjande åtgärder.															
315	SB	Reinvesteringar underhåll verksamhet gata				6 987		6 000					6 000				6 000
316	SB	Brokonstruktioner. Upprustning av bro och andra konstruktioner				9 692		1 000					2 000				2 000
		<i>Projekta med budget 2019, information</i>															
		Trafiksäkra skolvägar				34											
		ME, Upprustning Råda Torg, MKE Kv6		15 500		702											
		Ny ytbeläggning samt restaurering av murar mm															
		ME provisoriska P-hus		Utgår		10 000		15 000									
		ME, Utbyggnad av ett centralt P-hus.				537											
		LR, Landvetter centrum kv 6 P-hus centrum		Utgår		500											
		HS Roskullen tillgänglighet				441											

Nr	Status	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
		Mölnålsån Upphämtning, utrustning samt anpassning av Mölnålsåns funktion för att förhindra framtida översvämningar, bland annat fördjupning av ån i Mölnlycke och Landvetter samt prognostvrt regleringssystem mm														
		HS Limmerhult/ Södra Klädgårde		Utgår	500											
		ME, Platåvägen - Boråsvägen cirkulationsplats			3 549											
		ME Centralt Parkeringsledningssystem Elektroniska infoskyltar			1 773											
					914											
		Summa egna projekt, Trafik			10 000		18 700	0	26 800	0	43 400	0	55 000	0	14 000	
		Trafik, extra i anslutning till exploateringsprojekt														
317	SB	LR, Landvetter centrum kv 2-3 (Förbo)	7 000		2 216		3 000									
318	SB	ME Mölnlyckemotet, kollektivtrafikåtgärder m.m	20 000		4 382		5 000		7 000		3 500					
		<i>Slutredovisningar exploatering, ej likvid</i>														
319		LR, Björrod						14 500	14 500							
320	SB	Mölnlyckemotet										20 700	20 700			
321		Björkelidsvägen				400	400				8 800	8 800				
322		Hindås skola								36 300	36 300					
323		Idrottsvägen										45 000	45 000			
324		Landvetters backa										22 000	22 000			
325	SB	Landvetter centrum										76 000	76 000			
326		Landvetter Södra, Magasinsvägens förlängning								1 800	1 800					
327		Säteriet Särskilt boende														
		<i>Projekt med budget 2019, information</i>														
		ME kv 9 Idrottsvägen	2 000		247											
		LR, Landvetter centrum kv 5-6 Stenåkersg Phus	500		-28											
SB		LR, Backa Östra plankostnader Gång, cykelväg och anslutning till Eskilsbyvägen samt förstärkningsåtgärder	7 500		4 235											
SB		LR, Backa västra, väg och GC-väg inkl ev trafiksignalförändring järnväg byggstart hösten		Utgår till LVR Södra	8 000											
		HS, Bocköhalvön		Utgår	1 000											
		Logistiksvägen			493											
		Summa exploatering, Trafik			0	20 545	8 400	14 500	21 500	46 900	50 400	163 700	163 700	0	0	
		Summa för Trafik totalt			10 000	171 489	27 100	14 500	48 300	46 900	93 800	163 700	218 700	0	14 000	
		Summa netto			161 489	26 700	33 800	46 900	46 900	46 900	46 900	55 000	55 000	14 000	14 000	
		Övrigt														
328	SB	Inventarier sektorn för Samhällsbyggnad. Anslag avser inköp av inventarier för hela sektorn för Samhällsbyggnad			60		60								60	60
329	SB	Mark- och bostad, allmän markreserv			1 000		1 000		1 000		1 000				1 000	1 000
330	SB	Ärendehanteringssystem Bygglov	500		500		500									
		Nytt GeografiskInformationSystem	500		500											
		Ärendehanteringssystem Miljö	500		500											

Nr	Status	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
S:a	inkomster/utgifter	övrigt, SHB			0	2 060	0	1 560	0	1 060	0	1 060	0	1 060	0	1 060
S:a	inkomster/utgifter	Skattefinansierat	10 000	173 549	400	28 660	400	28 660	14 500	49 360	46 900	94 860	163 700	219 760	0	15 060
S:a	netto för	Skattefinansierat		163 549		28 260		34 860				47 960		56 060		15 060
331		Avfall														
		Inköp kompostkärl		20		200		200				200		200		200
332		Förbättringsåtgärder Ävc		100		150		150				150		150		150
333		Förbättringsåtgärder Ävs		50		100		100				100		100		100
334		Körkortsbaserat system till ÄVC		200		200		200								
		Byggnad återanvändning Bråta		1 292												
		Fastighetsnära insamling		50												
S:a	inkomster/utgifter	avfall	0	1 512	0	650	0	650	0	450	0	450	0	450	0	450
S:a	netto för	avfall		1 512		650		650				450		450		450
		Vatten														
		Investeringar utanför exploatering														
335		Verk Medel för investeringar på vatten- och avloppsverk. vattenverk och ny högreservoar Hindås		7 542		6 000		6 000				3 000		3 000		3 000
336		Västra Nedsjön ny produktionsanläggning + överföringsledningar	547 000	112 688		175 000		175 000				99 000		99 000		99 000
337		Befintliga ledningar		10 000		10 000		10 000				10 000		10 000		10 000
338		Investeringar på befintliga VA-ledningar. Nya ledningar		5 172		2 000		2 000				2 000		2 000		2 000
339		Investeringar på nya ledningar utanför exploateringsverksamheten	5 000	5 000		5 000		5 000								
340		Nya TA-ledningar från AP Benareby till självfallspunkt		4 000												
341		Dagvattenhantering PIXBO/Vällsjön inkl.D-anläggning		23 000		12 000		12 000								
342		Dagvattenpark Mölnlycke entré	35 000	29 000		29 000		29 000								
343		Nya överföringsledningar Hällingsjö-Rävlanda	39 200	100		200		200				14 000		14 000		14 000
344		Nya överföringsledningar Hindås-Rävlanda VA-serviser		2 000		2 000		2 000				2 000		2 000		2 000
345		Nya serviser i diverse områden utanför exploateringsområdena		200		200		200				200		200		200
346		Byte debiteringsmätare		100		100		100				100		100		100
		Byte av debiteringsmätare för VA-avläsning														
		Inventarier														
		Inventarier Finnsjön, Rävlanda, Hällingsjö														
		Delsumma investeringar utanför exploatering		198 802	0	212 500	0	212 500	0	184 300	0	130 300	0	17 300	0	14 300
		Inkomster/utgifter		0												

Nr	Status	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
		<i>Slutredovisningar exploatering, ej likvid</i>														
		Ombudgeterat från 2018				-1 133										
		Stenbrottet	4 770	11 000												
		Kvarteret VIII, Idrottsvägen		3 000												
347		Mölnlycke fabriker		2 000			9 000	13 000								
348		Gärdesområdet (Trädgårdsväg, Wendelsväg)		8 000			8 000									
		Mölnlycke														
		Roskullen, Hindås	1 200	1 200												
349		Bocköhalvön												13 000	13 000	
350		Biörkelidsvägen		2 100	2 100											
351		Mölnlyckemotet												1 200	7 000	
352		Hindås skola														
353		Idrottsvägen												1 900	4 700	
354		Landvetters backa												4 700	4 800	
355		Landvetter centrum												18 800	31 600	
356		Säteriet Särskilt boende												2 600	3 100	
		Delsumma investeringar avseende slutredovisningar exploatering														
		Inkomster/utgifter	5 970	24 067	2 100	10 700	9 000	21 000	28 000	44 200	22 100	27 600	0	0	0	0
		Totalsumma inkomster/utgifter VA	5 970	222 869	2 100	223 200	9 000	205 300	28 000	174 500	22 100	44 900	0	0	0	14 300
		Summa netto för VA		216 899		221 100		196 300		146 500		22 800		14 300		
		Summa inkomster/utgifter för sektorn	15 970	397 930	2 500	252 510	23 500	255 110	74 900	269 810	185 800	265 110	0	29 810	0	29 810
		Summa netto för sektorn		381 960		250 010		231 610		194 910		79 310		29 810		

Projekt utanför ordinarie investeringsplan, ansvar sektorsledning

Nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
308	ME, cykelbana kyrkvägen		4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 500
															4 500

	Summa totalt för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan	15 970	397 930	2 500	252 510	23 500	255 110	74 900	269 810	185 800	265 110	0	34 310	0	34 310
	Summa netto för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan		381 960		250 010		231 610		194 910		79 310		29 810		34 310

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024
SEKTOR FÖR TEKNIK OCH FÖRVALTNINGSSTÖD
SB= Startbesked krävs

Nr	SB	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
		LRP UTK														
		Förskola														
401		Pixbo, revonering 3 avd				5 000										
402		Pixbo, renovering tak		2 000				1 000		1 000						
403	SB	Ny förskola Mölnlycke 6 avd.		45 000										1 000		31 000
404	SB	Hindås, 1 avd		8 316										300		5 521
405	SB	Hällingsjö, 1 avd		8 470				400		2 541				5 529		
406		Hedens förskola				1 500										
		Summa förskola				6 500		1 400		3 541				6 329		36 521
		Grundskola														
408		Fagerhultskolan, 450 elever nybyggnad		177 000				115 050		58 450						
409		Backaskolan, 320 elever nybyggnad.														
		Summa grundskola				4 940		115 050		58 450				0		0
		Övrigt utbildning och kultur														
410	SB	Hulebäcksgymnasiet, omb. kök		10 000				5 000								
411		Hulebäcksgymnasiet, tillbyggnad klassrum				300										
		Summa övrigt inom utbildning och kultur				300		5 000		5 000				0		0
		LRP SOC														
		Vård och Omsorg														
412		Östra Bygården, 12 lgh tillbyggnad.				319										
413		Summa vård och omsorg				319		0		0				0		0
		LRP TOF														
		Fritid förening														
414		Wallenstam arena, nybyggnad		130 000				15 000		26 000						
415	SB	Gymnastik- och trampolinhall, nybyggnad		45 000				23 500		16 500						
416	SB	Pinntopshallen, nybyggnad														
417	SB	Ishall Landvetter, nybyggnad		70 000				1 000		5 000				45 000		18 500
418	SB	Idrottshall Härrydsaskolan		54 600												
420		Omklädningsrum Mölnlycke idrottsplats samt inredning		13 600				500		5 000				7 100		1 000
		Summa fritid förening				87 151		44 500		53 000				52 100		1 000
		ÖVRIGT INOM TOF														
421	SB	Upprustning ventilationsanläggningar förskolor/skolor				3 276		1 500		1 000				1 000		1 000
422	SB	Verksamhetsanpassning.				3 955		2 000		2 000				2 000		2 000
423	SB	Ombyggnad kök.				2 350		1 500		1 500				1 500		1 500
424		Ombyggnad Solstensförrådet.				2 608										
427		Säkerhetslarm/brandlarm				2 539		2 000		2 000				1 200		1 200
429	SB	Garantiarbeten				1 467		1 200		1 200				1 200		1 200
430		Lokalanpassning förskola				1 530		700		700				700		700
431		Lokalanpassning grundskola.				1 293		700		700				700		700

Nr	SB	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
432		Upprustning gårdar skolor/förskolor			1 500		1 500		1 500		1 500		1 500		1 500	
433	SB	Enkelt avjälpta hinder.			4 500		2 000		2 000							
434		Maskiner/redskap.			638		400		400						400	
435		Upprustning utemiljö.			289		1 000		500						500	
436		Upprustning mark Skinnfjällskolan.			3 432											
437	SB	Komponentbyte.			5 060		5 110		5 300						5 300	
438		Råda säteri mur m.m.			550											
439		Upprustning stall Råda säteri			353											
440		Utveckling Råda säteri		20 500	13 034		2 500		1 100						2 800	
441	SB	Kulturhuset Mölnlycke, ombyggnad uteplats		3 000	300		1 700		1 000							
442	SB	Hulebäcksgymnasiet upprustning av gårdar, fasadbelysning och stolpbelysning		5 000			500		2 000							
443		Djupedalsskolan renovering av omklädningsrum och duschar			2 000											
444	SB	Kommunhuset ventilation		6 000	2 000				4 000							
445		Landvetterskolan ombyggnad av fasader matsalshuset			1 000											
446		Utbyte av fettavskiljare			1 000		1 000		1 000						1 000	
447	SB	Energieffektivisering IT			4 223		2 000		2 000						2 000	
448	SB	Infrastruktur			6 270		6 720		2 620						3 120	
449		Televäxel kommunhus			1 000		300		300						300	
450	SB	Verksamhets specifika IT-investeringar			1 500		1 500		1 500						1 500	
451		Service														
452	SB	Ovriga inventarier			1 090		1 000		500						1 500	
453		Maskiner och fordon			3 570		1 000		1 100						1 000	
454		Lekplatser														
455		Upprustning fridstigar.			1 700		400		300						300	
456		Upprustning av badplatser.					400								100	
457		Utrustning lekutrymmen. För att klara underhåll och säkerhet framöver krävs investeringsanslag.					400								200	
458		Upprustning av mindre hagarna: Råda stall			1 265											
459		Inventarier Pinnatorpshallen														
460	SB	Inventarier och utrustning, ljus, ljud mm. till Wallenstam arena					3 500									
461	SB	Inventarier och utrustning mm. till Gymnastik- och trampolinhall							500							
464		Byte av konstgräs Mölnlycke IP														
465	SB	Byte av konstgräs Landvetter IP nedre plan: Vid omläggning av konstgräsmattor kommer vi även välja ett mer miljövänligt gummitgranulat och bygga om kringtytor och dagvattensystemet för att minska spridning av gummitgranulat utanför idrottsplatsen.			6 917				7 000							

Nr	SB	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
466	SB	Byte av konstgräs Landvetter IP övre plan: <i>Vid omläggning av konstgräsmattor kommer vi även välja ett mer miljövänligt gummigranulat och bygga om kringvör och dagvattensystemet för att minska spridning av gummigranulat utanför idrottsplatsen</i>										7 000				
467		Nya belysningsstolpar samt LED-armaturer Landehof elljusspår				3 000										
468		Nya belysningsstolpar samt LED-armaturer Wendelsberg											3 000			
469		Investeringar husansvarig			613											
470		Möbler konferensrum					100									
		Städservice					300									
471		Städmaskiner			500											
		Måltidsservice														
472		Maskiner och inventarier måltidsservice			500											
		Sektorsgemensamt														
473		Kontorsinventarier TOF			100											
		Summa övrigt inom TOF			0	86 402	0	43 630	0	48 670	0	36 670	0	31 370	0	32 220
		Summa inkomster/utgifter	0	185 612	0	185 612	0	209 580	0	168 661	0	95 099	0	53 365	0	69 741
		Summa netto för sektorn			185 612		209 580		168 661		95 099		53 365		69 741	

Projekt utanför ordinarie investeringsplan, ansvar sektorsledning

Nr	SB	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
			Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
477		Mölnlycke, 300 elever nybyggnad		30 000		1 000										
478		Hulebäcksgymnasiet, tillbyggnad matsal		12 000												
479		Idrottshall Harrydaskolan, tids förskjutning		54 600		976		1 000								
480		Idrottshall vid ny skola Mölnlycke		56 000		300										
425		Akustikåtgärder			200											
426		Belysning p-platser/lekplatser			300											
428		Handikappolitisk plan			200											
454		Närdrottsplats och aktivitetsplatser			1 088											
462		Inventarier och utrustning mm. till idrottshall Harrydaskolan														
463		Inventarier och utrustning mm. Till idrottshall vid ny skola Mölnlycke														
		Summa totalt för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan	0	189 676	0	189 676	0	212 180	0	221 481	0	119 079	0	184 165	0	114 341
		Summa netto för sektorn inkl projekt utanför ordinarie inv plan			189 676		212 180		221 481		119 079		184 165		114 341	

INVESTERINGSBUDGET/PLAN 2020-2024
KOMMUNLEDNING

Nr	Projekt/beskrivning (belopp i tkr)	Projektbudget totalt		Budget 2019		Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		Plan 2023		Plan 2024	
		Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
500	Konstnärlig utsmäckning				4 773		2 000				1 645				828
501	E-handelsmodul				1 200										
502	E-arkiv				100										
	Summa inkomster/utgifter för kommunledning			0	6 073	0	2 000	0	2 000	0	1 645	0	1 386	0	828
	Summa netto för sektorn				6 073		2 000		2 000		1 645		1 386		828

Exploateringsverksamhet 2020-2024-∞
SEKTORN FÖR SAMHÄLLSBYGGNAD

Benämning	Projektkalkyl		Ingående balans 2019		Budget /Prognos 2019		Förslag 2020		Förslag 2021		Förslag 2022		Förslag 2023		Förslag 2024-∞	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Industrimark																
Airport City	111 300	62 200	8	300		1 000										
Björkåsen	12 800	5 000	9 800	4 500	1 500	500										
Björrod	82 000	31 200	52 000	15 700	8 000	7 500										
Bårhults företagspark	79 300	51 800	23 800	51 800	30 000	25 500										
Hindås industriområde	3 200	800	2 200	700	1 000	100										
Mölnlyckemotet	25 300	50 300		1 100		1 600										
Summa industrimark			87 800	72 708	32 500	9 500	27 000	10 600	15 000	23 900	64 700	54 300	49 700	30 400	37 100	37 100
Netto Industrimark					23 000	16 400	10 400	-8 900	19 300	37 100	37 100	37 100	37 100	37 100	37 100	37 100

Benämning	Projektkalkyl		Ingående balans 2019		Budget /Prognos 2019		Förslag 2020		Förslag 2021		Förslag 2022		Förslag 2023		Förslag 2024-∞	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Mark för bostäder																
Bocköhalvön		3 400		1 400		1 500		500								
Björkelidsvägen	7 400	4 200	6 700	3 900	800											
Enebacken II	115 100	85 800	2 800	3 000		6 900		5 400				14 000		29 000	115 100	24 700
Hindås skola	6 400	14 100	500	1 100		1 500	6 400	11 000								
Idrottsvägen	77 900	69 300		17 300		17 300	58 400	17 300			19 500	17 300				
Landvetters Backa	87 800	86 400	12 900	7 900	21 900	9 400	31 800	9 400			21 200	8 400				400
Landvetter Centrum	86 800	45 700	16 300	9 000		15 000	24 800	7 900	21 700	24 000	1 100					
Landvetter södra		167 500	86 500	27 000		19 000		18 000				16 000				1 000
Roskullen Hindås	9 100	7 400	9 100	7 400												
Solåsen Hindås	45 500	36 000	1 500					500				1 000		13 000	45 500	20 000
Säteriet, Särskilt boende	12 400	6 400	800	800		800		2 500		12 400	2 300					

Benämning	Projektkalkyl		Ingående balans 2019		Budget /Prognos 2019		Förslag 2020		Förslag 2021		Förslag 2022		Förslag 2023		Förslag 2024-∞	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Säteriet, BH Förbo																
Bråta, BH																
Björrod, Albertsväg BH							1 000									
Nya projekt							1 000					4 000				10 000
Summa mark för bostäder			45 000	162 200	22 700	71 400	115 000	72 400	28 100	73 900	77 100	64 100	0	49 900	160 600	54 700
Netto mark för bostäder					-48 700		42 600		-45 800		13 000		-49 900		105 900	
Totalt Exploatering			132 800	234 908	55 200	80 900	142 000	83 000	43 100	97 800	141 800	118 400	49 700	80 300	197 700	54 700
					-25 700		59 000		-54 700		23 400		-30 600		143 000	

Lokalresursplan 2020-2024

Kommunstyrelsen 2019-11-07

Innehåll

1. LOKALRESURSPLANERING I HÄRRYDA KOMMUN	2
1.1. LOKALER	2
1.2. PLANERINGSUNDERLAG	4
1.3. SEKTORERNAS LOKALPLANER	4
2. SEKTORN FÖR UTBILDNING OCH KULTUR.....	5
2.1. BEFOLKNINGSPROGNOS	5
2.2. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD	5
2.3. LOKALPLAN 2020-2024 UTBILDNING OCH KULTUR	14
3. SEKTORN FÖR SOCIALTJÄNST	15
3.1. BEFOLKNINGSPROGNOS ÄLDRE	15
3.2. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD FÖR ÄLDRE	16
3.3. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	18
3.4. BERÄKNAT BEHOV AV ÖVRIGA BOENDEFORMER	20
LOKALPLAN 2020-2024 SOCIALTJÄNST	22

1. LOKALRESURSPLANERING I HÄRRYDA KOMMUN

En del i långtidsplaneringen är upprättandet av en samlad lokalresursplan (LRP) för den kommunala verksamheten. Planen revideras årligen i samband med att förvaltningen upprättar förslag till budget/plan vilket innebär att projekt kan komma att flyttas mellan åren om förutsättningarna ändras. Lokalresursplanen redovisar:

- Redovisning av verksamheter under respektive sektor
- Behovet av lokaler inom respektive sektor under planperioden 2020-2024 samt med utblick för åren 2025-2029.

Utifrån att antalet tillkommande lokaler varierar mellan sektorerna har förvaltningen valt att redovisa behovet av lokaler i nedanstående dokument.

Sektor	Lokalresursplan	Investeringsbudget
Utbildning och kultur	Alla verksamhetslokaler	Övriga investeringar
Socialtjänst	Alla verksamhetslokaler	Övriga investeringar
Samhällsbyggnad		Lokaler och övriga investeringar
Teknik och förvaltningsstöd		Lokaler och övriga investeringar
Kommunledning		Lokaler och övriga investeringar

1.1.LOKALER

Politiska inriktningar

Den politiska majoriteten har som inriktning att all nytillkommande verksamhet ska prövas om den kan utföras av annan utförare för att komplettera befintlig verksamhet. Detta innebär att planering av lokaler och mark för lokaler måste ha en framförhållning så att försäljning kan ske till annan utförare eller entreprenör som ska bygga åt annan utförare. Fram till dess att det finns en alternativ utförare redovisas projekten i krysslistorna som nybyggnad i egen regi.

En annan inriktning den politiska majoriteten har är att förvaltningen, i de fall kommunen lämnar/flyttar verksamhet från lokaler, ska undersöka om det finns annan utförare som vill bedriva motsvarande verksamhet i lokalen och om intresse finns att i så fall köpa lokalen av kommunen.

Kommunens ansvar för särskilt boende

Kommunen har ett grundläggande ansvar för att människor med särskilda behov får bra bostäder. Ansvaret gällande boendeformer för kommunens äldre medborgare samt personer med funktionsnedsättning har förtydligats i socialtjänstlagen (SoL) och i Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Samhällets ansvar för bostäder till flyktingar

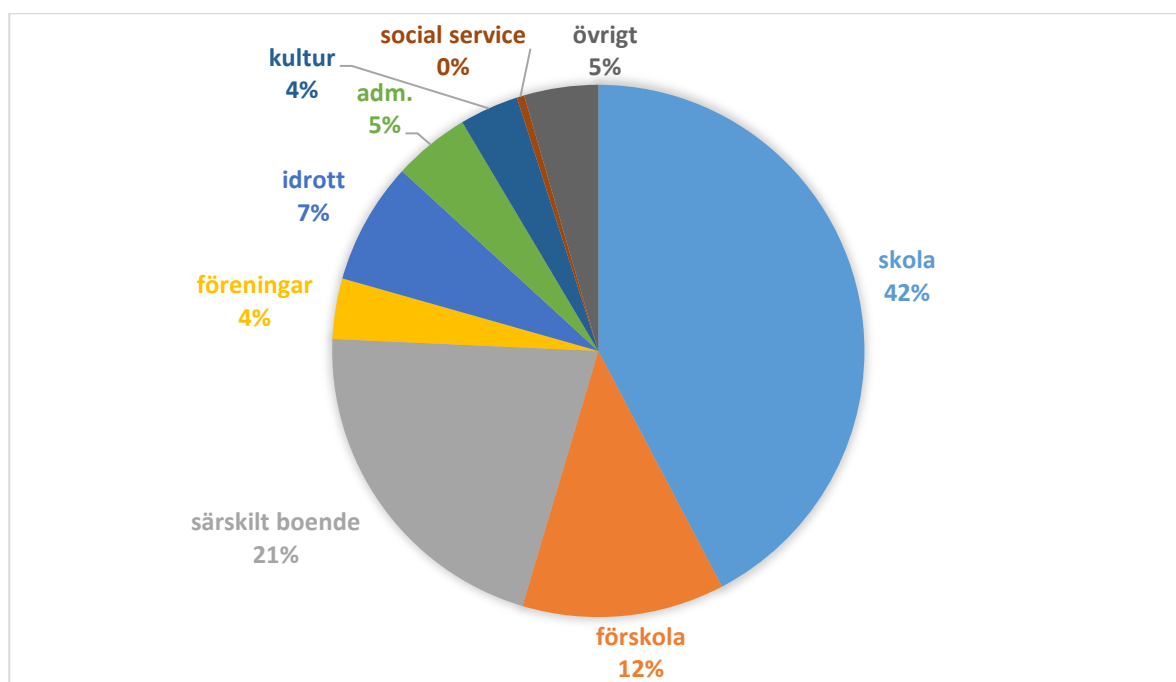
Enligt lag om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) har Migrationsverket huvudansvaret för mottagande av flyktingar och ett av uppdragen är att erbjuda boende för alla som söker asyl i Sverige. Kommunernas ansvar för boendefrågor i detta sammanhang tydliggörs i sin tur genom Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Syftet är att förbättra nyanländas möjligheter att komma in i samhället och på arbetsmarknaden. Kommunernas ansvar för mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar gäller både under tiden som Migrationsverket prövar barnets asylskäl och för tiden efter beslut.

I lokalresursplanen redogörs endast för planeringen av kommunens egna boenden för ensamkommande barn och ungdomar. Lägenheter till nyanlända vuxna och familjer hanteras löpande inom förvaltningen i samband med markanvisning av nya områden.

Befintliga lokaler år 2018

Kommunens kostnad för lokaler uppgick 2018 till 271 mkr och det motsvarar 11 % av bruttokostnaderna i kommunen. I summan ingår då alla lokaler oavsett om kommunen äger dem (91 %) eller om de är förhyrda (9%). Andelen lokalkostnader varierar inom sektorerna. För Utbildning och kultur är 8 % lokalkostnader och motsvarande andel för Socialtjänst är 6 %.

För den kommunala verksamheten finns 218 989 m². I nedanstående diagram redovisas hur stor andel av lokalerna som används av respektive kategori. Siffrorna avser 2018.

1.2. PLANERINGSUNDERLAG

Lokalresursplanen bygger på underlag från befolkningsprognosen. Prognosen bygger på statistik från SCB samt bostadsförsörjningsprogrammet.

1.3. SEKTORERNAS LOKALPLANER

De samlade lokalplanerna för sektorerna beskriver behovet av tillkommande lokaler under planperioden 2020-2024 med utblick för 2025-2029. Planen revideras årligen i samband med att sektorn upprättar förslag till budget/plan vilket innebär att projekt kan komma att omprövas alternativt flyttas mellan åren om förutsättningarna ändras. För att tydliggöra hur behoven är framräknade finns det därför hos sektorerna ett detaljerat underlag.

2. SEKTORN FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

2.1. BEFOLKNINGSPROGNOS

Antalet barn i åldersgruppen 0-5 år är betydligt färre än i tidigare års prognoser. I början av planperioden sjunker antalet barn, för att sedan öka i slutet av perioden. För barn i skolåldern 6-15 år visar prognosen på en ökning särskilt i de högre åldrarna. Antalet elever i gymnasieåldern förväntas öka under planperioden.

2.2. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD

2.2.1. Förskola

Allmän beskrivning

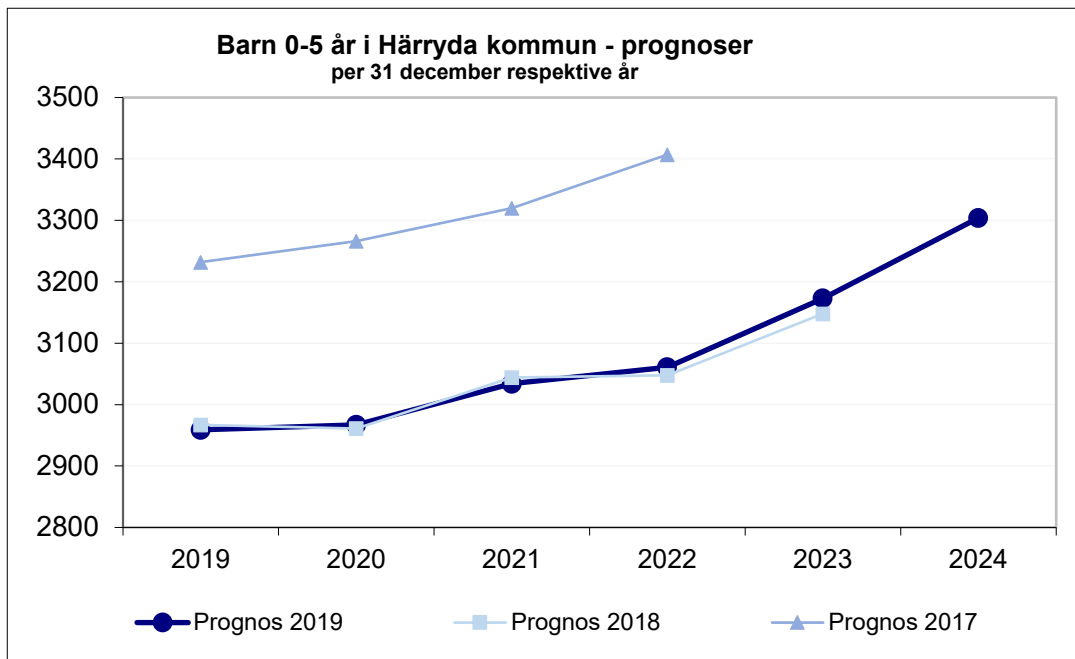
Förskolan är reglerad i skollag och läroplan. Utöver förskola bedrivs i kommunen barnomsorg i form av pedagogisk omsorg, det vill säga familjedaghem och öppen förskola. Enligt skollagen har kommunen skyldighet att erbjuda förskola till barn vars föräldrar arbetar, studerar, är föräldralediga eller arbetssökande. Barnets vårdnadshavare får betala en avgift för platsen på förskola eller familjedaghem. Avgiften baseras på hushållets inkomst upp till ett maxbelopp. Från och med höstterminen ett barn fyller tre år har ett barn rätt till allmän förskola. Det betyder att barnet har rätt till avgiftsfri förskola 525 timmar om året oavsett vad barnets föräldrar har för sysselsättning.

Familjedaghem är en verksamhet som bedrivs i respektive dagbarnvårdares hem. Antalet barn per familjedaghem varierar beroende på barnens ålder och vistelsetid. Det vanligaste är att en dagbarnvårdare har 4-6 barn från 1-5 år.

Den öppna förskolan är en kompletterande form av förskola som riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola eller familjedaghem. Det finns öppna förskolor i Mölnlycke, Landvetter, Hindås och Rävlanda.

Befolkningsutveckling

Prognosen för antal barn i kommunen i åldersgruppen 0-5 år stämmer överens med förra årets prognos. Från 2022 och framåt är prognosen något högre än tidigare och under planperioden förväntas antalet barn i åldersgruppen 0-5 år att öka med cirka 330 barn. Ökningen sker framförallt under 2023 och 2024.

Beräkningsgrunder för förskola

Behov av lokaler baseras på en genomsnittlig gruppstorlek på 18 inskrivna barn per avdelning samt efterfrågan på plats i förskola (så kallad efterfrågansgrad). Efterfrågan baseras på utfallet av efterfrågansgraden föregående år. I beräkningsgrunderna är hänsyn tagen till allmän förskola från 3 års ålder. Efterfrågansgraden uppskattas till 55 % för 1-åringar, 95 % för 2-åringar och 100 % för åldersgruppen 3-5 år. Sektorn gör kontinuerligt fördjupade analyser, både av kommunal och fristående verksamhet samt över antalet köpta och sålda platser.

Behov av lokaler

MÖLNLYCKE

Prognosen gällande antal barn i förskoleålder är högre i Mölnlycke än tidigare års prognos. I Mölnlycke minskar antalet barn i åldersgruppen 1-5 år med cirka 75 barn fram till och med 2020 och ökar sedan med cirka 130 barn till och med 2024. Den största ökningen av barn förväntas ske mellan 2022 och 2024. I plan finns inlagt en ny förskola i centrala Mölnlycke 2023.

LANDVETTER/ESKILSBY

I Landvetter minskar antalet barn i åldersgruppen 1-5 år med cirka 50 barn till och med 2020 och ökar sedan med cirka 50 barn till och med 2024. Över hela planperioden sker ingen ökning av antal barn i åldersgruppen 1-5 år i Landvetter. I Eskilsbyområdet ökar barnantalet med cirka 15 barn till och med 2024.

HÄRRYDA

I Härryda ökar under planperioden antalet barn i åldersgruppen 1-5 år med cirka 35 barn. Boende i Härryda väljer ofta förskola i Landvetter och utbyggnaden för Härrydabarn har redan skett i Landvetter.

HINDÅS

Prognosen för antalet barn i Hindås är lägre än tidigare års prognos. Barnantalet i Hindås ökar med cirka 40 barn i åldern 1-5 år under planperioden. Sektorn bedömer att det behövs en ny förskoleavdelning hösten 2023.

RÄVLANDA

Antal barn i åldern 1-5 år ökar i Rävlanda med cirka 25 barn under planperioden, denna ökning bedöms rymmas inom befintliga lokaler.

HÄLLINGSJÖ

Barnantalet i Hällingsjö ökar under planperioden med cirka 45 barn i åldern 1-5 år. Björkängens förskola kan öppna fler platser om det behövs. Boende i Hällingsjö väljer till viss del förskola i andra kommuner. Sektorn bedömer att det behövs en ny förskoleavdelning hösten 2023.

2.2.2. Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Allmän beskrivning

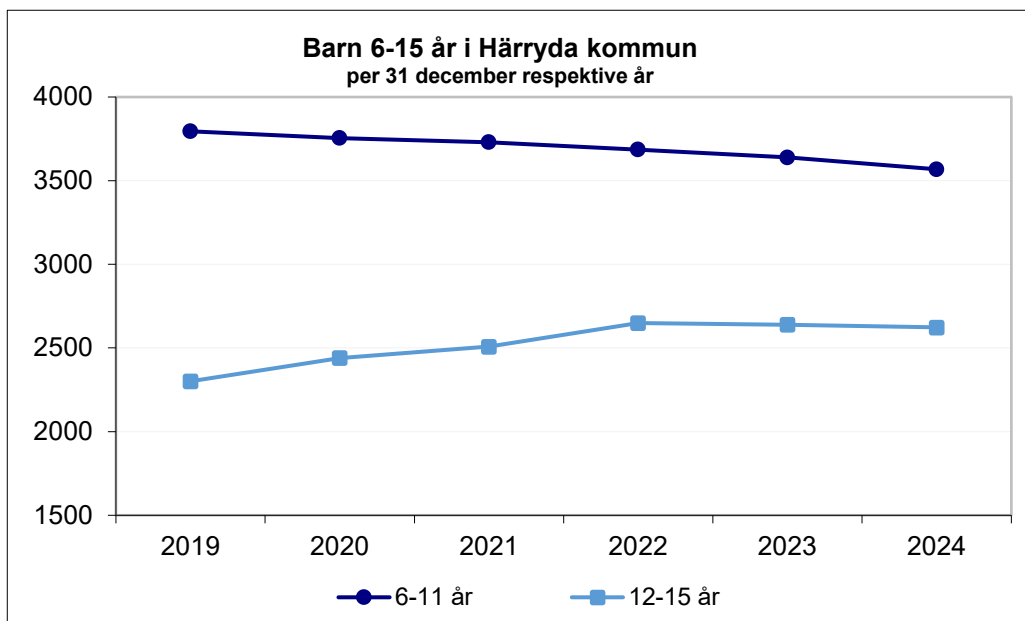
Grundskolan är en obligatorisk skolform från årskurs 1 till årskurs 9. Undervisningsgrupperna kan organiseras åldershomogent eller åldersblandat. När elevantalet är för litet för att göra åldershomogena klasser görs åldersblandade med till exempel årskurs 1-2 i samma klass. Åldersblandade klasser kan även skapas av pedagogiska skäl.

Förskoleklass är en egen obligatorisk skolform som omfattar 525 timmar per år. Förskoleklasserna finns i skolans lokaler och verksamheten är avgiftsfri.

Fritidshem eller fritidsklubb ska erbjudas alla barn i förskoleklass och skolelever till och med vårterminen det år de fyller 13 år. I fritidshemsverksamheten är eleverna inskrivna och vårdnadshavare betalar en avgift till och med årskurs 3. Fritidshemmen finns i skolornas lokaler. Från årskurs 4 erbjuds en öppen verksamhet, så kallad fritidsklubb. Vårdnadshavare betalar en terminsavgift för denna verksamhet.

Befolkningsutveckling

Under planperioden ökar antalet barn i åldern 6-15 år i hela kommunen med cirka 100 barn. I Mölnlycke ökar antalet barn i skolåldern fram till 2022 för att sedan minska med ca 100 barn till planperiodens slut. I Landvetter ökar antalet skolbarn med cirka 50 barn och i Björketorp med cirka 80 barn under denna period. I diagrammet nedan redovisas befolkningsutvecklingen för åldersgruppen 6-11 år respektive 12-15 år. Ökningen sett över hela planperioden finns i åldersgruppen 12-15 år, medan åldersgruppen 6-11 minskar under perioden.

Beräkningsgrunder

Klasstorlek samt skolorganisation utgör två viktiga parametrar vid beräkning av lokalbehov. Vid planering av skolor tas även hänsyn till att lokalerna måste utformas utifrån åldersgrupper samt att fritidshemsverksamhet ska inrymmas i byggnaderna.

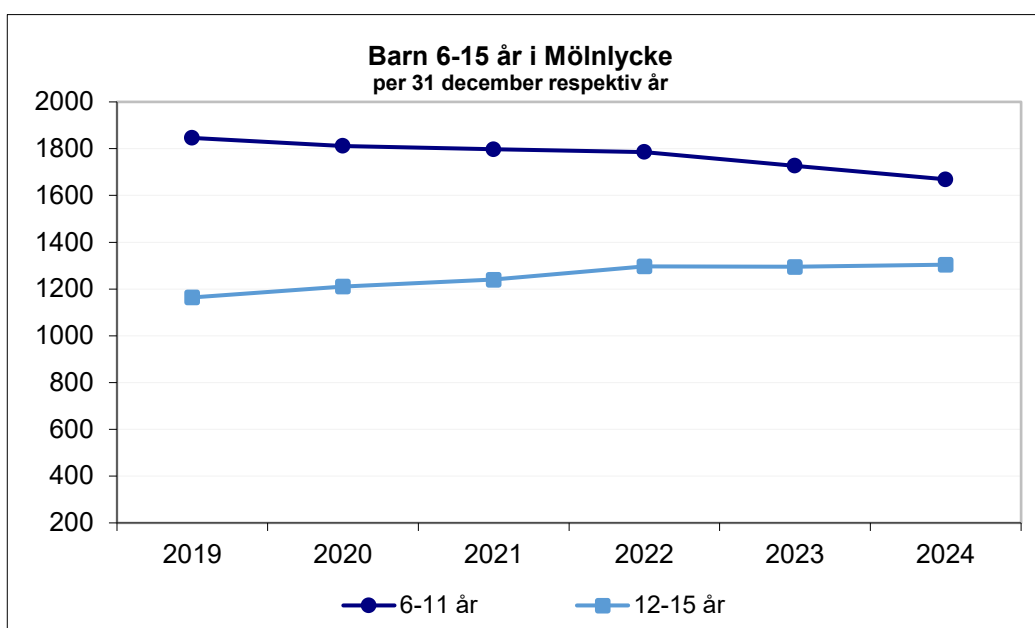
Fristående skolor

Under läsåret 2018/19 har 12 % av kommunens elever valt att gå i fristående grundskola eller i grundskola i annan kommun, vilket är i linje med föregående år.

Behov av lokaler

MÖLNLYCKE

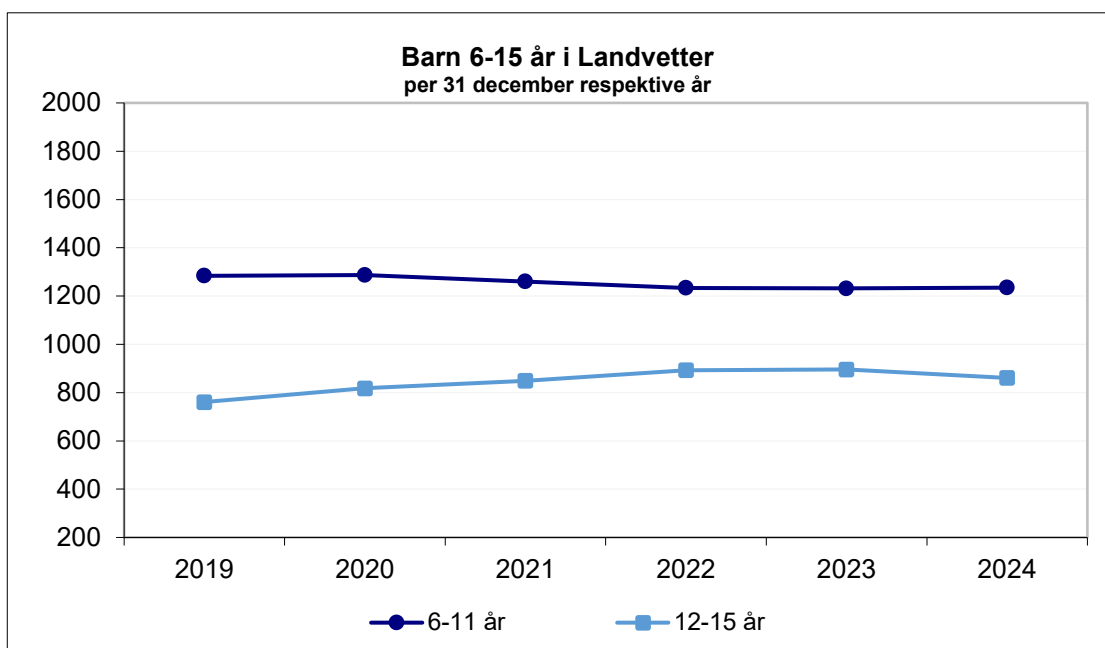
Antalet elever i Mölnlycke ökar med cirka 70 elever fram till och med 2022 för att sedan minska.

Över hela perioden minskar antalet elever mellan 6-11 år med cirka 180 elever. Åldersgruppen 12-15 år ökar istället under planperioden med cirka 140 elever. I plan finns inlagt tillfälliga lokaler i Mölnlycke motsvarande två klasser 2020 för att klara denna ökning av elever i årskurserna 6-9. Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en avsiktsförklaring med syfte att verka för att Internationella Engelska Skolan ska kunna etablera sig i Mölnlycke.

LANDVETTER

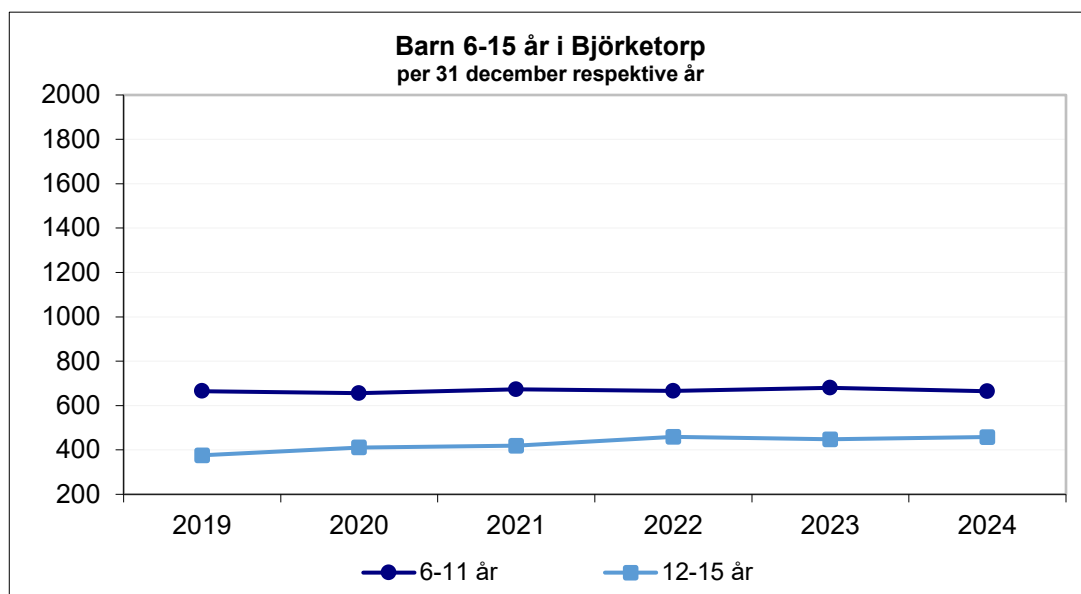
Antalet elever ökar i Landvetter under planperioden med cirka 50 elever.

Åldersgruppen 6-11 år minskar med cirka 50 barn under planperioden. Över hela perioden ökar åldersgruppen 12-15 år med cirka 100 elever, en ökning som bedöms rymmas i befintliga skolor. I Härryda förväntas elevantalet öka under planperioden. Denna ökning bedöms rymmas i befintliga skolor i Landvetterområdet. Åldersgruppen 6-8 år varierar i Eskilsbyområdet mellan 13 och 27 barn under planperioden, vilket bedöms rymmas på Eskilsbyskolan.

BJÖRKETORP

Antalet elever ökar i Björketorp under planperioden med cirka 80 elever.

Fagerhultsskolan i Hindås som finns inlagd i plan 2021 kommer att ersätta tillfälliga lokaler dels i Hindås, dels i Rävlanda. Fagerhultsskolan planeras med kapacitet för 450 elever i årskurs 4-9. Nuvarande Hindåsskolan kommer därmed rymma elever från förskoleklass till årskurs 3. Hällingsjöskolans elevantal ökar under perioden och skolan bedöms klara denna ökning.

Grundsärskola

Utbildningen i grundsärskolan syftar till att ge barn och ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning en till varje elev anpassad utbildning, som så långt som möjligt motsvarar den som ges i grundskolan. Elever inom grundsärskolan följer grundsärskolans kursplan. De elever som inte uppfyller kunskapskraven följer särskilda kursplaner för ämnesområden.

Mottagande i grundsärskolan görs på vårdnadshavarnas begäran i samverkan mellan förskola/skola, barnhälsovård/skolhälsovård samt barnhabilitering i Västra Götalandsregionen. Vårdnadshavarnas medgivande är en förutsättning för ett mottagande. Grundsärskolans verksamhet ska så långt som möjligt inkluderas i kommunens övriga skolverksamhet. Grundsärskola med tillhörande fritidshem/LSS-verksamhet finns i Landvetter och i Mölnlycke.

Elevutveckling för grundsärskolan

Vårterminen 2019 är det 44 elever inom grundsärskolan i Härryda kommun. Antalet elever antas öka under planperioden. Beräkning av antal tillkommande elever inom sarskolan är alltid osäker eftersom det finns barn som före skolåldern inte har någon kontakt med barnhabilitering, LSS-handläggare eller barn- och ungdomsmedicin.

Behov av lokaler

Särskola i kommunen finns nu på Lunnaskolan, Önnerödsskolan samt Djupedalsskolan. Sektorn utreder behovet av lokaler inför nästa års revidering av LRP

2.2.3. Gymnasieskola

Allmän beskrivning

En gymnasieskola är en avgiftsfri och frivillig utbildning för ungdomar som har gått ut grundskolan. Många gymnasieutbildningar är huvudsakligen förberedande för högre studier, med det finns även de som huvudsakligen är yrkesutbildningar.

I Härryda kommun finns en gymnasieskola, Hulebäcksgymnasiet, som erbjuder sex nationella program, fyra yrkesprogram, introduktionsprogram samt gymnasiesärskola.

Utveckling av elevantal

Antalet elever i gymnasieålder i Härryda kommun beräknas 2020 till ca 1560. Över hela planperioden ökar antalet elever med cirka 340 elever.

Beräkningsgrunder

Läsåret 2019/2020 beräknas drygt 1750 elever studera på Hulebäcksgymnasiet, inklusive introduktionsprogrammen och gymnasiesärprogrammet. Av dessa beräknas cirka 60 procent komma från andra kommuner och 40 procent från Härryda kommun.

Behov av lokaler

I plan finns inlagt en ombyggnad av Hulebäcksgymnasiets kök 2022.

2.2.4. Vuxenutbildning

Allmän beskrivning

Inom den kommunala vuxenutbildningen i Härryda kommun finns följande utbildningar. Vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå syftar till att ge vuxna sådana kunskaper och färdigheter som de behöver för att delta i samhälls- och arbetsliv samt möjliggöra fortsatta studier. Svenska för invandrare (sfi) syftar till att ge vuxna nyanlända invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Särvux, syftar till att ge vuxna som är utvecklingsstörda kunskaper och färdigheter motsvarande dem som ungdomar kan få i särskolan. I samverkan med Göteborgsregionen, GR, erbjuds ett stort antal yrkesutbildningar. Vuxenutbildningen bedriver också yrkeshögskoleutbildningar (Yh). Dessa utbildningar är eftergymnasiala och finansieras i sin helhet av statsbidrag. Uppdragsutbildningen skraddarsyr kurser för personal inom privat och offentlig tjänst och finansieras genom kursavgifter.

Utveckling av elevantal

Elevantalet inom vuxenutbildningen har varierat under senare år. I april 2019 studerade totalt 720 individer vid vuxenutbildningen. Detta är en ökning från föregående år. Antal elever på grundläggande- och gymnasial nivå har ökat, medan antalet elever inom SFI och Yh har minskat. Från hösten ökar Yh-utbildningarna och elevantalet väntas stiga från 160 till 270. På sikt kommer SFI att minska i omfattning och Yh kommer att öka i omfattningen. Ökningen beräknas vara större än minskningen.

Beräkningsgrunder

Varje år ansöker vuxenutbildningen om att få tillstånd att bedriva Yh-utbildningar. Antalet beviljade utbildningar har varierat kraftigt mellan åren vilket försvårar elevprognoserna. Platserna på Yh kommer att öka något kommande år. 2020 beräknas cirka 330 elever delta i Yh. Under våren 2020 bedöms sfi att minska något och omfatta 200 elever. Antalet elev inom SFI och grundläggande- och gymnasial nivå är svåra att förutspå på sikt. Konjunkturläget i Sverige påverkar antalet studerande vid grundläggande- och gymnasial nivå samt att SFI:s elevtillströmning styrs av händelser i vår omvärld.

Behov av lokaler

Vuxenutbildningen har permanenta lokaler på 2 adresser centralt i Mölnlycke. Våra lokaler är idag något för små då vi under hösten hyr 3 klassrum av Hulebäcksgymnasiet eftersom vi utökar Yh från 2 helfartsutbildningar till 5. Om elevantalet ökar på grundläggande- samt gymnasialvuxenutbildning inom de närmsta åren kommer vi behöva fler lokaler. Sektorn utreder behov av ytterligare lokaler inför nästa års revidering av LRP.

2.2.5. Utveckling och flerspråkighet

Allmän beskrivning

Verksamheten består av enheterna:

Utvecklings- och stödenheten erbjuder specialkompetens till personal som tar hand om barn inom förskola och grundskola. Enheten har även personal som arbetar direkt med barn och elever som har behov av olika typer av stöd.

Centrum för flerspråkigt lärande tillhandahåller specialkompetens inom flerspråkighet och nyanländas lärande. Mottagningsenheten *Välkomsten* är vägen in för samtliga nyanlända barn och ungdomar mellan 1-16 år i kommunen med uppdrag att i samverkan med mottagande skola ge nyanlända elever bästa möjliga introduktion. Modersmåls lärare och studiehandledare arbetar stödjande och utvecklande med elevens språk- och ämneskunskaper.

Behov av lokaler

Sektorn utreder behovet av lokaler inför nästa års revidering av LRP.

2.2.6. Kultur och fritid

Allmän beskrivning

Kulturverksamheten består av tre enheter; Mölnlycke kulturhus, Landvetter kulturhus med de två biblioteken i Hindås och Rävlanda samt Kulturskolan.

Kulturverksamheten arbetar med program som konserter, bio, föreläsningar och teater, med utställningar, skapande aktiviteter, offentlig konst och kulturarvsfrågor. Merparten av evenemangen äger rum i Mölnlycke och Landvetter kulturhus. Även lokaler i övriga kommundelar används eftersom målet är att erbjuda kultur för alla medborgare. Kulturverksamhet drivs också i föreningsregi i Hindås station samt i fler andra orter i kommunen.

Bibliotekets uppdrag är att främja intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och bildning samt kulturell verksamhet i övrigt. Mölnlycke bibliotek har ett uppdrag att vara gymnasiebibliotek för Hulebäcksgymnasiet. I Rävlanda är biblioteket ett integrerat folk- och skolbibliotek.

Kulturskolan ska erbjuda alla elever som önskar, tillgång till en plats i Kulturskolan. Flest elever finns inom instrumentalundervisning. Skolan har egna lokaler i Ekdalaskolan i Mölnlycke och i Landvetters kulturhus, men en stor del av undervisningen äger rum i skolor och lokaler över hela kommunen.

Fritidsverksamheten består två avdelningar; Föreningsservice och Fritid ungdom.

Föreningsservice främjar och stöttar kommunens föreningsliv genom samverkan och bidrag. Avdelningen ansvarar även för uthyrning av kommunens idrottsanläggningar och handläggning av föreningslotteri.

Fritid ungdom ansvar för den kommunalt drivna fritidsverksamheten för ungdomar. Fritidsledare möter ungdomar på deras fria tid i skolan och på olika mötesplatser kvällstid. Avdelningen ansvarar för att stödja ungdomsinitiativ och metodutveckling av ungdomsinflytande i kommunen.

Idrottsanläggningar

I takt med att kommunen växer och befolkningen ökar så ökar också antalet föreningsaktiva och idrottsutövare. Flera föreningar har idag kö till sin verksamhet och har svårt att ta emot alla de barn och unga som vill bli medlemmar. Förutom redan etablerade inomhusidrotter tillkommer dessutom nya idrotter som bland annat frisbee och futsal. Fler och nya inomhusidrotter kräver fler idrottsanläggningar, främst i Mölnlycke och Landvetter.

I plan 2021 finns inlagt en sporthall och en träningshall i Mölnlycke fabriker samt en gymnastik- och trampolinhall i Mölnlycke. Utanför planperioden ligger inlagt en idrottshall i Härryda samt ytterligare en idrottshall någonstans i Härryda kommun fram till år 2028.

Landvetter ishall är drygt trettio år gammal och mycket nedsliten. I budget finns 8 Mkr för underhåll och renovering år 2020. Dessa medel kommer inte att räcka till för alla de åtgärder som krävs för att rusta upp befintlig anläggning. Det vore bättre och mer ekonomiskt fördelaktigt att bygga en helt ny anläggning någon annanstans i kommunen och låta riva den befintliga ishallen. Den befintliga ishallen kan på så sätt användas av föreningslivet till dess att en ny står på plats.

2.3.LOKALPLAN 2020-2024 UTBILDNING OCH KULTUR

LOKALPLAN 2020-2024 FÖR SEKTOR UTBILDNING OCH KULTUR													
Utbyggnadsplan och större förändringar i befintlig verksamhet													
Verksamhet	Omfattning	Lokal:			Nybyggnad:							Kommentar	
		Avveckling	Ombyggnad, bef.	Tillfällig lokal	Eget	Annan	Hyrd	20	21	22	23		24
FÖRSKOLEVERKSAMHET													
Mölnlycke													
Pixbo förskola			x								ht		Renovering tak
Förskola centralt	4 avdelningar					x						ht	
Tillfälliga paviljonger	2 avdelningar	x							ht				
Förskola	4 avdelningar	x							ht				
Förskola	6 avdelningar					x							x Ersätter 5 avdelningar
Landvetter													
Förskola	3 avdelningar	x									ht		
Hindås													
Förskola	1 avdelning					x						ht	
Hällingsjö													
Förskola	1 avdelning					x					ht		
GRUNDSKOLA/FÖRSKOLEKLASS/FRITIDSHEM													
Mölnlycke													
Högadalsskolan		x		x							ht		2 klassrum, ersätter paviljonger
Ny skola												ht	
Tillfällig utökning skola	50 elever			x					ht				Årskurs 6-9
Hindås													
Fagerhultsskolan	450 elever					x					ht		Årskurs 4-9
GYMNASIEVERKSAMHET													
Mölnlycke													
Hulebäcksgymnasiet	Kök		x								vt		Ombyggnad kök
IDROTTSANLÄGGNINGAR													
Mölnlycke													
Sporthall/träningshall						x					vt		Sporthall samt träningshall i Mölnlycke fabriker
Gymnastik- och trampolinhall						x					ht		
Omklädningsbyggnad, klubblokal						x					ht		Idrottsvägen, ersättningslokaler Mölnlycke IP
Landvetter													
Ishall						x						ht	Ersätter befintlig ishall
Härreda samhälle													
Idrottshall						x							x Liknande Pinntorps idrottshall
Härreda kommun													
Simhall						x							x Uppdrag i budget 2018-2022
Idrottshall						x							x Liknande Pinntorps idrottshall

3. SEKTORN FÖR SOCIALTJÄNST

3.1. BEFOLKNINGSPROGNOS ÄLDRE

Av tabellerna ovan framgår att åldersgruppen 65 år och äldre förväntas öka med ca 9 % fram till år 2024 och att den största ökningen sker i Råda. Under samma period förväntas kommunens totala befolkning öka med ca 11 %.

Ålder	2018-12-31	2024-12-31	Förändring 2018-2024
65-74	3 404	3 159	- 245
75-79	1 208	1 530	322
80-84	743	1 059	316
85-89	489	568	79
90-	235	308	73
65-	6 079	6 624	545

Kommundel	2018-12-31	2024-12-31	Förändring 2018-2024
Råda	3 070	3 582	512
Landvetter	1 460	1 530	70
Härryda	382	359	-23
Björketorp	1 164	1 153	-11
Härryda kommun	6 079	6 624	545

3.2. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD FÖR ÄLDRE

3.2.1. Särskilt boende för äldre

Allmän beskrivning

Särskilt boende för äldre erbjuds personer med stora vård- och omsorgsbehov, och omfattar både permanentboende och korttidsboende. Alla särskilda boenden i kommunen ska flexibelt kunna vara tillgängliga och i första hand användas av de personer som har störst omsorgs- och omvårdnadsbehov. Detta innebär att boendena kan växla mellan inriktning mot somatik eller demens samt permanent- eller korttidsboende utifrån aktuellt behov.

Till ett permanentboende flyttar man för ett stadigvarande boende. Den boende har ett eget hyreskontrakt och hyreslagstiftningen gäller. Korttidsboende tar emot personer som har stort omvårdnadsbehov och som är i behov av rehabilitering och funktionsträning, avlastning eller tillfälligt boende i avvaktan på ledig bostad i särskilt boende. Behovet av särskilt boende för äldre fortsätter att öka i takt med befolkningsökningen. Under planperioden planeras för ytterligare ett särskilt boende i Mölnlycke, vilket kommer att ägas och drivas i extern regi. Kommunen kommer att köpa platser i boendet.

Beräkningsgrunder och behov av boende

Prognosen för hur många lägenheter i särskilt boende som behövs framöver bygger på ett genomsnitt av antal biståndsbedömda behov tre år bakåt i tiden. Behovet räknas därefter ut utifrån kommunens befolkningsprognos för kommande fem år. Det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende kan på sikt påverkas genom bland annat bostadsåtgärder som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet och genom att det i samhället finns olika typer av bostäder med god tillgänglighet.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personer som beräknas vara i behov av plats	306	319	332	349	361	370
Befintliga platser (januari):	288	288	288	288	342	342
<i>Varav : - särskilt boende</i>	261	261	261	261	315	315
<i>- korttidsboende</i>	27	27	27	27	27	27
Planerad utbyggnad:	0	0	0	54	0	25
<i>Mölnlycke, 54 köpta platser</i>				54		
<i>Nytt SÄBO Mölnlycke/Landvetter (halvår 2024)</i>						25
Kvarstående behov	18	31	44	7	19	3

3.2.1. Trygghetsboende för äldre – med och utan bistånd

Ordinärt boende avser alla bostäder som inte kräver biståndsbeslut enligt särslagstiftning. **Trygghetsboenden** kan byggas av såväl kommuner som övriga aktörer, och den enskilde som uppfyller fastighetsägarens kriterier på exempelvis ålder kan ställa sig i kö alternativt köpa en bostad i en sådan byggnad. Biståndsbeslut krävs inte.

En del äldre bor i ett bostadsbestånd där den fysiska miljön är dåligt lämpad för kvarboende när man blir beroende av hjälp och vård. Ett annat bekymmer är kontakt- och tillsynsbehovet som många ensamboende har men som inte som enskild faktor innebär ett behov av särskilt boende. Gruppen äldre med funktionsnedsättningar på grund av normalt åldrande samt övriga med fysisk funktionsnedsättning har vissa gemensamma krav på bostäderna. Bostäderna ska vara lämpade för utrymmeskrävande hjälpmedel och personlig hjälp. Det är också nödvändigt med hissar, ordentliga dörrbredder, låga trösklar, stadiga handtag osv. Närhet till affärer, kommunal service och kulturutbud är betydelsefullt.

Trygghetsboende innebär bostäder för äldre personer, vanligtvis med tillgång till gemensamhetslokal och där möjlighet till gemensamma måltider, trygghetsskapande teknik och personal som stöd för trygghet och aktiviteter kan förekomma. Det är aktören som driver trygghetsboendet som styr över vilket utbud av tjänster som finns, vilket kan variera stort enligt den praxis och det regelverk som finns idag för begreppet trygghetsboende. De som bor i en trygghetsbostad får vid behov av vård och omsorg detta genom hemtjänst och hemsjukvård, det vill säga på samma villkor som den som bor i en vanlig privatbostad.

Efter en lagändring, 2018/19 SOU:4, tydliggörs kommunernas möjlighet att inrätta en särskild boendeform, **biståndsbedömt trygghetsboende**. Målgruppen är äldre personer som kan ha behov av visst stöd i hemmet och/eller upplever otrygghet i hemmet, fast utan behov av särskilt boende med heldygnsoomsorg. Den nya boendeformen bedöms kunna öka tryggheten och tillgodose behovet av gemenskap hos äldre. I boendet ska finnas "lättåtkomlig service"; "i regel är det fråga om behov av sådan omsorg som kan ges inom ramen för hemtjänst" (Ds 2017:12).

Härryda kommun kan redan erbjuda denna boendeform under beteckningen *bostäder med god tillgänglighet (BGT)*. Då denna boendeform nu införts som ny bestämmelse i Socialtjänstlagen finns en möjlighet för kommunen att ändra beteckningen till *biståndsbedömt trygghetsboende*.

TRYGGHETSBOENDE	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Biståndsbedömt trygghetsboende						
Biståndsbedömt trygghetsboende Landvetter	29	29	29	29	29	29
Biståndsbedömt trygghetsboende Mölnlycke	36	36	36	36	36	36
Biståndsbedömt trygghetsboende Hindås	5	5	5	5	5	5
Trygghetsboende						
Trygghetsboende Hindås	15	15	15	15	15	15
Trygghetsboende Mölnlycke				85	85	85
TOTALT	85	85	85	170	170	170

3.2.2. Träffpunkter och dagverksamheter

Träffpunkter och dagverksamheter bedrivs i kommunens regi men kan även förekomma på trygghets- och seniorboende. Syftet med verksamheterna är att erbjuda social samvaro, träning, kulturella aktiviteter etcetera. Träffpunkter och dagverksamheter är viktiga komplement till anhörigstöd och hemtjänst för att kunna förlänga kvarboendet i det egna hemmet eller i bostäder anpassade för äldres behov. I

kommunen finns fem träffpunkter belägna i Hindås, Hällingsjö, Landvetter, Mölnlycke och Rävlanda som är öppna för alla äldre som önskar delta. Dagverksamhet är en biståndsbedömd aktivitet och finns med inriktningarna funktionsbevarande aktiviteter (somatik) och för personer med minnessvikt (demens). Kommunens två dagverksamheter ligger i Mölnlycke.

3.3. BERÄKNAT BEHOV AV UTBYGGNAD FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

3.3.1. Boende för personer med funktionsnedsättning

Allmän beskrivning

Kommunen ska tillhandahålla boende för personer med funktionsnedsättning i enlighet med LSS. Målsättningen i lagstiftningen är att främja goda levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning och den enskilde ska ges möjlighet att leva som andra. Den fysiska utformningen av bostaden är av stor betydelse för att främja självständighet och oberoende för personer med funktionsnedsättning. Det finns idag tre former av bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Dessa är gruppboende, serviceboende och annan särskilt anpassad bostad.

Gruppboende är ett boendebalternativ för personer som har så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Bostaden består av en enskild fullvärdig lägenhet på vanligtvis ett rum och kök. Därutöver finns tillgång till gemensamma utrymmen för umgänge. Antalet lägenheter i gruppboendet anpassas efter målgruppens behov. Det finns 8 gruppboendestäder i kommunen med sammanlagt 46 lägenheter.

Serviceboende är ett boendebalternativ för personer som har stort behov av närhet till personal men som i varierad utsträckning klarar ett enskilt boende. Personerna har vanligen inget behov av tillsyn nattetid. Serviceboendet består av lägenheter som ofta ligger i ett vanligt hyreshus. Gemensamma utrymmen saknas eller finns i annan form än i gruppboendet t ex som en kontaktlägenhet varifrån personalen utgår. I nuläget finns det sammanlagt 67 lägenheter i serviceboende i kommunen. Till en serviceboende knyts ibland serviceboendeliknande lägenheter som kommunen förfogar över, så kallade **satellitlägenheter**. De boende kan vid behov få hjälp av personal från serviceboendet. I kommunen finns 6 satellitlägenheter knutna till Lindbackens serviceboende i Mölnlycke.

Annan särskilt anpassad bostad (ASAB) är en bostad med viss grundanpassning till funktionshindrade personers behov men utan fast bemanning. Behovet av stöd och service i anslutning till boendet kan ges inom ramen för de insatser som finns att tillgå enligt LSS, t.ex. personlig assistans. I denna boendeform ingår inte omvårdnad och inte heller fritidsverksamhet, gemensamhetslokal eller kulturella aktiviteter. Idag används 14 lägenheter i kommunen som annan särskilt anpassad bostad.

För tillfället pågår en översyn av LSS-lagstiftningen som medför viss osäkerhet kring framtida boendebeslut. Samtidigt finns ett tydligt behov av fler lägenheter för målgruppen under planperioden. Därav kommer i vissa fall endast

tillgänglighetsanpassade lägenheter för målgruppen att reserveras i tillkommande nybyggnationer, utan mer specificerad inriktning.

Beräkningsgrunder och behov av boende

Personer som förväntas vara i behov av lägenhet är prognostiserat dels utifrån idag kända behov, beräknade nytillkommande behov samt med hänsyn tagen till övriga förändringar rörande målgruppen som kan påverka det totala behovet av bostad. Kommunen är skyldig att skyndsamt tillhandahålla boende enligt LSS när den enskilde har fått beslut om insatsen, och en svårighet i planeringen av bostäder är att uppskatta när den enskilde kommer att begära insatsen samt vilken boendeform som den enskilde har bedömda behov av. Verksamheten följer på olika vis behovet löpande för att kunna verkställa beslut om boende inom lagstadgad tidsram. De senaste åren har det tydliggjorts en obalans i utbud och efterfrågan mellan olika typer av boendeformer och arbete pågår med att hitta flexibla lösningar för att kunna tillgodose varierade behov inom befintligt boendebestånd. För vissa individer räknar verksamheten med att fortsatt behöva köpa boende externt, främst beroende på krav på specialkompetens.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personer som beräknas vara i behov av plats	135	144	153	159	165	166
Befintliga platser (januari)	127	127	127	139	163	163
<i>Gruppboendestäder</i>	46	46	46	46	46	46
<i>Serviceboendestäder</i>	67	67	67	66	66	66
<i>ASAB</i>	14	14	14	14	14	14
<i>Tillgänglighetsanpassade lägenheter</i>	0	0	0	13	37	37
Planerad om-/utbyggnad:	0	0	25	24	0	0
<i>Landvetter centrum sb</i>			12			
<i>Anpassad inriktning befintligt bestånd</i>			13			
<i>Tillgänglighetsanpassade lägenheter</i>				24		
Kvarstående behov	8	17	14	-4	2	3
<i>Komplettering köpta platser</i>	4	4	4	2	2	2
Kvarstående behov	4	13	10	-6	0	1

3.3.1. Korttidsboende/korttidshem

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är en insats enligt LSS för personer med funktionsnedsättning i syfte att erbjuda miljöombyte och rekreation, samt att anhöriga kan få avlösning i sitt omvårdnadsarbete. Korttidsvistelse kan förläggas i korttidshem eller i en stödfamilj. I kommunen finns ett korttidshem, Björkhaga, med 6 platser som vänder sig till barn, ungdomar och yngre vuxna.

3.3.2. Daglig verksamhet

Daglig verksamhet ska erbjuda en meningsfull sysselsättning, stimulans och utveckling för personer som är i arbetsför ålder men saknar förvärvsarbete eller studier. Daglig verksamhet erbjuds inom Härryda kommun både som en rättighet för de personer som tillhör målgrupperna inom LSS och för dem som beviljats insatsen som bistånd enligt

SoL. Sektorn följer kontinuerligt behovet för att på bästa sätt kunna planera för framtida objekt. Idag finns sju olika dagliga verksamheter i kommunen.

3.4. BERÄKNAT BEHOV AV ÖVRIGA BOENDEFORMER

3.4.1. HVB-boende för ensamkommande barn och ungdomar

Kommunerna ansvarar för mottagandet av ensamkommande asylsökande barn och ungdomar efter anvisning från Migrationsverket. Andelen barn per kommun som anvisas är beslutade av Migrationsverket efter samråd med Länsstyrelserna. Under 2018 minskade behovet av denna boendeform i kommunen och med anledning av detta har det tidigare HVB-hemmet för ensamkommande barn och ungdomar på Kabelvägen avvecklats. Anvisade barn och ungdomar placeras i första hand i interna eller upphandlade familjehem. För barn och ungdomar med andra behov finns alternativet stödboende eller upphandlade HVB-boende.

3.4.1. Stödboende

Barn och unga i åldern 16-20 år som bedöms kunna bo i ett eget boende med anpassat stöd, och som inte har behov av sådana vård- och behandlingsinsatser som motiverar en placering i HVB, ska kunna erbjudas stödboende. Barn och unga kan placeras i stödboende av flera olika skäl. En del kan på grund av föräldrarnas situation inte bo kvar hemma, andra kanske har bott i familjehem utan möjlighet att flytta tillbaka hem, medan några kan komma från ett boende för ensamkommande barn och ungdomar.

Stödboende utgörs av små lägenheter om ett rum och kök med egen ingång och utan gemensamhetsutrymmen. Lägenheterna kan antingen ligga i en gemensam fastighet eller utspridda i ett ordinarie hyreshus. Stöd av och tillgång till personal anpassas till de boendes individuella behov. I kommunen finns ett stödboende med upp till 10 lägenheter i Mölnlycke. Då behovet av stödboende minskat jämfört med tidigare prognos, planeras i dagsläget inga ytterligare.

3.4.2. Träningsbostäder

Vuxenenheten är lokaliserad i Mölnlycke. I anslutning till verksamhetslokalerna finns åtta lägenheter för träningsboende för vuxna missbrukare vilka har svårt att få boende på den reguljära bostadsmarknaden.

3.4.1. Kommunala kontrakt

De personer som enligt socialtjänstlagen bedöms ha särskilda svårigheter att på egen hand ordna sitt boende kan få biståndshjälp till ett kommunalt kontrakt. Detta innebär att Härryda Kommun antingen äger lägenheten eller står som förstahandshyresgäst på hyresavtal med annan hyresvärd och därefter hyr ut lägenheten i andra hand till en enskild person eller familj.

Nyanlända personer eller familjer som genom Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning skall beredas boende, kan också komma att få detta via ett kommunalt kontrakt.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lägenheter till socialtjänstens målgrupper	10 % per år i nybyggnadsområden, hyresrätter					

LOKALPLAN 2020-2024 SOCIALTJÄNST

LOKALPLAN 2020-2024 FÖR SEKTOR SOCIALTJÄNST														
Utbyggnadsplan och större förändringar i befintlig verksamhet														
Verksamhet	Omfattning	Lokal:			Nybyggnad:			20	21	22	23	24	25-29	Kommentar
		Avveckling	Ombyggnad, bef.	Tillfällig lokal	Eget	Annan	Hyrd							
TRYGGHETSBOENDE FÖR ÄLDRE														
Mölnlycke														
Trygghetsboende	80-90 lgh				X					vt				Idrottsvägen, privat aktör
Landvetter														
Trygghetsboende					X								X	Enligt bostadsförsörjningsprogrammet
SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE														
Mölnlycke														
Särskilt boende	54 lgh				X					vt				Säteriet, privat aktör
Särskilt boende	50 lgh				X								ht	Privat aktör
BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING														
Mölnlycke														
Tillgänglighetsanpassade lägenheter	10-15 lgh				X						ht			Mölnlycke fabriker
Landvetter														
Servicebostad	12 (+1) lgh					X				vt				Landevi gårdar, Förbo
Härryda kommun														
Tillgänglighetsanpassade lägenheter	10-20 lgh				X								X	Enligt bostadsförsörjningsprogrammet
ÖVRIGT														
Landvetter														
Bostäder till socialtjänstens målgrupper						X								10 % lgh/år i nybyggnadsområden, hyresrätter

§ 275

Dnr 2019KS10

Kommunstyrelsens budgetarbete och verksamhetsplan 2020

Per-Arne Larsson, sektorschef teknik- och förvaltningsstöd, Anders Ohlsson, sektorschef samhällsbyggnad, Bo Ekström, ekonomichef, och Birgitta Flärdh, utvecklingschef informerar om förslag till verksamhetsplan 2020 som bygger på förvaltningens bedömning.

I samband med antagande av budget den 17 juni 2019 § 93 beslutade kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen och välfärdsnämnden att besluta om verksamhetsplan för 2020 inom givna sektorsramar, samt att delge dessa till kommunfullmäktige senast i december 2019. Kommunstyrelsens ekonomiutskott har under hösten diskuterat förslag till verksamhetsplan.

Kommunstyrelsen behandlar den slutliga verksamhetsplanen den 7 november 2019.

Kommunstyrelsens behandling**Yttrande**

Patrik Linde (S) meddelar att Socialdemokraterna avstår från att delta i beslutet och önskar lämna en protokollsanteckning med följande innehåll "Vi Socialdemokrater väljer att avstå från att delta i beslutet då vår budget hade gett oss andra, enligt oss, bättre förutsättningar". Ordföranden medger att protokollsanteckning får lämnas.

Peter Arvidsson (SD) och Marie Strid (MP) avstår från att delta i beslutet.

Yrkande

Per Vorberg (M) yrkar att kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att justera förslag till verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt bilaga 1 till protokollet "ordförandens förslag till beslut".

Proposition

Efter ställd proposition på Per Vorbergs yrkande finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat bifalla yrkandet.

Beslut

Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att justera förslag till verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt bilaga 1 till protokollet "ordförandens förslag till beslut".

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2019-10-10

Följande ledamöter avstår från att delta i beslutet: Patrik Linde (S), Robert Langholz (S), Ulla-Karin Johansson (S), Marie Strid (MP) och Peter Arvidsson (SD).

Protokollsanteckning

Vi Socialdemokrater väljer att avstå från att delta i beslutet då vår budget hade gett oss andra, enligt oss, bättre förutsättningar

-----

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att justera förslag till verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt nedan

TOF

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag till bedömning och de åtgärder som föreslås för att nå en budget enligt KF's beslut för sektorn.

Prioriterat mål för måltidsservice

Prioritera svenska varor framför utländska ekologiska vid inköp. Underlätta för skolkökens egna initiativ kring måltider i skolan. T.ex. Backaskolans initiativ kring frukost, inköp, flexibilitet och hantering för att minimera matsvinnet m.m.

Prioriterat mål för fastighet

Fastighet skall ha en komplett bild på status när det gäller skicket, underhålls- och renoveringsbehov av alla kommunens fastigheter med primärt fokus på grundskolor och förskolor under 2020.

Prioriterat mål för säkerhet

Tryggheten för medborgare skall öka.

Särskilt uppdrag för IT

Hela kommunens organisation av IT- och digitaliseringsverksamheten skall grundligt gås igenom för att belysa effektivitet och kostnadskontroll. I detta ingår att även se över de "dubbelanställningar" av IT-personal i alla verksamheterna systemförvaltare och IT-personal på IT. Det samma gäller parallella organisationer IT/IT - UTB, samt kvaliteten på upphandlad IT-support.

- - - -

SHB

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag till bedömning och de åtgärder som föreslås för att nå en budget enligt KF's beslut för sektorn, förutom taxehöjningar på 20%, "dubblingstjänster för IT" och höjd gräns för seniorkort. För att kompensera för ej ännu beslutade taxor och seniorkort ges ett effektiviserings-uppdrag till SHB motsvarande 3 miljoner för 2020.

Prioriterade mål för sektorn

Sektorn skall organisera sig för att optimera effektiviteten och korta tiden för detaljplanearbete både för exploatörsdrivna och kommunala planer, samt för verksamhetsmark.

Nya detaljplaner och dess kringkostnader skall alltid som utgångspunkt ge överskott till kommunen.

Sektorn skall ha god kontroll på ekonomin för helheten i alla projekt och att alla tidsredovisar all arbetstid på rätt projekt.

Kommunstyrelsen skall löpande ha uppdaterad information om projektens framskridande för att vara väl insatt när det närmar sig t.ex. samråd, granskning eller antagande av detaljplaner. Eller löpande redovisning av projekt som omsluter x miljoner.

Sektorn skall ha en avsatt ansvarig person som arbetar med Landvetter Södra och tar ansvar för samrådshandlingar och övriga handlingar fram till antagande och genomförande.

Sektorn skall anmäla begäran om planbesked som inkommer till kommunen till kommunstyrelsen för information, och därefter återkomma inom lagen angiven tid för ställningstagande av kommunstyrelsen.

- - - -

Investeringar - Alla sektorer

Kommunstyrelsen medger att förvaltningen arbetar med investeringsprojekt definierade som nödvändiga (märkt med "FÄRG X") utifrån bilaga 1*.

För investeringsprojekt enligt bilaga 1* som är markerade med "FÄRG GUL" krävs ett startbesked från kommunstyrelsen för att investeringsprojekten skall få starta. Begäran av startbesked skall innehålla projektplan med resursbehov, budget och tidsram för genomförandet samt tilltänkt projektledare.

För investeringsprojekt enligt bilaga 1* som är markerade med "FÄRG Y" läggs på is eller skjuts framåt i tiden för projektstart. Detta kan omprövas i samband med uppdatering av investeringsplan eller vid särskilt beslut.

*(Kommer en uppdaterad)

- - - -

Bostadsförsörjningsprogrammet

Beslut om till bostadsprogrammets tillhörande detaljplaner fattas av kommunstyrelsen i enlighet med fullmäktiges beslut i juni 2019.

För att förvaltningen skall få påbörja ett nytt detaljplanearbete skall startbesked ges av kommunstyrelsen. Begäran av startbesked skall innehålla projektplan med resursbehov, totalbudget och tidsram för genomförandet samt tilltänkt projektledare.

- - - -

Stödfunktioner

En genomlysning av samtliga stödfunktioner skall göras under första halvåret 2020.

Avseende upphandling skall en utredning genomföras i syfte att undersöka effekterna av att samtliga upphandlingar administreras av upphandlingsenheten. Vidare skall en central inköpsfunktion utredas i syfte att avlasta kärnverksamheterna, få högre avtalstrohet och lägre priser.